Η Νεολαία

ΑΡ. ΦΥΛ. 15 (118)
11 ΙΑΝ. 1941 - ΣΤ'

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικουμένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις καὶ τὸ ἐκπροσωπεῖ, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Γ΄.—ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19
Ἀριθ. Τηλεφ. Διευθύνσεως 32-094
» » Ἐποπτείας Συντάξεως 34-425
» » Ἀρχισυντάκτου 593-830

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀριθ. Τεύχ. 15—11 Ἰανουαρίου 1941
ΤΙΜΗ ΔΡΑΧ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

		Μελῶν	καὶ μὴ μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικοῦ)	Δρ.	160	200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ »	»	80	100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ »	»	40	50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ:	Λίρ. Ἀγγλίας	1	
	Ἀμερικῆς Δολ.	6	
	Αἰγύπτου Λίρ.	1	

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας), Σχολικὰς Ἐφορείας καὶ ἐπιχειρήσεις ἐν γένει ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν.

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Ε. Ο. Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε. Ο. Ν.

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνὸς

ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

Τ' ἀγαθὰ τῆς ἀποταμιεύσεως διὰ τὴν Ἐθνικὴν Οἰκονομίαν

Μέσα στὶς τόσες ἀρετὲς ποὺ περιτριγυρίζουν τὸν ἄνθρωπον καὶ ποὺ ὡς μοναδικόν τους σκοπὸν ἔχουν νὰ τὸν τελειοποιήσουν ἠθικῶς καὶ πνευματικῶς, καὶ νὰ τοῦ παράσχουν ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἐφόδια ποὺ τοῦ εἶναι ἀπαραίτητα γιὰ νὰ εὐημερήσῃ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως μέσα στὴ δύσκολη ζωή, ἀσφαλῶς συμπεριλαμβάνεται μεταξὺ τῶν πρώτων καὶ ἡ Ἀποταμίευσις. Ποὺ δὲν σημαίνει τίποτε ἄλλο παρὰ ἀπόθεμα ὑλικόν, ποὺ μποροῦμε βέβαια νὰ τὸ χρησιμοποιήσουμε σὲ κάθε στιγμὴ ποὺ ἡ μοῖρα μᾶς δίνει τὸ ὕπουλο χτύπημά της. Καὶ τότε νομίζομε ὅτι ὁ θεὸς μᾶς τὰ ἔστειλε, ὅτι τὰ κερδίσαμεν ἔτσι, καὶ ἀνάγκη δὲν ἔχουμε ἀπὸ κανένα, γιατὶ βέβαια πολὺ γρήγορα θὰ ἐπανορθώσωμεν τὴν ἀτυχίαν μας αὐτή. Γιατὶ ἀποταμίευσις σημαίνει κέρδος, καὶ κέρδος πλοῦτος, καὶ πλοῦτος εὐημερία, καὶ εὐημερία εὐτυχία. Νὰ λοιπόν. Πρέπει νὰ βαδίζωμε μὲ τὸ πνεῦμα τῆς οἰκονομίας, καὶ ἀπὸ αὐτὴν στὴν ἀποταμίευσιν. Ὅτι τὸ θεωροῦμεν περιττόν, νὰ μὴ τὸ ἀγοράζωμεν καὶ τὰ λεπτὰ αὐτὰ ν' ἀποταμιεύωμεν, σιγὰ σιγὰ οἱ δραχμὲς θὰ γίνουν ἑκατοντάδραχμα, χιλιάρικα καὶ χωρὶς νὰ τὸ καταλάβωμεν διὰ τῆς ἀποταμιεύσεως αὐτῆς τῶν οἰκονομιῶν μας, καὶ μὲ τὸν τόκον τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων θὰ βρεθοῦμε κάποτε μπροστὰ σὲ κάποιο ποσὸν ὀγκῶδες, ποσὸν χρημάτων ποὺ δὲν θὰ μποροῦμε νὰ τὸ χρησιμοποιήσωμεν. Θὰ ἐκπληττώμεθα καὶ θὰ εὑρισκώμεθα πρὸ ἀδιεξόδου σ' αὐτὸν τὸν σωρὸν τῶν χρημάτων. Μὰ νά τώρα μιὰ ἄλλη ἀρετὴ θὰ ἔλθῃ νὰ ἐπισκιάσῃ μὲ τὶς ὁλόλευκες φτεροῦγες της τὴν σκέψιν μας. Θὰ ἔλθῃ νὰ συνδράμῃ τὴν ἀποταμίευσιν, τὴν ἀδελφήν της. Τὰ χρήματα αὐτὰ νὰ τὰ διαθέσωμεν γιὰ ἀγαθοὺς σκοπούς, γιὰ κοινωφελῆ ἔργα, στὸ κράτος, στὴν Πατρίδα μας. Νὰ τὰ δώσωμεν σ' αὐτό, ποὺ σὰν ἀκοίμητος φρουρὸς μᾶς προφυλάσσει ἀπὸ κάθε δυστυχίαν. Αὐτὸ θὰ τὰ χρησιμοποιήσῃ γιὰ κοινωφελῆ ἔργα, γιὰ φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα, ποὺ θὰ βρῇ τὴν χαρὰν καὶ τὴν ἀνακούφισιν ὁ κατατρεγμένος ἀπὸ τὴν μοῖραν. Γιὰ διάφορα συσσίτια ποὺ θὰ βρῇ τὸν χορτασμὸν τὸ πεινασμένο φτωχό. Γιὰ σχολεῖα καὶ ἐκπαιδευτήρια ποὺ θὰ βρῇ τὴν πνευματικὴ γαλήνη καὶ τροφὴ τὸ ἀπροστάτευτο παιδί. Νὰ λοιπὸν τ' ἀγαθὰ ποὺ θὰ μποροῦν νὰ προέλθουν ἀπὸ τὸ σύνολον τῶν ἀποταμιεύσεων τῶν ἀτόμων. Νὰ αἱ ὠφέλειαι διὰ τὴν Ἐθνικὴν οἰκονομίαν. Τρανότατα παραδείγματα μᾶς πείθουν γιὰ τ' ἀνωτέρω. Ἄνθρωποι μὲ δυνατὴ θέλησι καὶ καρδιὰ κατώρθωσαν ὄχι μόνον νὰ εὐημερήσουν ἀλλὰ καὶ νὰ βοηθήσουν τὴν Ἐθνικὴν Οἰκονομίαν εἰς τὸ ἔργον της. Καὶ νά μπροστά μου ἔρχεται ὁ Ἀβέρωφ, ὁ Ἀρσάκης κλπ. καὶ τόσοι ἄλλοι ὄχι μόνον στὴν Πατρίδα μας, ἀλλὰ καὶ στὴν ξένην, ποὺ ἐβοήθησαν τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν νὰ κατασκευάσῃ διάφορα χρειώδη, καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἄνετον καὶ ἀσφαλῆ ζωὴν τοῦ πατριώτου ἀπὸ ἐξωτερικὲς ἐπιδρομές. Μὲ τὸ σύνολον τῶν ἀποθεμάτων στὰ ἑλληνικὰ ταμιευτήρια, θὰ μπορέσῃ τὸ Κράτος μὲ αὐτὸ νὰ κατασκευάσῃ κοινωφελῆ ἔργα, νὰ ἀγοράσῃ διάφορα προϊόντα ἀπὸ τὴν ξένην, ποὺ δὲν παράγει ὁ τόπος μας καὶ αὐτὰ μαζὶ ποὺ θὰ ἀποταμιεύῃ ὁ ἀγρότης, ὁ κτηματίας στὶς ἀποθῆκες του, θὰ μπορέσῃ τὸ Κράτος νὰ ἐπιτύχῃ τὴν κυκλοφοριακὴν εὐημερίαν καὶ ἔτσι νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ζωὴν τοῦ ἀτόμου. Νὰ πάλι ἡ ὠφέλεια σὲ μᾶς. Λοιπὸν ὅλοι ἂς ἔχουμεν ὑπ' ὄψιν τὸ σοφὸν ρητὸν τῆς λαϊκῆς παροιμίας: «Φασοῦλι τὸ φασοῦλι γιομίζει τὸ σακκοῦλι». Ἂς πάρωμεν παράδειγμα τὴν ζωὴν τοῦ μικροσκοπικοῦ μυρμηγκιοῦ ποὺ τόσον καλὰ ρυθμίζει τὴν ζωήν του, καὶ ἂς τὴν συνταυτίζουμε μὲ τὴν ἰδικήν μας. Καὶ ἔτσι θὰ μπορέσωμεν ν' ἀποταμιεύσωμεν, νὰ βοηθήσωμεν τὸ Κράτος, τὴν Ἐθνικὴν Οἰκονομίαν, ποὺ δὲν ἀποβλέπει σὲ τίποτε ἄλλο παρὰ στὴν καλυτέραν ζωὴν τοῦ ἀτόμου μας.

Βλάσιος Σ. Πίκουλας
Μαθητὴς Δ΄ Τάξεως
Ἱεροδιδασκαλείου Κορίνθου

Ἀγαπητή μου «Νεολαία»

Τὸ τρίτον ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς σου ἔτος ζῇς μαζὶ μὲ ὅλο τὸ Πανελλήνιον ἡμέρας ὑψίστης ἐξάρσεως. Ἡμέρας ἀγώνων καὶ δόξης, τὰς ὁποίας πολλοὶ δὲν ἐπερίμεναν, διότι ἡ Ἑλλὰς δὲν τὸν ἐπερίμενεν αὐτὸν τὸν πόλεμο, δὲν τὸν ἤθελε καὶ τὸν ἐδέχθη διότι ἡ τιμή της τῆς τὸν ἐπέβαλε.

Ἐκδοθεῖσα διὰ ν' ἀποτελέσῃς τὸ χρονικὸν τοῦ πολυτιμοτέρου ἐξ ὅλων τῶν θεσμῶν, ὧν ἔχει δημιουργήσει ἡ 4η Αὐγούστου, τῆς Ε. Ο. Ν., ηὐτύχησες νὰ γίνῃς τὸ χρονικὸν τοῦ ἐνδοξοτέρου Ἑλληνικοῦ ἔπους, τὸ ὁποῖον εἶναι καὶ αὐτὸ ἔργον τῆς Ἑλληνικῆς Νεότητος, τῆς ἀγωνιζομένης κατὰ γῆν, κατὰ θάλασσαν καὶ εἰς τὸν ἀέρα, ἀλλὰ καὶ τῆς ἄλλης, ἐκείνης ἡ ὁποία, μὴ στρατευθεῖσα λόγῳ ἡλικίας ἢ φύλου, μάχεται καὶ αὐτὴ εἰς τοὺς διαφόρους τομεῖς τῶν μετόπισθεν, ὅπου, μὲ τὰ μέσα καὶ μὲ τὸν τρόπον ποὺ γίνεται ὁ σύγχρονος πόλεμος, οἱ κίνδυνοι δὲν εἶναι οὔτε ὀλιγώτερον ἄμεσοι, οὔτε ὀλιγώτερον διαρκεῖς.

Καλλιτέραν λοιπὸν τύχην ἀπὸ τὴν ἰδικήν σου δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπιθυμήσῃ δημοσιογραφικὸν ὄργανον. Δὲν μοῦ μένει λοιπὸν τίποτε ἄλλο νὰ σοῦ εὐχηθῶ, παρὰ μόνον νὰ γίνῃς τὸ χρονικὸν τῆς Νίκης, τῆς πλήρους καὶ τελειωτικῆς Ἑλληνικῆς Νίκης καὶ τῶν λαμπρῶν ἡμερῶν ποὺ θὰ τὴν ἀκολουθήσουν. Θὰ εὐχηθῶ ἀκόμη εἰς τοὺς ἀναγνώστας σου, εἰς τοὺς μεγάλους καὶ εἰς τοὺς μικρούς, ἰδιαιτέρως εἰς τοὺς τελευταίους, εἰς τὰ κορίτσια καὶ εἰς τ' ἀγόρια τῶν Ἐθνικῶν Φαλάγγων τῆς Ὀργανώσεως, νὰ φυλάξουν εἰς τὰ μάτια καὶ εἰς τὰς ψυχάς των τὸ φῶς τῆς θυσίας καὶ τὴν φλόγα τῆς πίστεως, ποὺ ἐφώτισαν καὶ ἐθέρμαναν ὅλους μας τὰς ἡμέρας αὐτὰς τῶν μεγάλων δοκιμασιῶν καὶ τῆς μεγάλης δόξης.

Ἔτσι θὰ μείνῃ μαζί των ἡ χαρὰ τῶν ἡμερῶν αὐτῶν διὰ νὰ τοὺς ἐμπνέῃ πάντοτε καὶ διὰ νὰ καθοδηγῇ τὰ βήματά των καὶ εἰς τὸ πεδίον τῶν εἰρηνικῶν κατακτήσεων διὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς Ἀθανάτου Ἑλλάδος.

Μεταξᾶς

ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

Η ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΝΑΡΗ

Είναι τάχα τόσο μικρή ή Ἑλλάδα μας ὅσο θέλουν μερικοὶ νὰ τὴν παρουσιάζουν; Ἀσφαλῶς ὄχι. Βέβαια ἀπέναντι ἑνὸς ἀντιπάλου, ὅπως εἶναι ὁ σημερινὸς ἐχθρός μας, ἡ Ἑλλάδα εἶναι μικρή. Ἔχομε ἐννιὰ ἑκατομμύρια καὶ ἔχει σαράντα πέντε. Αὐτὸς ἔχει ἀποικίες μὲ ἀρκετὰ ἑκατομμύρια κι' ἐμεῖς ἔχομε σκορπίσει ὁλόκληρα ἑκατομμύρια παιδιῶν μας σ' ὅλη τὴ γῆ γιατὶ ἦταν ἀδύνατο νὰ ζήσουν στὴ μικρὴ ἔκτασι τῆς γῆς ποὺ κατέχομε ἀπὸ τὴν προγονικὴ μας κληρονομία.

Ἔστω ὅμως καὶ μ' ἐννιὰ ἑκατομμύρια ἀποτελοῦμε ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα ἔθνη τῆς Εὐρώπης, γιατὶ θὰ ἔπρεπε νὰ προστεθοῦν σ' αὐτὰ καὶ μερικὰ ἀκόμη ποὺ εἶναι σκορπισμένα σ' ὅλη τὴ γῆ. Γιατὶ ἂν ἐξαιρέση κανεὶς τὴν Ἀγγλία, τὴ Γερμανία, τὴ Γαλλία, τὴ Νοτιοσλαυΐα, τὴ Ρουμανία, ὅπως ἦταν χθές, καὶ τὴ Τσεχοσλοβακία ὅταν ὑπῆρχε, κανένα ἄλλο ἔθνος καὶ κράτος τῆς Εὐρώπης δὲν ἔχει τὸν πληθυσμὸ τῆς Ἑλλάδος. Ἡ Ἑλβετία, ἡ Σουηδία, ἡ Ὁλλανδία, τὸ Βέλγιον, ἡ Νορβηγία, ἡ Φινλανδία, ἡ Αὐστρία, ὅταν ὑπῆρχε, ἡ Οὐγγαρία ὡς ἦτο χθές, ἡ Βουλγαρία, ἡ Πορτογαλία ὅλα αὐτὰ τὰ Κράτη, ἀπὸ τὰ ὁποῖα μερικὰ μὲ αἰώνων ζωή, ἔχουν πληθυσμὸ κατὰ πολὺ μικρότερο ἢ κατώτερο τοῦ τῆς Ἑλλάδος. Αὐτά, ὡς πρὸς τὸν πληθυσμό' ἠθικῶς ὅμως καμμιὰ Εὐρωπαϊκὴ καὶ ἐξωευρωπαϊκὴ χώρα ἠμπορεῖ νὰ ὀρθωθῇ μπροστὰ στὴν Ἑλλάδα. Τὸ ἠθικὸ ἀνάστημα τῆς Ἑλλάδος, ποὺ βάθρο του ἔχει ἱστορία χιλιετηρίδων, ὀρθώνεται σὲ ὕψη ποὺ ἰλιγγιᾷ κανεὶς ν' ἀντικρύση. Κι' ἐκεῖνο ποὺ ἔχει τὴν ἴδια σημασία εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι λαὸς νέος, ἀκμαῖος, ζωντανός, γεμᾶτος αὐτοπεποίθησι καὶ ὁρμή, παρ' ὅλη τὴν ἐντατικὴ δρᾶσι του ἐπὶ αἰῶνες αἰώνων, στὴν ὑπηρεσία τῆς ἀνθρωπότητος. Ὑπηρεσίας στὴν ἀνθρωπότητα προσέφεραν καὶ οἱ Φοίνικες καὶ οἱ Ἀσσύριοι καὶ οἱ Βαβυλώνιοι καὶ οἱ Καρχηδόνιοι, διέγραψαν ὅμως ὅλοι αὐτοὶ τὴν τροχιά τους ὡς ἔθνη καὶ πολιτεῖες καὶ τώρα μόνον ἡ ἱστορία μνημονεύει τοὺς ἄθλους καὶ τὶς ὑπηρεσίες τους. Μόνον ὁ Ἑλληνισμὸς εἶναι μιὰ δύναμις ζωντανή, ἀπὸ ὅλα τὰ ἔθνη ποὺ ὑπηρέτησαν τὸν πολιτισμὸ χθὲς καὶ προχθές, ἀνδραγαθῶν καὶ σήμερα ὅπως ἀνδραγαθοῦσε πάντα, προσφέρων τὸ αἷμά του γιὰ τὰ μεγάλα ἰδανικὰ ποὺ ἐνεψύχωναν τοὺς προγόνους του καὶ ποὺ οἱ ἴδιοι τὰ ἐδίδαξαν στὸν κόσμο.

Δὲν εἶναι λοιπὸν μικρὴ ἡ Ἑλλάδα, ἐνῷ ἐξ ἄλλου λάμπει ἀπτὴ πραγματικότης, ἡ ὥρα τῶν νέων μεγάλων της πεπρωμένων. Ὑπέφερε πολὺ ὁ Ἑλληνισμός, ἔδωσε τόσο αἷμα, ὅσο καμμιὰ ἄλλη φυλή, γιὰ νὰ διατηρηθῇ στὴ ζωή, νὰ διατηρήση τὴν ὕπαρξί του καὶ γιὰ νὰ ὑπηρετῇ τὰ ἰδεώδη του καὶ τὴν ἀνθρωπότητα.

Ὅλες ὅμως οἱ θυσίες ἀμείβονται τώρα ποὺ ἄλλη μιὰ φορὰ θεμελιώνει ὁ Ἑλληνισμὸς τὸ ἄγαλμα τῆς Ἐλευθερίας μὲ τὸ αἷμα του. Καὶ μοῦρχεται στὸ νοῦ τώρα ὅλο ἐκεῖνο τὸ ἐκθαμβωτικὸ ἔπος ποὺ λέγεται 1821 καὶ ἕνα ἀνέκδοτο τοῦ Κανάρη, ποὺ δὲν δείχνει μόνο τὶ ἐπλήρωσεν ὁ Ἑλληνισμὸς γιὰ νὰ εἶναι ἕνα ἐλεύθερο Κράτος σήμερα, ἀλλὰ πόσο μεγαλοϊδεᾶτες, πόσο προφητικοὶ μαζὶ καὶ ἡρωϊκοὶ ἦσαν οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἐδημιούργησαν τὸ 1821 καὶ ἐθεμελίωσαν τὴν καινούργια Ἑλλάδα, ποὺ ξεκαθαρίζει πολὺ παληοὺς λογαριασμοὺς μὲ τὸν σημερινὸ ἐχθρό.

Ἐγύριζε τότε ὁ Κανάρης ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρεια, ἀφοῦ ἀπέτυχε, γιὰ λόγους ποὺ τοὺς ξέρει ἡ ἱστορία καὶ δὲν εἶναι ἡ ὥρα νὰ ἐκθέσουμε ἐδῶ, νὰ κάψη τὸν τουρκικὸ στόλο. Στὸ πλοῖο του, οὔτε ψωμὶ εἶχαν, οὔτε νερὸ καὶ τὸ πλήρωμα ὑπέφερε φρικωδῶς. Ἔξαφνα, ἕνα καράβι ἐφάνηκε στὸ πέλαγος κι' ἕνας ναύτης ἔτρεξε νὰ τ' ἀναγγείλη στὸν Κανάρη:

— Καπετὰν Κωνσταντῆ, ἕνα καράβι στ' ἀνοιχτά.

— Καλά, ἀπήντησεν ὁ Κανάρης ἤσυχα καὶ μόνο ὅταν τὰ δυὸ πλοῖα βρέθηκαν κοντά, διέταξε, ἐμπρὸς παιδιά, πιᾶστε τοὺς γάντζους.

Σὲ λίγο, μιὰ βάρκα ἀπὸ τὸ πλοῖο τοῦ Κανάρη ἐπλησίαζε μαζὶ μὲ τὸν ἴδιο τὸ καράβι ποὺ ἦταν αὐστριακὸ καὶ πρὶν ὁ ξένος πλοίαρχος ἀντιληφθῇ καλὰ καλὰ τί συμβαίνει, ὁ μπουρλοτιέρης τριγυρισμένος ἀπὸ τοὺς ναῦτες καὶ μὲ μιὰ πιστόλα στὸ χέρι, βρισκόταν μπρὸς στὸν καπετάνιο.

— Τί θέλετε; ρώτησεν ἔντρομος ὁ Αὐστριακός.

— Θέλουμε ψωμί, τυρὶ καὶ νερό, γιατὶ ἔχουμε χάλια.

Ὁ Αὐστριακὸς διέταξε τοὺς ναῦτες του νὰ φέρουν ὅ,τι ἐζήτησεν ὁ Κανάρης καὶ νὰ τὰ βάλουν στὴν βάρκα. Κι' ὅταν ὅλα ἔγιναν ὅπως ἠθέλησε, ὁ Κανάρης εἶπε στὸν Αὐστριακό:

— Τώρα γράψε σὲ μιὰ ἀπόδειξι τί κάνουν καὶ φέρε νὰ τὴν ὑπογράψω, γιατὶ δὲν ἔχω λεφτὰ νὰ σοῦ δώσω.

— Δὲν κάνουν τίποτε, ἀπήντησεν ὁ πλοίαρχος.

— Βρὲ βάλε δυὸ χιλιάδες γρόσια, εἶπεν ὁ Κανάρης, καὶ φέρε νὰ τὸ ὑπογράψω.

Κι' ἀφοῦ τὸ ὑπέγραψε, ἐπρόσθεσε: «Τὸ Ἔθνος μας θὰ σὲ πληρώση».

— Μὰ ἐσεῖς δὲν ἔχετε Κράτος, ἀπήντησε δειλὰ ὁ Αὐστριακός.

Τὰ μάτια τοῦ Κανάρη ἄστραψαν:

— Καὶ ἂν δὲν ἔχουμε θὰ κάνουμε.

Κι' ἔτσι ἐχωρίσθησαν. Μετὰ λίγα χρόνια ἡ Ἑλλάδα ἦταν Κράτος καὶ Ἔθνος καὶ ὁ Κανάρης Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν. Τὸ ἐπεισόδιο τοῦ Αὐστριακοῦ οὔτε τὸ θυμῶταν ὁ Κανάρης, ὅταν μιὰ μέρα ἕνας παληὸς σύντροφός του στὴ μάχη καὶ στὴ δόξα, ὁ καπετὰν Μικές, παρουσιάσθηκε στὸ γραφεῖο του.

— Ἐξοχώτατε, τοῦ εἶπε, θυμᾶσαι ἕνα χαρτὶ ποὺ ὑπέγραψες γιὰ δυὸ χιλιάδες γρόσια κοντὰ στὴν Ἀλεξάντρα;

Ὁ Κανάρης ἀνασκάλεψε λίγο τὴ μνήμη του καὶ ἀπήντησε:

— Ναί, θυμοῦμαι.

— Ἐδῶ εἶναι ὁ καπετάνιος κι' ἦρθε νὰ πάρη τὸν παρᾶ.

Ὁ Κανάρης στραβομουτσούνιασε γιὰ τὴν παλαιὰ δυσπιστία τοῦ Αὐστριακοῦ καὶ ὑπέγραψε τὸ ἔνταλμα.

Ἀπὸ τὸ μηδὲν τῆς σκλαβιᾶς ἐδημιουργήθη ἡ σημερινὴ Ἑλλάδα ποὺ συντρίβει τὴ λύσσα τῶν σαρανταπέντε ἑκατομμυρίων. Ἡ λάμψις τοῦ νέου Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ ποὺ ἄρχισε τὸ εὐλογημένο 1821, παίρνει σήμερα μὲ τὴ γιγάντεια πάλη ποὺ διεξάγεται στὰ βουνὰ τῆς Ἀλβανίας τὴν ὁριστική της μορφὴ καὶ ὑπόστασι.

Χρ. Ἐμμ. Ἀγγελομάτης

«Φαλαγγῖτες καὶ Φαλαγγίτισσες, Σκαπανεῖς καὶ Σκαπάνισσες, ἀναμένω ἀπὸ σᾶς νὰ φανῆτε ἀντάξιοι τοῦ ἡρωϊσμοῦ τοῦ Στρατοῦ μας καὶ τοῦ ἀδαμάστου θάρρους τοῦ Λαοῦ μας. Ἀπὸ τὸν ἀγῶνα αὐτὸν πρέπει νὰ προκύψη μέσα στὴ θριαμβεύτρια Πατρίδα μιὰ Ε.Ο.Ν. ἔνδοξη καὶ πανίσχυρη ἠθικῶς, ὥστε νὰ μπορέση μὲ ἀκατανίκητη ἀποτελεσματικότητα νὰ συνεχίση τὸ μεγάλο κοινό μας ἔργο».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

«Ὁλόκληρον τὸ Ἔθνος, ἀπὸ τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος μέχρι τοῦ τελευταίου πολίτου, ἄνδρες, γυναῖκες, παιδιά, σᾶς σκέπτονται μὲ στοργὴν καὶ ὑπερηφάνειαν, στρατιῶται τῆς Ἑλλάδος, καὶ αἱ εὐχαί των, μαζὶ μὲ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ, σᾶς παρακολουθοῦν».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Η ΑΛΛΗ ΜΑΧΗ

Όλοι γνωρίζομεν ότι την στιγμήν αυτήν εις το μέτωπον η στρατευθείσα Ελλάς αποδίδει το ανώτατον ανθρώπινον όριον της προσπαθείας της, εις ένα αγώνα σκληρόν και τραχύν, ο οποίος όμως στεφανούται από συνεχείς νίκας και θριάμβους. Και ακόμη ότι οι όπισθεν ημείς συντρέχομεν τους μαχομένους με την ψυχήν όλην και με το σύνολον των ηθικών και πνευματικών και υλικών μέσων που διαθέτομεν, όλοι μαζί και κάθε ένας χωριστά, από του Βασιλέως και του Κυβερνήτου μέχρι του τελευταίου πολίτου. Διά τούτο δεν πρέπει επ' ουδενί λόγω και ουδ' επί στιγμήν, οι εις την μάχην της γης τεταγμένοι, αι στρατιαί της αγροτιάς, όσοι έμειναν πίσω, οι αστράτευτοι ακόμη, οι γέροντες, οι γυναίκες, τα παιδιά, η μεγάλη τάξις των αγροτοπαίδων της Ε.Ο.Ν., που είναι οι καλύτεροι φορείς του αγροτικού πνεύματος του Αρχηγού, όλοι όσοι δύνανται να κρατήσουν το άροτρον, την σκαπάνην, το φτυάρι, το ψαλίδι, το τσεκούρι, δεν πρέπει καθόλου να υστερήσουν εις αποδοτικότητα διά τας καλλιεργείας. Είναι εξ ίσου σπουδαία η μάχη της γης με εκείνην του Μετώπου, ετόνισε προχθές ακόμη ο Αρχηγός.

Ο Ιανουάριος κατ' εξοχήν είναι ο προπαρασκευαστικός μήνας όλων των καλλιεργειών του έαρος. Όψιμοι σποραί σιτηρών μπορούν να συνεχισθούν ακόμη. Τα χωράφια της πατάτας ετοιμάζονται αυτόν τον μήνα. Αι ενστρωματώσεις των σπόρων, των οπωροφόρων και άλλων δένδρων γίνονται την εποχήν αυτήν. Η προετοιμασία της σποράς του καλαμποκιού, του σησαμιού, η σπορά των ρεβυθιών, τα σπορεία του καπνού και των κηπευτικών φυτών, και πλείσται άλλαι εργασίαι συντελούσαι εις την πρόοδον και την επιτυχίαν των καλλιεργειών, όλα αυτά υπενθυμίζομεν εις όλους τους μαχητάς της γης, οι οποίοι πρέπει εντατικώς να συνεχίσουν την «προώθησιν» των — διά να μεταχειρισθώμεν τον στρατιωτικόν όρον, ο οποίος επικρατεί σήμερον εις το άλλο Μέτωπον — και να την εντείνουν με την ίδιαν ορμήν και τον ίδιον παλμόν, ώστε αμφότερα τα μαχόμενα μέτωπα να συναποκομίσουν το γέρας της Νίκης αλληλοκρατούμενα.

Η Εθνική Οργάνωσις Νεολαίας ιδιαιτέρως, η οποία διά των εγκυκλίων και των διαταγών της προς τας Περιφερειακάς Διοικήσεις της υπαίθρου εζήτησε την πρωτοπορίαν των Νέων του αγρού, εις την μάχην της γης, είναι βεβαία ότι θα δικαιώσουν τας προσδοκίας της και εις το πλαίσιον αυτό όπως και εις τα λοιπά εις ά ετάχθησαν.

Γ. Καφς

Γράμματα στους νέους

ΣΤΕΦΑΝΙ ΔΑΦΝΗΣ

Αγαπητοί μου Φίλοι,

Τα γεμάτα από στοργή, ικανοποίησι και ενθουσιασμό λόγια, που απηύθυνε σε όλους σας ο Αρχηγός στη γιορτή της πήττας, που έγινε την παραμονή της πρωτοχρονιάς στην Κεντρική Διοίκησι της Ε.Ο.Ν., να τα πάρετε, αγαπητοί μου, ένα - ένα, και να τα φυτέψετε, να τα ριζώσετε μέσα σας, στα πιο αγνά και πιο ιερά βάθη της ψυχής σας, σαν σπόρο ζωής και δημιουργίας. Είναι το πολυτιμότερο δώρο, η υψηλότερη κι' ωραιότερη ηθική αναγνώρισι κι' ανταμοιβή, που θα μπορούσε να σας χαρίση η Πατρίδα μας για τη μεγάλη, τη γενναία και ηρωική συμβολή σας στον σημερινόν εθνικόν αγώνα.

Αν η Ελλάδα μας, στην πρώτη πρόσκλησι του Αρχηγού, βρέθηκε με μιας ενωμένη και συνταυτισμένη σ' ένα σώμα και μιά ψυχή και στάθηκε όρθια κι' αλύγιστη μπροστά στον ύπουλο επιδρομέα· αν ο Στρατός μας, ορμητικός κι' ακράτητος, γεμάτος από πίστι και ενθουσιασμό, έστησε αιώνια τρόπαια δόξας στη γη, στη θάλασσα και στον αέρα, ακολουθώντας και ξεπερνώντας τις ενδοξότερες κι' ηρωικώτερες παραδόσεις της Φυλής μας· αν ο άμαχος πληθυσμός μας, οι γυναίκες μας, τα παιδιά μας, οι παππούδες μας, με αστείρευτα τα αποθέματα θελήσεως κι' αποφασιστικότητος, με ανεξάντλητη ψυχική αντοχή και δύναμι, αντεπεξέρχεται με αφάνταστη γενναιότητα και θάρρος στις άνανδρες και άτιμες επιθέσεις του εχθρού· αν επραγματοποιήθησαν όλα αυτά, ένας είναι ο κύριος, ο βασικός λόγος: η μεγάλη, η βαθύτατη, η ριζική αναδημιουργία, ανάπλασι κι' αναγέννησι της εθνικής ψυχής.

Από την ευλογημένη εκείνη μέρα της 4ης Αυγούστου αυτό υπήρξε πιο πολύ απ' όλα το συστηματικό, το εντατικό, το πολύμοχθο έργο του Αρχηγού: ο εξαγνισμός, η ανάπλασι και η ανάτασι της κουρασμένης κι' άρρωστης εθνικής ψυχής. Και θα θυμάστε βέβαια — είναι δυνατόν να μη θυμάστε το βαθύτατα συγκλονιστικό εκείνο κήρυγμα; — σε ποιούς απευθύνθηκε πρώτα - πρώτα ο Αρχηγός. Τι τιμή, τι μεγάλη, υψηλή κι' ανεκτίμητη τιμή γιά σας, Νέοι της Ελλάδος, που εκείνη την ιερή ιστορική στιγμή του Έθνους μας η σκέψι και η ψυχή του Αρχηγού εστράφηκε σε σας με τόση εμπιστοσύνη! Ήξερε ο Αρχηγός ότι, αν επρόκειτο ν' αναζυμωθή βαθιά κι' αποτελεσματικά η εθνική ψυχή, η μόνη αγνή και υγιής ζύμη, που θα χρησιμοποιούσε γιά την τεράστια προσπάθειά Του, ήταν η δική σας ψυχή, η φρέσκια, η ζωντανή, η ρωμαλέα ψυχή της Ελληνικής Νεότητος. Και σας εκάλεσε αμέσως σε συναγερμό και δράσι με την υπέροχη εκείνη πρόσκλησί Του, που αντήχησε και θ' αντηχή γιά πάντα μέσα στην ψυχή των νέων Ελληνικών Γενεών: «Σήκω επάνω, Ελληνική Νεολαία!».

Και σηκώθηκες. Σηκώθηκες ως κορμί, σηκώθηκες ως σκέψι, σηκώθηκες ως ψυχή. Και το Έθνος, που σε είδε και σ' ένοιωσε, σηκώθηκε κι' αυτό μαζί σου. Είδε την τεράστια σωματική, πνευματική και ψυχική αλλαγή που γινόταν μέσα σου, είδε την υπέροχη προσπάθεια και δράσι σου ν' απλώνεται σ' όλα τα επίπεδα της εθνικής ζωής, ανέπνευσε την εξαγνισμένη, την καθαρή και ζωογόνον ατμόσφαιρα υγείας, χαράς και δυνάμεως που εσκόρπισες γύρω του και μέσα του, και συγκλονίστηκε ως τα τρίσβαθα της ψυχής του. Και υψώθηκε μαζί σου. Και βάζοντάς σε εσένα πρωτοπόρο και προφυλακή, ακολούθησε το δρόμο της εθνικής και πολιτιστικής αναδημιουργίας, που του είχε χαράξει και καθοδηγήσει ο Αρχηγός.

Γι' αυτό το Έθνος μας δοξάζεται σήμερα. Και μαζί με το Έθνος, στην πρώτη πάντα γραμμή, δοξάζεσαι και σύ, Ελληνική Νεολαία. Κάθε λέξι του Αρχηγού από τον πολύτιμο λόγο, που σου απηύθυνε την παραμονή της πρωτοχρονιάς, είναι κι' ένα φύλλο δάφνης, που πλέκει ένα ανεκτίμητο κι' αμάραντο στεφάνι γιά σένα. Δέξου το με τιμή και περηφάνεια. Αλλά και φανού αντάξιά του.

Με εθνικούς χαιρετισμούς

Μελής Νικολαΐδης

«Είμεθα όλοι συναγωνισταί στον ωραιότερον αγώνα του κόσμου. Θα είμεθα μαζί και οι νικηταί της λαμπροτέρας και μεγαλειωδεστέρας νίκης».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Στὸ περιθώριον

ΤΟ ΝΕΟΝ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑ

Ἔπειτα ἀπὸ τὸν λαμπρὸν ἆθλον τοῦ «Παπανικολῆ», τὸ ἔνδοξον πολεμικὸν ναυτικόν μας ἦρε νέον θρίαμβον μὲ τὸ ἡρωϊκὸν κατόρθωμα τοῦ ὑποβρυχίου «Λάμπρος Κατσώνης», τὸ ὁποῖον ἐβύθισεν εἰς τὰ βόρεια τῆς Ἀδριατικῆς ἰταλικὸν ἐξωπλισμένον βοηθητικόν, τὸ ὁποῖον μετέφερε πετρέλαιον καὶ πολεμεφόδια εἰς τὰ ἐν Ἀλβανίᾳ ἰταλικὰ στρατεύματα. Ἡ τόλμη, ἡ γενναιότης, ἡ αὐτοθυσία, καὶ ὁ ἡρωϊσμός, ποὺ ἐχαρακτήρισαν πάντοτε καὶ ἐλάμπρυναν τὴν δρᾶσιν τοῦ πολεμικοῦ μας ναυτικοῦ, ἐξεδηλώθησαν ἐν ὅλῃ τῇ δυνάμει καὶ μεγαλοπρεπείᾳ των καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτήν. Μολονότι, κατὰ τοὺς καθιερωμένους ναυτικοὺς κανόνας, τὸ ὑποβρύχιον, μετὰ τὴν ἐκσφενδόνισιν τῶν τορπιλλῶν του, δὲν πρέπει ν' ἀναδύεται, τὸ ἰδικόν μας ὑποβρύχιον ἀνεδύθη καὶ ἐνήργησε κεραυνοβόλον καὶ ἔντονον βομβαρδισμὸν διὰ τοῦ μοναδικοῦ του πυροβόλου, ἐναντίον τοῦ κατὰ πολὺ καλλίτερον ἐξωπλισμένου ἐχθρικοῦ βοηθητικοῦ. Καὶ πρὶν ἢ οἱ ἐχθροὶ προλάβουν ἢ σκεφθοῦν κἂν νὰ χρησιμοποιήσουν τὰ πυροβόλα των, τὸ ἐχθρικὸν πλοῖον, πληγὲν καιρίως ἀπὸ τὸ εὔστοχον πῦρ τοῦ ἑνὸς καὶ μόνου πυροβόλου τοῦ ἰδικοῦ μας, τὸ ὁποῖον, σημειωτέον, ἐχρησιμοποίει ἀσθενῶν καὶ πυρέσσων ἀξιωματικός μας, ἐπυρπολεῖτο καὶ ἐβυθίζετο.

Ὁ Κυβερνήτης τοῦ ὑποβρυχίου — ὁ κ. Θάνος Σπανίδης —, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν γενναίαν πρωτοβουλίαν τοῦ ἡρωϊκοῦ κατορθώματος, καὶ ὁ ἀνθυποπλοίαρχος κ. Ρουσέν, ὁ ὁποῖος μὲ πυρετὸν ἄνω τῶν 39 βαθμῶν καὶ παρὰ τὰς συστάσεις τοῦ διοικητοῦ του εἶχε τὸ σθένος νὰ ἐνεργήσῃ ὁ ἴδιος τὸν κανονιοβολισμόν, καθὼς καὶ ὅλον τὸ γενναῖον πλήρωμα τοῦ ὑποβρυχίου μας, ἐξέφρασεν ἀκόμη μίαν φορὰν τὸ ἀδάμαστον καὶ ἡρωϊκὸν πνεῦμα τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ μας καὶ γενικώτερον τοῦ Ἕλληνος πολεμιστοῦ ἀμυνομένου ὑπὲρ τῆς Πατρίδος.

Τὸ Ἔθνος εἶναι ὑπερήφανον διὰ τὰ τέκνα του.

ΝΑ ΔΙΑΦΥΛΑΧΘΗ

Ὅτι ὁλόκληρον τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος καὶ ὄχι μεμονωμένως αἱ μαχόμεναι δυνάμεις του, εὑρίσκεται ἀπὸ τῶν πρώτων στιγμῶν τοῦ πολέμου εἰς τὸ ὕψος τῶν ἱστορικῶν στιγμῶν ποὺ διέρχεται ἡ Πατρίς, πιστοποιεῖται ἀνὰ πᾶσαν ὥραν ἀπὸ πλείονας τῆς μιᾶς ἀποδείξεις. Καὶ εἶναι τοῦτο πολὺ φυσικὸν καὶ οὔτε ἦτο δυνατὸν νὰ συμβῇ ἄλλως. Ἡ ἀπόφασις τῆς ἀντιστάσεως καὶ τῆς ἀπωθήσεως τοῦ εἰσβολέως ἔναντι πάσης θυσίας, πρὶν ἢ γίνῃ ἔργον καὶ πρᾶξις ἀπὸ τὸν ἔνοπλον Ἑλληνικὸν λαόν, εἶχε δοθῇ ὡς σιωπηρὰ ὑπόσχεσις τοῦ λαοῦ ὁλοκλήρου καὶ διὰ τοῦτο ἡ στρατευθεῖσα νεότης τῆς Χώρας, ποὺ συνέρρευσεν ἀπὸ ὅλας τὰς γωνίας αὐτῆς εἰς τὰ σύνορα διὰ νὰ ἀντιμετωπίσῃ τοὺς ἐπιδρομεῖς, εὑρέθη ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ὁμόφωνος καὶ ἀντεμετώπισε τὸν ἐχθρὸν ὡς ἕνα σῶμα καὶ ὡς μία ψυχή. Πνεῦμα ὑπερανθρώπου ἐξάρσεως ἔπνευσεν ἐπὶ τῆς χώρας. Καὶ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ τοὺς καρποὺς ἐδρέψαμεν ὄχι μόνον εἰς τὸ μέτωπον ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ μετόπισθεν. Πνεῦμα ὑψηλῆς ἐξάρσεως ἐχρειάσθη ὄντως, διὰ νὰ ὑπομείνουν αἱ εἰρηνικαί, ἀνοχύρωτοι καὶ ἀνυπεράσπιστοι πόλεις τὰς ἀπὸ ἀέρος ἐπιθέσεις τοῦ ἐχθροῦ, καὶ τοιούτου πνεύματος ἀποτέλεσμα ἦτο καὶ ἡ ἄλλη θαυμαστὴ ἔξαρσις τοῦ ἀμάχου τμήματος τοῦ πληθυσμοῦ, τῶν γερόντων, τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παιδιῶν, νὰ παραμελήσουν κάθε ἄλλην μέριμναν καὶ νὰ παραιτηθοῦν ἀπὸ κάθε ἄλλην ἀπασχόλησιν, ποὺ δὲν θὰ εἶχεν ἀντικείμενον τὸν πόλεμον καὶ τὰς μαχομένας δυνάμεις τῆς Χώρας. Τὸ πνεῦμα τοῦτο συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ συγκεντρώσῃ ὁ ἑνιαῖος ἔρανος ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τοῦ πολέμου καὶ τῆς κοινωνικῆς προνοίας πολλὰς ἑκατοντάδας ἑκατομμυρίων. Χάρις εἰς τὸ πνεῦμα αὐτὸ ὅλη ἡ Ἑλλάς, ἡ γεωργικὴ καὶ ἡ ἀστική, ὅλα τὰ σπίτια καὶ αἱ καλύβαι καὶ τὰ μέγαρα μετεβλήθησαν εἰς ἐργαστήρια πλεκτικῆς, ἐργαζόμενα διὰ τὸν μαχόμενον στρατόν. Τοῦ πνεύματος τούτου ἀποτέλεσμα εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι ἔσβησαν ἀπὸ τὴν ζωὴν ὅλων μας ἢ μετετέθησαν ἐκτὸς αὐτῆς, ὡς ἀνεπίκαιρα, ὅλα τὰ ἄλλα ἐνδιαφέροντα πλὴν τοῦ πολέμου. Ἂν ἀνεζήτει κανεὶς εἰς τὴν ἱστορίαν, δύσκολα θὰ εὕρισκεν ἄλλο παρόμοιον παράδειγμα Λαοῦ, ὁ ὁποῖος νὰ ἐπολέμησεν ὅπως πολεμοῦμεν σήμερον εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὸ μέτωπον καὶ ἐντεῦθεν τοῦ μετώπου, μὲ τὰς δυνάμεις μας ὅλας, μὲ τὴν σκέψιν μας, μὲ τὸ πνεῦμα μας, μὲ τὴν ἐργασίαν μας.

Εἰς τὰ ἐργοστάσια, εἰς τὰ ἐργαστήρια, εἰς τὰ γραφεῖα, εἰς τοὺς ἀγρούς, ὁ πόλεμος εἶναι αὐτὸς ποὺ ἐμπνέει τοὺς ἐργαζομένους. Ἰδιαιτέρως θαυμαστόν, ἀληθινὸς ἆθλος, εἶναι αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἐπέτυχον οἱ γεωργοί μας κατὰ τὴν λήξασαν περίοδον τῆς φθινοπωρινῆς σπορᾶς τῶν σιτηρῶν. Τὸ νὰ φθάσουν νὰ σπείρουν ἐν συνόλῳ ἔκτασιν ἴσην περίπου μὲ τὴν τοῦ προηγουμένου ἔτους, παρ' ὅλην τὴν ἐπιστράτευσιν, παρ' ὅλας τὰς ἀθρόας ἐπιτάξεις τῶν ζῴων ἕλξεως, παρ' ὅλον, τέλος, ὅτι αἱ καιρικαὶ συνθῆκαι εἶχον περιορίσει εἰς τὸ ἐλάχιστον τὰς ἐργασίμους ἡμέρας. Τὸ κατόρθωμα τῆς ἐφετεινῆς φθινοπωρινῆς σπορᾶς, κατόρθωμα τῶν γερόντων, τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παιδιῶν τῆς ὑπαίθρου, ἰσάξιον τῶν νικῶν τοῦ στρατοῦ μας εἰς τὸ μέτωπον, θὰ καταλάβῃ τιμητικὴν θέσιν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ πολέμου. Ὅπως θὰ τιμηθῇ ἐπίσης ἡ συγκινητικὴ ἀνθρωπίνη καὶ ἑλληνικὴ ἀλληλεγγύη τῶν γεωργῶν, οἱ ὁποῖοι ἤρχιζον τὴν σπορὰν ἀπὸ τὰ χωράφια τῶν ἐπιστρατευθέντων γειτόνων των.

Αὐτὸ τὸ πνεῦμα τῆς ἑνότητος, τῆς συνοχῆς καὶ τῆς ἀλληλεγγύης, ποὺ θαυματουργεῖ ἀπὸ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ μᾶς κρατεῖ ὅλους εἰς κατάπληξιν πρὸ τῶν ἰδίων μας ἔργων, πρέπει νὰ διαφυλαχθῇ ὡς κόρη ὀφθαλμοῦ, ὡς τὸ πολυτιμότερον ἐκ τοῦ πολέμου ἀπόκτημά μας. Θὰ μᾶς χρειασθῇ ὄχι μόνον ἐν ὅσῳ θὰ διαρκῇ ἡ ὑπερτάτη προσπάθεια τοῦ πολέμου, ἀλλὰ καὶ κατόπιν, ὅταν θὰ ὀργανώσωμεν τὴν ἐν εἰρήνῃ ζωὴν τῆς Μεγάλης καὶ εὐδαίμονος Ἑλλάδος.

Στὸ περιθώριον

ΟΙ ΕΞ ΛΟΓΟΙ ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ

Ὁ Ἀρχηγὸς εἰς προχθεσινήν του συνέντευξιν μὲ τὴν εὐχέρειαν τοῦ ἐπιγραμματισμοῦ ποὺ τὸν διακρίνει συνεκέντρωσεν, εἰς τοὺς κατωτέρω ἓξ λόγους, τὸ μυστικὸν τῆς ἐπὶ τὴν Νίκην ἀσαλεύτου πίστεώς του, ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς Ἰταλικῆς ἐναντίον μας ἐπιθέσεως:

«Ἤμην ἀπολύτως πεπεισμένος ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἐπὶ τὴν νίκην. Διότι ὁ στρατός μας:

Πρῶτον, ποιοτικῶς εἶναι ἀνώτερος τοῦ ἰταλικοῦ.

Δεύτερον, ἔχει τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας.

Τρίτον, διότι ἔχει ἰδανικά, τὸ κίνητρον πάσης μεγάλης πράξεως καὶ παντὸς ἡρωϊσμοῦ.

Τέταρτον, διότι ὁ ἀγὼν τοῦ στρατοῦ μας ἔχει σκοπόν. Σκοπός του εἶναι νὰ ἐκδιώξῃ τὸν εἰσβολέα ποὺ ἀπεπειράθη νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν οἶκον μας.

Πέμπτον, διότι ὁ στρατός μας ἔχει σωματικὴν ἀντοχήν.

Ἕκτον, διότι ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ὁ Ἕλλην στρατιώτης εἶναι ἀνώτερος τοῦ Ἰταλοῦ καὶ διότι τὰ στελέχη μας εἶναι ἱκανώτατα.

Τέλος, διότι ὁ στρατός μας αἰσθάνεται ὄπισθέν του τὸ Ἔθνος ὁλόκληρον συμπαγές, ἡνωμένον καὶ ἀφωσιωμένον».

Η «ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΚΗ»

Ἡ Ἰταλία ἡ προμουσολινικὴ δὲν ἦτο παρὰ μία γεωργικὴ κατὰ τὸ πλεῖστον χώρα, χωρὶς βεβαίως τοὺς ἀφθόνους πόρους τῆς Ὀλλανδίας, τοῦ Βελγίου ἢ τῆς Γαλλίας, ἀλλ' ὁπωσδήποτε αὐτάρκης. Ὁ φασισμὸς ποὺ ἐπεχείρησε νὰ τὴν κάμῃ χώραν βιομηχανικὴν καὶ μεγαλοαστικὴν καὶ νὰ τὴν παρασκευάσῃ διὰ τὴν μεγάλην ἐξόρμησιν τῆς αὐτοκρατορικῆς της ἐπεκτάσεως, ἐθυσίασεν ὅλην τὴν οἰκονομικὴν ἰκμάδα τοῦ λαοῦ της. Παρὰ ταῦτα ἡ Ἰταλία δημογραφικῶς ἔμεινε χώρα γεωργικὴ κατὰ τὰ 70%. Ἐπομένως ὁ τίτλος τῆς «προλεταριακῆς», τὸν ὁποῖον ἔπειτα ἀπὸ τὰς ἀτυχίας τῶν τελευταίων μηνῶν τῆς δίδουν τῆς πατρίδος των οἱ φασίσται, ἴσως διὰ νὰ προκαλοῦν ἐπ' αὐτῆς τὸν οἶκτον τοῦ Κόσμου, ἀνακριβὴς ἀπὸ ἀπόψεως δημογραφικῆς, μόνον ὑπὸ μίαν ἔννοιαν εἶναι δυνατὸν νὰ εὐσταθῇ. Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι μὲ τὴν ἐξανέμισιν τῶν κεφαλαίων ποὺ διετέθησαν διὰ τὴν αὐτοκρατορικὴν ἐξόρμησιν καὶ τὸν κίνδυνον τῆς ἀποσπάσεως τῶν ἀποικιακῶν της ἀποκτημάτων ἄγεται εἰς τελείαν πτώχευσιν καὶ ἐπομένως εἰς προλεταριοποίησιν, ὡς Κράτος καὶ ὡς Οἰκονομία. Ἀλλὰ τὰ ἤθελε καὶ τὰ ἔπαθε.

ΑΙΩΝΩΝ ΑΠΙΣΤΙΑ

Οἱ Ἰταλοὶ δὲν μᾶς φέρθηκαν ποτὲ φιλικά. Βέβαια, ἐρχόμαστε γιὰ πρώτη φορὰ σήμερα στὰ χέρια μαζί τους. Καὶ λέμε πρώτη, γιατὶ ἀπὸ τότε ποὺ ἐμεῖς ἀποκτήσαμε τὴν ἐλευθερία μας καὶ πραγματοποιήθηκε ἡ ἰταλικὴ ἕνωσις χάρις στὸν Γαριβάλδη καὶ τὴν ἑλληνικὴ βοήθεια, δὲν ἤρθαμε μὲ τοὺς κακοὺς αὐτοὺς γειτόνους μας σὲ πολεμικὴ σύγκρουσι.

Μὰ μὲ τοὺς Ἑνετούς, ποὺ παρὰ τὴν ἱστορικὴ αἴγλη ποὺ τοὺς σκεπάζει δὲν ἦταν στὴν οὐσία παρὰ ἕνας λαὸς ληστρικός, μὲ ὅλα τὰ ἐλαττώματα τῶν σημερινῶν κατοίκων τῆς ἰταλικῆς χερσονήσου, ἐπολεμήσαμε πολλὲς φορὲς καὶ ὑποφέραμε ἀπερίγραπτα δεινοπαθήματα. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς οἱ λογαριασμοί μας μὲ τοὺς ληστὰς αὐτοὺς δὲν εἶναι καθόλου νέοι. Ἀλλὰ καὶ ἀνεξαρτήτως αὐτῶν ὁ ἰταλικὸς λαὸς στὴν ἰδική μας πρόθεσι νὰ ξεχάσουμε, καὶ στὴ βοήθεια ποὺ τοῦ δώσαμε γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἕνωσι καὶ τὴν ἀνεξαρτησία του καὶ ἀργότερα, στὴν ἄψογη ἀπέναντί τους στάσι μας, μᾶς ἀπήντησαν μὲ ὑπουλότητα, μὲ περιφρόνησι καὶ ἐχθρότητα.

Καὶ ἔτσι σήμερα στὰ ἀλβανικὰ βουνὰ οἱ σημερινοὶ Ἕλληνες, γενναῖοι, ἡρωϊκοί, τίμιοι καὶ ἱπποτικοὶ στὸν σκληρὸ ἀγῶνα ποὺ διεξάγουν, ἀντάξιοι καὶ ὑπέρτεροι τῶν προγόνων των ξεκαθαρίζουν αἰώνων λογαριασμοὺς μὲ τοὺς σημερινοὺς Ἰταλούς, ποὺ συνεχίζουν τὴ ληστρική τους παράδοσι καὶ εἶναι οἱ ἴδιοι καὶ χειρότεροι ἀπὸ τοὺς προγόνους των.

Τοὺς Ἑνετοὺς πάντοτε τοὺς ὑπεστηρίζαμεν εἰς τοὺς κατὰ τῆς Τουρκίας πολέμους. Εἰς ἀπάντησιν ὁ ἑνετικὸς στόλος ἐδῄωνε τὰς ἑλληνικὰς νήσους καὶ κατέστρεφε τοὺς χριστιανικοὺς πληθυσμούς!

Ὁ περίφημος Μοροζίνης, ἀφοῦ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐνισχύθη εἰς τὰς κατὰ τῶν Τούρκων ἐπιδρομάς του, περὶ τὸ 1686 κατέλαβε καὶ τὰς Ἀθήνας.

Ἀπὸ τὴν ἱστορίαν τῆς «Οἰκογενείας Μεταξᾶ» παραλαμβάνομεν τὰ ὀλίγα αὐτὰ ποὺ χαρακτηρίζουν παραστατικώτατα τὴν ἐκπολιτιστικὴν δρᾶσιν τοῦ Μοροζίνη στὴν σημερινὴ ἑλληνικὴ πρωτεύουσα, καὶ τότε καὶ τώρα πρωτεύουσα τῶν πολιτισμένων ἀνθρώπων, μεταξὺ τῶν ὁποίων δὲν δικαιοῦνται ἀπὸ ἱστορικοὺς λόγους νὰ συγκαταλέγωνται οἱ Ἰταλοί.

«Καθυπέταξε, γράφει ὁ Ἐπ. Μεταξᾶς εἰς τὴν ἱστορίαν του — καὶ ἐννοεῖ τὸν Μοροζίνην — τὸ Ἄργος, τὸ Ναύπλιον, τὰς Πάτρας, τὴν Ναύπακτον, τὴν Κόρινθον καὶ τὰς Ἀθήνας. Οἱ ἐκ μαρμάρου λέοντες, οἱ τῆς εἰσόδου τοῦ λιμένος Πειραιῶς φύλακες, ἐστάλησαν εἰς τὴν Ἑνετίαν. Οὐδὲν δὲ σεβασθεὶς ὁ ἀρχιστράτηγος Μοροζίνης, ἐκανονιοβόλησε καὶ αὐτὰ τῆς ἀρχαιότητος τὰ ἀριστουργήματα. Ἐντὸς ἓξ ἡμερῶν ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν ἐγένετο παρανάλωμα τοῦ πυρὸς καὶ σωρὸς ἐρειπίων. Καὶ διὰ τῶν βομβῶν τοῦ Μοροζίνη κατεστράφη καὶ αὐτὸς ὁ Παρθενών, ὅπερ ἐνδεικνύει ὅτι ὁ φανατισμὸς τῶν πεπολιτισμένων λαῶν εἶναι ἐξ ἴσου ἀπαίσιος ὅσον καὶ ἡ κακουργία καὶ ἀμάθεια τῶν βαρβάρων».

Δὲν γνωρίζομεν μόνον τί θὰ ἔγραφε ὁ συγγραφεὺς διὰ τὰς βαρβαρότητας τῶν σημερινῶν ἀπογόνων τοῦ πολιτισμένου κατακτητοῦ τῶν Ἀθηνῶν πρὸ δυόμισι περίπου ἑκατονταετηρίδων.

Ἡ συμπεριφορὰ τῶν Ἑνετῶν ἀπέναντι τῶν κατακτηθέντων ὑπ' αὐτῶν Ἑλλήνων πολλὲς φορὲς ἦταν ἀφόρητος. Ὅπως περιγράφει ὁ Παπαρρηγόπουλος «ἡ ἐκ τῶν διωγμῶν τῶν Ἑλλήνων προκύπτουσα ἀπελπισία ἀπέβαινε τοσαύτη, ὥστε οὗτοι κατήντησαν νὰ προτιμῶσι τῆς χριστιανικῆς ἐκείνης κυριαρχίας τὴν τουρκικὴν δεσποτείαν».

Ἀπὸ τὴν Κρήτην ἔγραφαν ὅτι οἱ χριστιανοὶ θὰ προετίμων νὰ ὑποκύψουν ἐκ νέου εἰς τὴν τουρκικὴν κυβέρνησιν παρὰ νὰ μείνουν ὑπὸ τοὺς Ἑνετούς, διότι ἐπίστευον ὅτι «τὰ κατ' αὐτοὺς δὲν δύνανται δι' οἱασδήποτε μεταβολῆς νὰ ἀποβῶσι χείρονα τῶν παρόντων». Ἀλλὰ καὶ οἱ Πελοποννήσιοι δὲν εἶχον κανένα λόγον νὰ εἶναι εὐχαριστημένοι ἀπὸ τοὺς Ἑνετοὺς αὐθέντας των καὶ θὰ προτιμοῦσαν τὴν δουλείαν τοῦ Σουλτάνου, διότι «πληρώσαντες ἅπαξ εἰς τοὺς Τούρκους τὸ χαράτσιον διετέλουν ὅσον ἦτο δυνατὸν ἀνενόχλητοι ὑπ' αὐτῶν», ἐνῷ οἱ Ἑνετοὶ ἀπεναντίας ζῶσιν ἄνευ διακρίσεως εἰς τὰς κατοικίας των καὶ εἰς τὰ κτήματά των, ἁρπάζουσι ὅ,τι τοὺς ἀρέσει καὶ κακοποιοῦν τοὺς παραπονουμένους. Οἱ στρατιῶται κοιμοῦνται στὰ σπίτια των, οἱ ἀξιωματικοὶ διαφθείρουν ἢ ἀπάγουν τὰς θυγατέρας των, οἱ δὲ ἱερεῖς — πρόκειται περὶ τῶν καθολικῶν — καταναγκάζουσιν αὐτοὺς νὰ ἀλλαξοπιστήσουν, πρᾶγμα ποὺ δὲν κάνουν οὔτε οἱ Τοῦρκοι».

Οἱ κάτοικοι τῆς Ἠπείρου, ὅσων τὰ χωρία κατελήφθησαν ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ πολέμου, θὰ ἐγνώρισαν τοὺς Ἰταλοὺς ὡς γνησίους ἀπογόνους τῶν Ἑνετῶν κατὰ τὴν ὀλιγοήμερον παραμονήν των ἐκεῖ, ὡς καὶ κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἐπαισχύντου φυγῆς των. Ἐπίσης τοὺς γνωρίζουν καλὰ καὶ οἱ ἀτυχεῖς Δωδεκανήσιοι, τῶν ὁποίων ὅμως τὰ δεινά, ἂς εἶναι βέβαιοι, βρίσκονται εἰς τὸ τέλος των.

Ἀλλὰ καὶ μόλις ἀνέκτησαν τὴν ἐλευθερίαν τους οἱ Ἰταλοὶ συμπεριεφέρθησαν πρὸς τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸν αἰσχρότερον τρόπον!

Δὲν ἐπρόφθασαν ἀκόμη οἱ ὑπερασπισταὶ τῆς ἰταλικῆς ἀνεξαρτησίας Ἕλληνες, αὐτοὶ ποὺ κατὰ ἑκατοντάδες προσήρχοντο στὸ Τουρῖνον γιὰ νὰ καταταχθοῦν στὴν ὑπηρεσία τοῦ Γαριβάλδη, νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἡ Ἰταλία ἀπέκλειε μετ' ἄλλων δυνάμεων τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸ 1886, διαπράξασα οὕτω τὴν ἀτιμοτέραν πρᾶξιν κατὰ μιᾶς χώρας φίλης καὶ συναγωνιστρίας, ὡς τὴν ἀπεκάλει ὁ Γαριβάλδης.

Ἀλλὰ καὶ κατόπιν.

Ἐγράψαμεν διὰ τὴν ἰταλικὴν ἐχθρότητα καὶ ἄλλοτε! Στοὺς νεωτέρους χρόνους τοὺς ἐγνωρίσαμεν σφετεριστὰς τῶν Δωδεκανήσων· τοὺς ἐγνωρίσαμεν ἐμπόδια εἰς τὰς ἐθνικάς μας βλέψεις ἐπὶ τῆς Βορείου Ἠπείρου, τοὺς εἴδαμεν διεκδικητὰς τῶν ἐθνικῶν ἐδαφῶν μας.

Ἀλλὰ διὰ τὰς ἐχθρικὰς πράξεις τῶν Ἰταλῶν κατὰ τῆς Ἑλλάδος θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ συγγραφῇ ἱστορία πολύτομος. Δὲν πρόκειται ὅμως περὶ τούτου σήμερον. Ἐνδεικτικῶς ἁπλῶς ἀναφέραμεν μερικὰ περιστατικά, ἱστορικῶς ἀναμφισβήτητα, διὰ νὰ ἀποδείξωμεν τοὺς παληούς μας λογαριασμοὺς μὲ τὸ ἰταλικὸ ἔθνος.

Οἱ Ἰταλοὶ ὑπῆρξαν πάντοτε δόλιοι, μὴ σεβόμενοι οὐδὲν ἱερὸν καὶ ὅσιον. Ἦσαν πάντοτε ἄπιστοι καὶ μὲ μοναδικόν των προσὸν καὶ τότε καὶ τώρα νὰ εἶναι εἰς τὰς στενωποὺς τῆς Νεαπόλεως οἱ αὐτοπρόσκλητοι μεσῖται πωλήσεως πραγμάτων ποὺ ἄλλοι λαοὶ τὰ θεωροῦν τίμια καὶ ἱερά...

Ἀλλὰ τώρα θὰ πληρώσουν αἰώνων ἀπιστίαν. Καὶ τὸ μόνον δυστύχημα εἶναι ὅτι διασταυροῦμε τὸ ξίφος μὲ ἕνα λαὸ ἐστερημένον τοῦ δικαιώματος νὰ συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν τιμίων λαῶν τῆς διεθνοῦς οἰκογενείας.

Ἀγγ. Μεταξᾶς

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

Τέσσερα χρόνια, μὲ τὸ αἷμα τὸν ἱδρῶτα,
πασχίζοντας τὴ Χώρα ν' ἀνυψώσῃς
στὰ ἰδανικά της τ' ἄφταστα τὰ πρῶτα,
θἄπρεπε νάχῃς μύριες καταπτώσεις.

Μὰ Ἐσὺ ὄχι! Ἀπ' τῆς Ἀντίδρασης τὰ [χνῶτα
τὸ ἔργο Σου ηὗρες ἀνάξιο ν' ἀμαυρώσῃς.
Κι' ἔτσι, ὅταν ὁ Ἰταλός, μὲ μιὰ ἄθλια [νότα
τὴν Ἑλλάδα σοῦ ζύγρεψε νὰ δώσῃς,

— Κόπιασε πάρ' την! — μπόρεσες νὰ κρά- [ξῃς,
σὰν τὸν παληὸ σου πρόγονο Λεωνίδα,
ξέροντας ποιὰ τῆς φόρεσες ἀσπίδα.

Τί πάρα πέρα ἀξιώτερο θὰ πράξῃς
δὲν ξεύρω. Μὰ καὶ μόνη αὐτὴ Σου ἡ [ἀνδρεία
πάμφωτο Σὲ περνᾷ στὴν Ἱστορία!...

ΚΟΥΛΗΣ ΑΛΕΠΗΣ

6 - 12 - 1940

ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΚΛΑΒΩΜΕΝΗΝ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΝ

Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Ἑλληνισμοῦ διὰ τὴν Δωδεκάνησον.

Ὅταν ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνισμὸς ἀνετινάχθη ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Σεπτοῦ Βασιλέως μας καὶ τὴν σοφὴν καθοδήγησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου καὶ Ἀρχηγοῦ μας κατὰ τοῦ μυσαροῦ καὶ ἀνάνδρου εἰσβολέως, ἀμέσως ὅλων ἡ σκέψις καὶ ἡ ψυχὴ ἐστράφη πρὸς τὴν Ἑλληνικωτάτην Δωδεκάνησον, ἡ ὁποία μαρτυρεῖ κατὰ τὸν ἀπαισιώτερον τρόπον ὑπὸ τὴν πτέρναν τοῦ τυράννου Ἰταλοῦ ἐπὶ 28 ὁλόκληρα ἔτη.

Καὶ πολὺ δικαίως ὁλόκληρον τὸ Πανελλήνιον ἅμα τῇ ἐκρήξει τοῦ πολέμου ἐσκέφθη τὴν σκλαβωμένην Δωδεκάνησον, διότι ἡ Δωδεκάνησος εἶναι Ἑλληνικὴ ἀπὸ πολλῶν χιλιάδων ἐτῶν, διότι ἡ Δωδεκάνησος ὑπῆρξε μία ἀπὸ τὰς μεγάλας ἑστίας τῶν μεγάλων προελλαδικῶν καὶ Ἑλληνικῶν πολιτισμῶν, διότι ἡ Δωδεκάνησος παρ' ὅλας τὰς πιέσεις, παρ' ὅλα τὰ μαρτύρια, παρ' ὅλα τὰ βασανιστήρια τὰ ὁποῖα ὑπέστη καὶ ὑφίσταται ἀπὸ τοὺς τυράννους της διετήρησε τὴν Ἑλληνικήν της ψυχήν, τὴν Ἑλληνικήν της συνείδησιν, τὴν Ἑλληνικήν της πίστιν, διότι ἡ Δωδεκάνησος εἶναι ἀξία τῆς ἀπελευθερώσεώς της καὶ διότι πρέπει τώρα νὰ ἀπελευθερωθῇ ἀπὸ τὴν δοξασμένην της Μάναν, τὴν αἰωνίαν Ἑλλάδα.

Τί εἶναι ἡ Δωδεκάνησος.

Ἡ Δωδεκάνησος εἶναι τὸ συγκρότημα τῶν τελευταίων Ἑλληνικῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, κείμενον μεταξὺ Κρήτης καὶ τῆς Καρίας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ ἀπαρτίζεται οὐχὶ ἐκ δώδεκα, ἀλλὰ ἐκ δεκατριῶν μεγάλων νήσων καὶ ἐξ εἴκοσι ὀκτὼ ἄλλων μικροτέρων, κατὰ τὸ πλεῖστον ἀκατοικήτων διεσπαρμένων μεταξὺ τῶν πρώτων. Τὰ δέκα τρία δὲ νησιὰ τῆς Δωδεκανήσου εἶναι ἡ Πάτμος, ἡ Λέρος, ἡ Κάλυμνος, ἡ Κῶς, ἡ Ἀστυπάλαια, ἡ Νίσυρος, ἡ Τῆλος, ἡ Σύμη, ἡ Ρόδος, ἡ Χάλκη, ἡ Κάρπαθος, ἡ Κάσος καὶ τὸ Καστελλόριζον ἢ ἡ Μεγίστη, τῶν ὁποίων ἡ πρωτεύουσα καὶ τὸ Κέντρον εἶναι ἡ ἔνδοξος μεγαλόνησος Ρόδος.

Εἶναι κάθε νησὶ κι' ἕνα διαμάντι καὶ ὅλα μαζὺ ξεχωριστὰ στολίδια καὶ ἕνα μαργαριτάρι ποὺ ἔχει εἰς τὸ μέσον του τὸ πιὸ ἀτίμητο καὶ λαμπερὸ πετράδι, τὴν ξακουσμένην Ρόδον, ἡ ὁποία ὑπῆρξε πηγὴ μεγάλου Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ.

Κατάληψις τῆς Ρόδου καὶ Δωδεκανήσου ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν.

Τὰ ὡραῖα Ἑλληνικὰ νησιὰ τῆς Δωδεκανήσου τὰ ὁποῖα ἦσαν σκλαβωμένα ἀπὸ τετρακοσίων ἐτῶν εἰς τοὺς Τούρκους καὶ τὰ ὁποῖα καίτοι κατὰ τὴν ἐθνικὴν ἐξέγερσιν τοῦ 1821 ἔλαβον μέρος εἰς τὸν Ἱερὸν ὑπὲρ Ἐλευθερίας Ἀγῶνα μὲ τὸ αἷμα τῶν παιδιῶν των καὶ ὅλας τὰς θυσίας αὐτῶν, ἐν τούτοις δι' ἄλλα γενικώτερα συμφέροντα τοῦ Ἔθνους ἠναγκάσθησαν καὶ πάλιν νὰ μείνωσιν ὑπὸ τὸν τουρκικὸν ζυγόν, κατέλαβον οἱ Ἰταλοὶ τὴν 22 Ἀπριλίου 1912 (π. ἡμ.).

Κατὰ τὸ 1911 ἤρχισεν ὁ Ἰταλοτουρκικὸς πόλεμος, τοῦ ὁποίου σκοπὸς ἦτο ἡ ἁρπαγὴ ἀπὸ τοὺς Τούρκους τῆς Τριπολίτιδος καὶ Κυρηναϊκῆς. Ἀφοῦ δὲ ἐπ' ἀρκετὸν πολεμοῦντες οἱ Ἰταλοὶ κατώρθωσαν νὰ καταλάβουν τὰ παράλια τῶν Ἀφρικανικῶν τούτων τμημάτων τῆς Τουρκικῆς Ἐπικρατείας μόνον μέχρι τοῦ σημείου εἰς ὃ ἔφθανε τὸ τηλεβόλον, ἀπεφάσισαν νὰ καταλάβουν τὴν Δωδεκάνησον τῇ συγκαταθέσει Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ρωσσίας οὐχὶ ὁριστικῶς ἀλλὰ μόνον διὰ νὰ ἐξαναγκάσουν τοὺς Τούρκους νὰ συνθηκολογήσουν καὶ νὰ ἀποσύρουν τὰ στρατεύματα των ἀπὸ τὴν Τριπολίτιδα καὶ Κυρηναϊκήν.

Τὴν 22αν λοιπὸν Ἀπριλίου 1912, ἡμέραν ἀποφράδα διὰ τὸν Ἑλληνισμὸν τῆς Δωδεκανήσου, ἀπεβιβάσθησαν εἰς μίαν ἀκτὴν τῆς Ρόδου 15.000 (!!) Ἰταλοὶ στρατιῶται μεθ' ὅλων τῶν σχετικῶν πολεμικῶν ἐφοδίων, ἀφοῦ προηγουμένως 45(!!) πολεμικὰ πλοῖα περιεκύκλωσαν τὴν Ρόδον ἀπὸ δεκαπενθημέρου καὶ ἐβομβάρδιζον ταύτην ἐπὶ 24 ὥρας ἄνευ οὐδενὸς σκοποῦ. Εἰς τὴν Ρόδον τότε ὑπῆρχον μόνον 1500 Τοῦρκοι στρατιῶται, οἱ ὁποῖοι ἦσαν καὶ ἡ μόνη στρατιωτικὴ δύναμις σχεδὸν ἄνευ ὁπλισμοῦ, τῆς Τουρκίας, ἐφ' ὅλης τῆς Δωδεκανήσου, διότι πλὴν τῆς Ρόδου εἰς ὅλα τὰ ἄλλα νησιὰ δὲν ὑπῆρχεν οὐδεὶς Τοῦρκος στρατιώτης.

Ἐνῷ ὅμως οἱ ἀποβιβασθέντες εἰς Ρόδον Ἰταλοὶ περιεκύκλωσαν τὴν πρωτεύουσαν αὐτῆς καὶ ἐνῷ συνεχῶς τὰ 45 πολεμικὰ ἐβομβάρδιζον, οἱ 1500 Τοῦρκοι κατώρθωσαν νὰ διαφύγωσι κρυφίως ἀπὸ τὰς γραμμὰς τῶν Ἰταλῶν καὶ νὰ καταφύγωσιν εἰς τὸ χωρίον τῆς Ρόδου Ψίνθος. Οἱ Ἰταλοὶ ἀφοῦ ἐπείσθησαν ὅτι οἱ Τοῦρκοι διέφυγον τὴν κύκλωσιν καὶ ἐπείσθησαν ὅτι οὐδένα κίνδυνον διέτρεχον ἀπὸ τοὺς 1500 (!!) Τούρκους, ἀόπλους κατὰ τὸ πλεῖστον, στρατιώτας, κατέλαβον τὴν πρωτεύουσαν τῆς Ρόδου μετὰ φωνῶν καὶ ἐνθουσιασμοῦ διὰ τὸ πολεμικὸν τοῦτο κατόρθωμα τῆς ἀμάχου καταλήψεως.

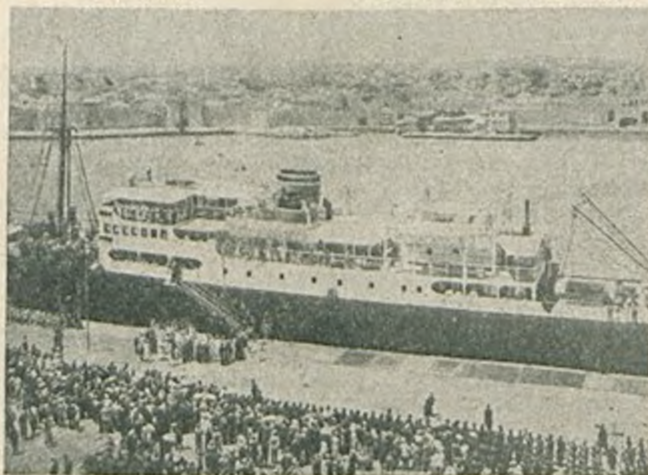
Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἀρχίζει ὁ δόλος καὶ ἡ ὑπουλότης τῶν νέων κατακτητῶν, διότι θέλοντες νὰ συλλάβωσιν εὐκολώτερον τοὺς καταφυγόντας εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ρόδου Τούρκους, ἀνικάνους εἰς οἱανδήποτε ἀντίστασιν, ἤρχισαν νὰ ἐκμεταλλεύωνται τὰ αἰσθήματα τῶν Ἑλλήνων κατοίκων.

Αἱ δόλιαι ὑποσχέσεις τῶν Ἰταλῶν καὶ ἡ περίφημος μάχη τῆς Ψίνθου.

Μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς πρωτευούσης τῆς Ρόδου, οἱ Ἰταλοὶ διὰ τοῦ στόλου των συνεπλήρωσαν ἐντὸς διημέρου τὴν κατάληψιν ὅλων τῶν λοιπῶν νήσων τῆς Δωδεκανήσου, τῶν ὁποίων οἱ κάτοικοι, ἅπαντες Ἕλληνες, παραπλανηθέντες ἐδέχθησαν τοὺς Ἰταλοὺς ὡς ἐλευθερωτάς.

Συμπληρωθείσης δὲ τοιουτοτρόπως ἀναιμάκτως τῆς καταλήψεως τῆς Δωδεκανήσου, οἱ Ἰταλοὶ ἤρχισαν νὰ καταστρώνωσι τὰ σπουδαῖα σχέδια τῆς ἐκστρατείας πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ρόδου διὰ νὰ συλλάβωσι τοὺς ἐκεῖ καταφυγόντας 1500 Τούρκους στρατιώτας. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ μόνη ἱκανότης των εἶναι ἡ δολιότης καὶ ἡ ἀνανδρία, ἐσκέφθησαν νὰ ἐξασφαλίσωσι τὴν ὑποστήριξιν τῶν Ἑλλήνων Ροδίων, δι' ἧς θὰ ἠδύναντο νὰ συλλάβωσιν εὐκολώτερον τοὺς Τούρκους ἢ διὰ τῆς ἀνυπάρκτου ἀνδρείας καὶ τόλμης αὐτῶν, ἤρχισαν διαφοροτρόπως νὰ ἐκμεταλλεύωνται τὰ αἰσθήματα τῶν Ροδίων, δι' ὑποσχέσεων, διὰ διαβεβαιώσεων καὶ λοιπῶν. Οἱ Ρόδιοι, ἀκούοντες τὰς ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ζητωκραυγὰς τῶν Ἰταλῶν, τὰς ἐπισήμους καὶ ἐπανειλημμένας ὑποσχέσεις τῶν Ἰταλῶν Στρατηγῶν καὶ Ναυάρχων, οἱ ὁποῖοι ἐξ ὀνόματος τῆς Ἰταλίας καὶ ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς στρατιωτικῆς των τιμῆς (τῆς ἀνυπάρκτου) ὑπέσχοντο ὅτι θὰ ἀπέδιδον τὰς νήσους εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ τὸ πέρας τοῦ Ἰταλοτουρκικοῦ πολέμου, καὶ τὸν Ἑλληνικὸν ὕμνον, τὸν ὁποῖον ὅλαι αἱ ἰταλικαὶ στρατιωτικαὶ μουσικαὶ ἐπαιάνιζον εἰς ὅλας τὰς συγκεντρώσεις, ἐπίστευσαν ὅτι πράγματι οἱ Ἰταλοὶ ἦσαν ἐλευθερωταί των καὶ ὅτι δι' αὐτῶν θὰ ἐπραγματοποιεῖτο ἡ ἐθνική των ἀποκατάστασις καὶ ἐθεώρησαν ὡς ἦτο ἐπόμενον ὑποχρέωσιν αὐτῶν ὄχι μόνον νὰ ἐκφράζωσι διὰ παντὸς

(Συνέχεια στὴ σελίδα 408)

Ὁ ἐμπορικὸς λιμὴν τῆς Ρόδου.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΙ Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

12ΗΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Εὐαγγέλιον (Ματθαίου δ´ 12—17)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς ὅτι ὁ Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρὲτ ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς Καπερναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν ἐν ὁρίοις Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλείμ· ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· γῆ Ζαβουλὼν καὶ γῆ Νεφθαλείμ, ὁδὸν θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν, ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς.

Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν· μετανοεῖτε· ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Ἀπόστολος (Πρὸς Ἐφεσίους δ´ 7—13)

Ἀδελφοί, ἑνὶ ἑκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ. Διὸ λέγει· ἀναβὰς εἰς ὕψος ᾐχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν καὶ ἔδωκε δόματα τοῖς ἀνθρώποις. Τὸ δὲ ἀνέβη τί ἐστιν εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη πρῶτον εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς; Ὁ καταβὰς αὐτός ἐστι καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα. Καὶ αὐτὸς ἔδωκε τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους, πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων, εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ· μέχρι καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ.

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Καθὼς ἀναφέρει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἔδωσεν εἰς τὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν ἄπειρα χαρίσματα καὶ ἀξιώματα. Ὅλοι βέβαια οἱ Χριστιανοὶ ἀποτελοῦν τὴν ἁγίαν μας ἐκκλησίαν, τῆς ὁποίας ἀρχηγὸς εἶναι αὐτὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Ὅλοι ὅμως οἱ Χριστιανοὶ δὲν ἔχουν καὶ ἀτομικὸν καθένας ἀξίωμα στὴν Ἐκκλησία οὔτε ἐκτελοῦν ἰδιαιτέραν ὑπηρεσίαν σ᾽ αὐτή. Τὰ χαρίσματα καὶ ἀξιώματα αὐτὰ τὰ ἔχει ἀναθέσει σ᾽ ὡρισμένα της μέλη, τὰ ὁποῖα ἐκλέγει ἡ ἴδια μεταξὺ ὅλων τῶν πιστῶν της, καὶ τὰ ὁποῖα σκοπὸν ἔχουν νὰ καταρτίσουν τοὺς Χριστιανοὺς ὅσον τὸ δυνατὸν τελειοτέρους μαθητὰς τοῦ Θεανθρώπου. Τὰ χαρίσματα ποὺ δίνει ἡ Ἐκκλησία στοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοὺς σκοπὸν ἔχουν, ὅπως μᾶς λέγει ὁ Παῦλος, νὰ καταρτίσουν ἁγίους. Δηλαδὴ νὰ γίνουν τίμιοι καὶ ν᾽ ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὰ διάφορα ἐλαττώματα καὶ νὰ προαχθοῦν εἰς ἀρετὴν καὶ ἁγιότητα.

Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἀκριβῶς ἀποβλέπων ὁ Παῦλος, λέγει εἰς τοὺς Χριστιανοὺς τῆς Ἐφέσου ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἐργάζεται διὰ νὰ λάβουν οἱ Χριστιανοὶ «ἐπίγνωσιν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ». Δηλαδὴ ἦτο ἀνάγκη οἱ πραγματικοὶ χριστιανοὶ νὰ γνωρίσουν ὅσον τὸ δυνατὸν καλύτερον τὸ πρόσωπον τοῦ Σωτῆρος καὶ νὰ μάθουν ποιὸς εἶναι ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον ἐπίστευον. Ἀλλὰ ἂν ἔξαφνα παρουσιάζετο σήμερα στὸν Κόσμο ὁ Ἀπόστολος Παῦλος τί θὰ ἔλεγε γιὰ τοὺς σημερινοὺς Χριστιανούς, οἱ ὁποῖοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μόνον τὸ ὄνομα τοῦ Χριστιανοῦ φέρουν; Οἱ περισσότεροι σήμερα ἀντὶ νὰ μελετοῦν τὸ θέλημα καὶ τὰ διδάγματα τῆς ἁγίας μας Ἐκκλησίας δυστυχῶς ἔχουν τόσο ἀπομακρυνθῆ ὥστε ἀδιαφοροῦν γιὰ τὰ πάντα καὶ τὰ πάντα εἰρωνεύονται καὶ κανένα σύνδεσμο δὲν ἔχουν μὲ τὸν Χριστόν. Γι᾽ αὐτὸ σήμερα περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ ἔχομε καθῆκον συνετιζόμενοι καὶ μετανοοῦντες εἰλικρινῶς νὰ στρέψωμε καὶ πάλιν τὸ ἐνδιαφέρον μας στὰ διδάγματα τοῦ Σωτῆρος καὶ γινόμενοι πραγματικοὶ καὶ πάλιν Χριστιανοὶ νὰ λάβωμεν ἐπίγνωσιν αὐτοῦ καὶ αὐτὸς καὶ μόνον νὰ μᾶς ἑλκύῃ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν προσοχήν μας.

ΥΨΗΛΟΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ

Τὸ γράψαμε στὸ προηγούμενο, τὸ ξαναλέμε καὶ τώρα: Θὰ εἶναι τιμὴ μεγάλη γιὰ τὴν Ἑλλάδα, δόξα αἰωνία, νὰ γίνῃ σήμερα γιὰ τοὺς λαοὺς ὁδηγὸς πρὸς τὴν ἀλήθεια καὶ πρὸς τὸ φῶς.

Ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς Χώρας μας, μὲ ὅλον τὸν ἐθνικὸ παλμὸ ποὺ γεμίζει τὰ στήθη του, τὸ εἶπε. Ἂς δοξάσωμεν, εἶπε, τὸν Θεόν, γιατὶ ἕνα τέτοιον ὑψηλὸν προορισμὸν ἔταξεν εἰς τὴν Χώραν μας.

Κι᾽ ἔχει πράγματι σήμερα ὁ κόσμος ἀνάγκη ἑνὸς ὁδηγοῦ, ποὺ νὰ τὸν ὁδηγήσῃ πρὸς τὶς ἀκένωτες πηγὲς τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀλήθειας τῆς Χριστιανικῆς. Γιατί, δυστυχῶς, ἡ ἀνθρωπότης, στοὺς δύο τελευταίους αἰῶνες, εἶχε ξεμακρύνει πολὺ ἀπὸ τὶς πηγὲς αὐτές. Θαμπωμένοι οἱ ἄνθρωποι ἀπ᾽ τὶς ἐπιτυχίες τῆς ἐπιστήμης, τυφλωμένοι ἀπὸ ἔπαρσι κι᾽ ἐγωϊσμό, νόμισαν πὼς μποροῦσαν νὰ οἰκοδομήσουν μόνοι τους τὸ παλάτι τῆς εὐδαιμονίας, χωρὶς τὸν Χριστὸ καὶ τὸ Εὐαγγέλιό Του.

Ἔτσι, σιγὰ-σιγά, περιφρονήθηκε ἡ Χριστιανικὴ πίστις. Τὰ μεγάλα διδάγματα τῆς θρησκείας τοῦ Ναζωραίου ξεχάστηκαν ἀπὸ τοὺς δῆθεν πολιτισμένους. Ἡ ἀγάπη ψυχράνθηκε, πάγωσε στὶς ψυχὲς τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ἰδιοτέλεια, ὁ μικροεγωϊσμός, ἡ ἄμετρη φιλαυτία, μπῆκαν ρυθμιστὲς τῶν σχέσεων ἀτόμων καὶ κρατῶν μεταξύ τους. Τὰ ἀρχαῖα ἰδανικά, ποὺ τὰ εἶχαν σεβαστῆ οἱ αἰῶνες, ἐκλονίζοντο. Ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν Πατρίδα εἶχε συκοφαντηθῆ. Ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον χαρακτηρίσθηκε ἀπὸ πολλούς, τάχα μεγάλους φιλοσόφους, ὡς δεῖγμα ἀδυναμίας καὶ ὡς ἐπιβλαβὴς γιὰ τὴν κοινωνία! Καὶ τὴν ἀντικατέστησε τὸ μῖσος, ὡς πιὸ ὠφέλιμο! Τὸ ἰδανικὸ τῆς οἰκογενείας, ποὺ τῆς εἶχε προσδώσει τόσην ἱερότητα ὁ Χριστιανισμός, πολεμήθηκε κι᾽ αὐτὸ ἀπὸ τοὺς δῆθεν μοντέρνους.

Καὶ μὲ τὸν καιρὸ λοιπὸν οἱ ἄνθρωποι, οἱ πολιτισμένοι, οἱ προωδευμένοι, οἱ ἄνθρωποι τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος, ἐχρεωκόπησαν ἀπὸ τὴν ἄποψι τῆς ἠθικῆς καὶ τοῦ ὑγιοῦς πολιτισμοῦ σὲ τέτοιο σημεῖο, ποὺ οἱ ἀνθρωποφάγοι κι᾽ οἱ καννίβαλοι δὲν μποροῦν νὰ κατηγορηθοῦν ὡς χειρότεροι. Ἡ βία ἐκυριάρχησεν ὡς ρυθμιστὴς τῆς ζωῆς τῶν λαῶν. Ὁ δυνατὸς νομίζει πὼς ἔχει δικαίωμα νὰ συντρίβῃ τὸν πιὸ ἀδύνατο, τὸν πιὸ μικρό. Καὶ ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς ἀποστασίας ἀπὸ τὸν Χριστιανισμὸ εἶναι κι᾽ ἡ ἐπίθεσις ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος. Ἡ Ἑλλὰς ἦτανε κράτος φιλήσυχο καὶ εἰρηνικό. Ἀγωνιζόταν μὲ τὶς δικές του δυνάμεις, χωρὶς νὰ προβάλλῃ ἀξιώσεις, χωρὶς κανένα νὰ ἐνοχλῇ, ἐμοχθοῦσε γιὰ τὴν πρόοδό της, καταβάλλοντας τίμιες προσπάθειες. Ἀλλά, ἦταν χώρα μικρή. Καὶ ἐπομένως, ἀφοῦ ἦταν μικρή, δὲν εἶχε δικαίωμα νὰ ζῇ. Τὸ δικαίωμα αὐτὸ τὸ ἔχουν μόνον ὅσοι εἶναι ἰσχυροί, καὶ διαθέτουν τὴ βία, τὴ βάρβαρη δύναμι τοῦ ἀτσαλιοῦ καὶ τῶν μηχανῶν. Αὐτὴ ἦταν ἡ θεωρία τῶν ἐπιδρομέων. Θεωρία ἀνθρώπων ποὺ ἀρνήθηκαν τὸν Χριστιανικὸ κήρυγμα καὶ περιφρόνησαν τὸν Εὐαγγελικὸ νόμο.

Καὶ ἐδῶ τώρα ὑψώνεται τὸ μεγάλο καὶ ἐπιβλητικὸ καὶ λαμπρὸν ἀνάστημα τῆς αἰωνίας Ἑλλάδος: Τῆς Χριστιανικῆς Ἑλλάδος. Τῆς Ἑλλάδος, ποὺ ἐδημιούργησε τοὺς ἀθανάτους πολιτισμούς, ποὺ ἐπαιδαγώγησε τὴν Ἀνατολὴ καὶ τὴ Δύσι σὲ διάστημα αἰώνων, ποὺ καὶ σήμερα χαλκεύει τὴν καινούργια ἀνάπλασι τῶν λαῶν. Ναί. Ἡ Ἑλλὰς ἔσκυψε μέσα στὸν ἑαυτό της. Βρῆκε τὶς ἄφθαρτες κληρονομίες τῶν προγόνων της. Εἶδε τὴν ἄφθιτη δόξα της, δόξαν ἐκπολιτιστικῆς προσπαθείας χιλιετηρίδων. Καὶ ἐσήκωσε τότε ὑψηλὰ τὸ κεφάλι. Καὶ ὑψώθηκαν τὰ τέκνα της ἀντίθετα πρὸς τὴν βίαν. Ἀντίθετα πρὸς τὸ βορβορῶδες ρεῦμα τῆς ἀθεΐας. Ἀντίθετα πρὸς τὸν μαῦρον κατακλυσμὸ ποὺ ἔφερναν στὸ πρόσωπο τῆς γῆς οἱ ἀποστάτες, οἱ ἀρνηταὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Τὰ μεγάλα ἰδανικά, ποὺ εἶχαν λησμονηθῆ, ξαναβρῆκαν ἥρωας - ἀναστηλωτάς. Τὰ μεγάλα συνθήματα, ποὺ εἶχαν ξεχαστῆ, βρῆκαν πάλι τοὺς κήρυκάς των. Ἡ Πίστις ἀναστηλώνεται. Μιὰ τελετουργία γίνεται τώρα στὶς ψυχές. Ὁ κόσμος θαυμάζει. Καὶ ξυπνᾶ. Καὶ ξαναγυρίζει. Καὶ ἀρχίζει πάλι νὰ σκέπτεται ὅτι ὑπάρχουν ἀκόμη ἀξίες γιὰ τὶς ὁποῖες ἀξίζει να πεθαίνῃ κανείς. Ὅτι ὑπάρχουν ἔννοιες καὶ ἰδανικὰ ποὺ ἀξίζει γι᾽ αὐτὰ νὰ θυσιάζεται τὸ ἄτομο καὶ οἱ λαοὶ ἀκόμη.

Καὶ ἔτσι ἡ Πίστις θριαμβεύει. Καὶ ἡ φωνὴ τῆς Ἑλλάδος, φωνὴ ποὺ περνᾶ χῶρες καὶ ἠπείρους καὶ δονεῖ τὰ πέρατα τῆς Οἰκουμένης, εἶναι τὸ σάλπισμα ποὺ καλεῖ γιὰ μιὰ νέα πανανθρώπινη Σταυροφορία, ποὺ σκοπὸ θἄχῃ τὴν εὕρεσι καὶ τὴν κατάκτησι καὶ τὴν κατοχὴ τοῦ θησαυροῦ ποὺ λέγεται Χριστιανικὴ Πίστις.

Τί ὑψηλὸς προορισμὸς γιὰ τὴ χώρα μας! Τί μεγάλη τιμὴ γιὰ τὴν ἀγαπημένη μας Ἑλλάδα! Πραγματικά, εἶχε δίκηο ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ κράτους μας. Ἂς δοξολογήσωμε τὸν Θεόν, διότι ἕνα τέτοιον προορισμὸν ἔταξε διὰ τὴν Ἑλλάδα.

Α. Ι. Γκιάλας

Ἡ εἴσοδος εἰς τὸ νέον ἔτος 1941 μᾶς δίδει τὴν εὐκαιρίαν νὰ εἴπωμεν ὀλίγα περὶ τοῦ χρόνου καὶ περὶ τῶν μονάδων μὲ τὰς ὁποίας μετροῦμεν αὐτόν. Τὸ θέμα θὰ φανῇ ἴσως εἰς μερικοὺς κάτι σύνηθες καὶ πολὺ γνωστόν. Καὶ ὅμως τὸ πρόβλημα τοῦ ὁρισμοῦ τοῦ χρόνου εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ βασικώτερα καὶ τὰ περισσότερον δύσκολα ζητήματα ποὺ ἀπησχόλησαν ποτὲ τὸν ἄνθρωπον.

Ὅσον περισσότερον μελετῶμεν τὴν ἔννοιαν τοῦ χρόνου καὶ ὅσον βαθύτερον εἰσερχόμεθα εἰς αὐτήν, τόσο καλλίτερα βλέπομεν ὅτι δὲν εἶναι εὔκολο νὰ ὁρίσωμεν τὸν χρόνον μέσα εἰς τὸν ὁποῖον ζῶμεν καὶ κινούμεθα, ἀπὸ τὴν ἡμέραν ποὺ θὰ ἔλθωμεν εἰς τὸν κόσμον μέχρι τῆς στιγμῆς ποὺ θὰ τὸν ἐγκαταλείψωμεν διὰ πάντα. Μὲ τὸν ὁρισμὸν τοῦ χρόνου ἠσχολήθησαν μεγάλα πνεύματα διαφόρων ἐποχῶν, χωρὶς νὰ ἠμπορέσουν νὰ συμφωνήσουν μεταξύ των. Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς σοφοὺς αὐτούς, ὅπως ὁ Νεύτων, ὁ Λεϊβνίτιος, ὁ Πουανκαρέ, ὁ πολὺς Ἀϊνστάιν, προσέφεραν πολλὰ εἰς τὴν ἐπιστήμην, χωρὶς νὰ εἴπουν τίποτε τὸ σαφὲς καὶ κατηγορηματικὸν διὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ χρόνου.

«Τί εἶναι ὁ χρόνος;» ἐρωτοῦν καὶ οἱ μεγάλοι ἐπιστήμονες, χωρὶς νὰ τὸν ὁρίζουν κατὰ τρόπον ἀνεπίδεκτον ἀμφισβητήσεως ἀπὸ τοὺς ἄλλους σοφούς. Ἴσως ἡ καλλιτέρα ἀπάντησις εἰς τὸ ἐρώτημα εἶναι ὅτι ὁ χρόνος, τὸν ὁποῖον τόσον πολὺ γνωρίζομεν ἀπὸ τὴν πεῖράν μας, δὲν ἠμπορεῖ νὰ ὁρισθῇ κατὰ τρόπον ἀπόλυτον. Ὁ χρόνος, εἶπεν ὁ Ἀϊνστάιν, εἶναι ἔννοια σχετική. Ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰ ὑλικὰ σώματα ποὺ κινοῦνται μέσα εἰς τὸν χῶρον. Ἂν δὲν ὑπάρχουν ὑλικὰ σώματα, λέγει ἡ θεωρία τῆς Σχετικότητος, δὲν ὑπάρχει καὶ χρόνος. Ὁ χρόνος εἶναι τὸ μέτρον τῆς διαδοχικῆς κινήσεως τῶν ὑλικῶν σωμάτων, λέγουν οἱ ὀπαδοὶ τῆς θεωρίας τῆς σχετικότητος. Ἐπάνω εἰς τὸ ζήτημα αὐτὸ ἔχουν γίνει πολυάριθμοι μελέται, τὰς ὁποίας δὲν ἠμποροῦμε νὰ ἀναφέρωμεν ἐδῶ.

* * *

Ἀλλ' ἂν εἶναι δύσκολον, ἂν ὄχι ἀδύνατον νὰ ὁρισθῇ ἡ ἔννοια τοῦ χρόνου, ἐν τούτοις εἶναι πολὺ εὔκολον νὰ μετρήσωμεν τὸν χρόνον. Τὸ πρᾶγμα φαίνεται περίεργον, ἀλλ' εἶναι ἀληθές. Ἂν ρίψωμεν μιὰ ματιὰ μέσα εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν διαφόρων ἐθνῶν, θὰ πληροφορηθῶμεν ὅτι οἱ διάφοροι λαοὶ ἐχρησιμοποίησαν διάφορα μέτρα, διὰ νὰ ὑπολογίσουν τὸν χρόνον. Καὶ ὡς βάσις τῆς μετρήσεως αὐτοῦ ἐχρησίμευσαν, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, διάφορα φυσικὰ φαινόμενα καὶ ἰδιαιτέρως διάφορα ἀστρονομικὰ φαινόμενα ποὺ ἐπαρουσίαζαν μεγάλην κανονικότητα καὶ ἁρμονίαν.

Ἡ κανονικὴ ἐμφάνισις τοῦ Ἡλίου τὴν πρωΐαν καὶ ἡ ἐξαφάνισις αὐτοῦ πρὸς Δυσμὰς κατὰ τὸ ἑσπέρας ἐδημιούργησαν, ἀπὸ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς Γῆς, τὴν ἔννοιαν τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς καὶ ἑπομένως καὶ τὸ ἡμερονύκτιον. Ἀλλὰ ἡ ἡμέρα καὶ ἡ νύκτα καὶ τὸ ἡμερονύκτιον εἶναι αἱ πρῶται ἔννοιαι ποὺ ἐδημιούργησαν τὸ μέτρον τῆς μετρήσεως τοῦ χρόνου. Εἶναι μέτρα τοῦ χρόνου. Ἔπειτα, οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι εἶδαν ὅτι ἡ Σελήνη δὲν παρουσιάζει πάντοτε τὴν αὐτὴν ὄψιν, ἀλλὰ ἄλλοτε χάνεται τελείως καὶ ἄλλοτε παρουσιάζεται ὡς πανσέληνος. Παρουσιάζει δηλ. διαφόρους φάσεις. Εἶδαν ὅμως ὅτι, ὅταν περάσουν «ὡρισμένα ἡμερονύκτια», αἱ φάσεις ἐπαναλαμβάνονται αἱ αὐταί. Ἔτσι ἐδημιουργήθη ὁ συνοδικὸς μὴν ποὺ διαρκεῖ 29 ἡμ. 12 ὥρ. 44 λεπτά.

Ἀλλ' ἡ Σελήνη παρουσιάζουσα εἰς τὸ χρονικὸν διάστημα τοῦ μηνὸς τὰς διαφόρους ὄψεις της, διέρχεται πάντοτε ἀπὸ 4 στάδια ποὺ εἶναι κάπως ξεχωρισμένα ἀπὸ τὰς ἄλλας φάσεις. Καὶ αὐτὰ εἶναι τὰ ἑξῆς: Νέα Σελήνη, Πρῶτον Τέταρτον, Πανσέληνος (ὅταν ἔχῃ ἡλικίαν 14 ἡμερῶν), Τελευταῖον Τέταρτον. Τὰ στάδια αὐτὰ διαρκοῦν ἢ μᾶλλον χωρίζονται μεταξύ των μὲ 7 ἡμερονύκτια καὶ κάτι. Ἔτσι προέκυψε καὶ ἡ ἑβδομὰς ὡς μέτρον τοῦ χρόνου.

Τὸ κυριώτερον ὅμως μέτρον τοῦ χρόνου εἶναι τὸ ἡλιακὸν ἔτος. Ὁ χρόνος ποὺ παρέρχεται μέχρις ὅτου ὁ Ἥλιος ἐπανέλθῃ εἰς τὴν αὐτὴν τροπήν, λέγεται τροπικὸν ἔτος καὶ ἰσοῦται μὲ 365,24 ἡμέρας. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ἔτος πρέπει νὰ περιέχῃ ἀκέραιον ἀριθμὸν ἡμερῶν, ὑπολογίζομεν αὐτὸ εἰς 365 ἡμέρας καὶ κάθε 4 ἔτη ἔχομεν ἕνα ἔτος μὲ 366 ἡμέρας καὶ τὸ λέγομεν, ὡς γνωστόν, δίσεκτον ἔτος. Τοιοῦτο ἦτο καὶ τὸ 1940 τὸ ὁποῖον μόλις ἐγκατελείψαμεν. Τὸ ἡλιακὸν ὅμως ἔτος συνεδέθη στενῶς μὲ τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος διότι αἱ κινήσεις τοῦ Ἡλίου κανονίζουν τὰς τέσσαρας ἐποχὰς τοῦ ἔτους καὶ τὰς διαφόρους γεωργικὰς ἐργασίας. Ὁ Ἥλιος, κατὰ τὸ διάστημα τοῦ τροπικοῦ ἔτους λαμβάνει διαφόρους θέσεις εἰς τὸ οὐράνιον στερέωμα καὶ ἐκ τῆς διαφόρου διανομῆς τῆς θερμότητος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς Γῆς παρουσιάζονται τόσαι καὶ τόσαι παραλλαγαὶ εἰς τοὺς διαφόρους τόπους αὐτῆς.

* * *

Οἱ ἄνθρωποι εἶναι φυσικὸν νὰ ρυθμίζουν τὰς ἐργασίας των σύμφωνα μὲ τὰς κινήσεις τοῦ Ἡλίου κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ἔτους καὶ νὰ διευκολύνωνται πολὺ ὅταν ἠμποροῦν νὰ ἔχουν ἡμερολόγιον τὸ ὁποῖον νὰ συμφωνῇ μὲ τὰς συνθήκας ὑπὸ τὰς ὁποίας ζοῦν οὗτοι. Δὲν πρέπει π. χ. οἱ διάφοροι μῆνες νὰ πίπτουν ἑκάστοτε εἰς διαφόρους ἐποχὰς τοῦ ἔτους, ἀλλ' αἱ 4 ἐποχαὶ αὐτοῦ νὰ περιλαμβάνουν πάντοτε τοὺς αὐτοὺς μῆνας. Αὐτὸ ἐπιτυγχάνεται μὲ τὸ ἡλιακὸν ἔτος τὸ ὁποῖον μὲ μικράς τινας παραλλαγὰς ἔχουν ἐν χρήσει ὅλοι οἱ πολιτισμένοι λαοὶ τῆς Γῆς. Ἀντιθέτως, οἱ Ἄραβες εἰς παλαιοτέραν ἐποχὴν καὶ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Μωαμεθανικοὺς λαοὺς μέχρι σήμερον μεταχειρίζονται τὸ Σεληνιακὸν ἔτος, τὸ ὁποῖον εἶναι καὶ τὸ πρῶτον ἔτος ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐβασίσθη ἡ διαίρεσις τοῦ χρόνου. Τοῦτο ἀπετελεῖτο ἀπὸ 12 συνοδικοὺς μῆνας. Ἐπειδὴ δὲ ὁ συνοδικὸς μὴν ἔχει 29,5 ἡμέρας εἰς τὸ σεληνιακὸν ἔτος, λαμβάνονται ἐναλλὰξ οἱ μῆνες μὲ 30 ἢ 29 ἡμέρας. Ἔτσι τὸ ἕνα μωαμεθανικὸν ἔτος ἀποτελεῖται ἀπὸ 354 ἡμέρας καὶ τὸ ἄλλο ἀπὸ 355 ἡμέρας, ὁπότε οἱ μῆνες δὲν ἔχουν ἐναλλὰξ 29 ἢ 30 ἡμέρας ἀλλὰ ἔχομεν 7 μῆνας ἀπὸ 30 ἡμέρας καὶ 5 μῆνας ἀπὸ 29.

Κατ' αὐτὸν ὅμως τὸν τρόπον τὸ σεληνιακὸν ἔτος εἶναι μικρότερον τοῦ ἡλιακοῦ ἔτους κατὰ 11 ἡμέρας περίπου, οὕτως ὥστε κάθε 33 μωαμεθανικὰ ἔτη νὰ ἔχωμεν περίπου 32 μόνον ἡλιακὰ τοιαῦτα. Ἑπομένως, μέσα εἰς τὴν περίοδον τῶν 33 σεληνιακῶν ἐτῶν κάθε ἐποχὴ τοῦ ἔτους διατρέχει ὅλας τὰς χρονολογίας τοῦ ἔτους. Ἠμποροῦμεν δὲ νὰ φαντασθῶμεν τί περιπλοκὴ γίνεται εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτήν. Π. χ. ὁ Ἰανουάριος ἄλλοτε εἶναι τὸν χειμῶνα, μὲ τὰς βροχὰς καὶ τὰ χιόνια, ἄλλοτε τὴν ἄνοιξιν μὲ τὴν βλάστησιν τῆς φύσεως, ἄλλοτε τὸ θέρος μὲ τὶς μεγάλες ζέστες καὶ ἄλλοτε τὸ φθινόπωρον ποὺ ὅλη σχεδὸν ἡ φύσις εὑρίσκεται εἰς μίαν κατάστασιν παρακμῆς. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μὲ τοὺς ἄλλους μῆνας τοῦ ἔτους.

Τὸ σεληνιακὸν τοῦτο ἔτος μὲ μικράς τινας παραλλαγὰς καὶ τροποποιήσεις μετεχειρίζοντο καὶ οἱ Αἰγύπτιοι καὶ οἱ Ἰουδαῖοι. Ἀντιθέτως οἱ Πέρσαι μετεχειρίζοντο ἕνα ἔτος τὸ ὁποῖον εἶχε βάσιν τὸ ἡλιακὸν ἔτος.

Τώρα ὅλοι οἱ Εὐρωπαϊκοὶ λαοὶ καὶ οἱ τῆς Ἀμερικῆς χρησιμοποιοῦν τὸ ἡλιακὸν ἔτος, τὸ ὁποῖον ἔχουν φέρει εἰς πλήρη σχεδὸν συμφωνίαν μὲ τὸ πολιτικὸν ἔτος. Οἱ αὐτοὶ μῆνες συμπίπτουν πάντοτε μὲ τὰς αὐτὰς φυσικὰς ἐποχὰς τοῦ ἔτους καὶ ἔτσι οἱ ἄνθρωποι ἔχουν πλήρως συνδέσει τὰ μέτρα τῆς μετρήσεως τοῦ χρόνου (ἡμέρας, ἑβδομάδας, μῆνας, ἔτη) μὲ τὰς διαφόρους τοῦ ἔτους ἐποχάς. Ἡ ἀρχὴ τοῦ ἔτους ποὺ συμπίπτει μὲ τὴν 1ην Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους, διὰ τὴν μέτρησιν τοῦ χρόνου, δὲν ἔχει καμμίαν ἰδιαιτέραν προτίμησιν μέσα εἰς τὸ ἡμερολογικὸν ζήτημα, διότι θὰ ἠμποροῦσε κάλλιστα ὡς πρώτη τοῦ ἔτους νὰ χρησιμεύσῃ καὶ ἡ πρώτη Φεβρουαρίου, ἢ Ἰουνίου καὶ ὁποιαδήποτε ἄλλη στιγμὴ τοῦ ἔτους. Μάλιστα διὰ τοὺς ἀστρονόμους καλλίτερον καὶ φυσικώτερον θὰ ἦτο νὰ ἐλαμβάνετο μία ἐκ τῶν στιγμῶν τῶν ἰσημεριῶν τοῦ Ἡλίου ἢ μία ἐκ στιγμῶν κατὰ τὰς ὁποίας οὗτος εὑρίσκεται εἰς τὰς τροπὰς (θερινὴ ἢ χειμερινή).

* * *

Ἔτσι λοιπὸν βλέπομεν ὅτι τὸ μέτρον τοῦ χρόνου εἶναι εὔκολον νὰ προσδιορισθῇ καὶ μάλιστα ἐπὶ τῇ βάσει μονάδων φυσικῶν αἱ ὁποῖαι καὶ δὲν μεταβάλλονται εὔκολα. Τὸ ὅτι δὲν εἶναι εὔκολον πρᾶγμα νὰ ὁρίσωμεν τὴν ἔννοιαν τοῦ χρόνου δὲν παίζει σπουδαῖον ρόλον. Οἱ φιλόσοφοι καὶ οἱ ἄλλοι ἐπιστήμονες ἠμποροῦν νὰ ἀσχολοῦνται μὲ αὐτὸ τὸ ζήτημα. Ἡμεῖς οἱ ἄλλοι ἐν τῷ μεταξύ, προσδιορίζοντες τὸν χρόνον μὲ τὰ διάφορα μέτρα, ἠμποροῦμεν νὰ μετρῶμεν αὐτόν. Διότι οὗτος, εἴτε ἡμεῖς τὸ θέλομεν εἴτε δὲν τὸ θέλομεν, διαρκῶς φεύγει. Ὅ,τι εἶναι παρὸν καὶ σήμερον μετ' ὀλίγας στιγμὰς γίνεται παρελθὸν καὶ χθές. Καὶ ἐκεῖνο ποὺ πρέπει ὅλοι νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν μας εἶναι ὅτι ὁ χρόνος παρέρχεται περισσότερον σύντομα παρ' ὅ,τι νομίζομεν καὶ δι' αὐτὸ πρέπει ὅλοι, μικροὶ καὶ μεγάλοι, πρὸ παντὸς ὅμως οἱ νέοι, εἰς τοὺς ὁποίους ἀνήκει τὸ μέλλον, νὰ φροντίζουν νὰ ἐκμεταλλεύωνται τὸν χρόνον πρὸς ἰδίαν των ὠφέλειαν. Ἡ δὲ εὐχὴ ποὺ δίδει εἰς τοὺς ἀναγνώστας της ἡ στήλη αὐτὴ τῆς «Νεολαίας» εἶναι νὰ χρησιμοποιηθῇ τὸ νέον ἔτος 1941 πρὸς τὸ καλὸν τόσον ἑνὸς ἑκάστου ἐκ τῶν ἀτόμων, ὅσον καὶ διὰ τὴν πρόοδον καὶ εὐτυχίαν τῆς Πατρίδος μας.

ΣΕΙΡΙΟΣ

Ἡ Γῆ φερομένη ὑπὸ τοῦ χρόνου περιστρέφεται εἰς τὸ διάστημα. (Φανταστικὴ σύνθεσις ἀπὸ τὴν «Λαϊκὴ Ἀστρονομία» τοῦ Φλαμμαριῶν).

ΤΟ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑ ΤΟΥ „ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΗ"

—Παιδιά, είπεν ὁ κυβερνήτης τοῦ «Παπανικολῆ», ὅποιοι ἔχουν οἰκογενειακὰς ὑποχρεώσεις δὲν πρέπει νὰ λάβουν μέρος σ' αὐτὴν τὴν ἐπιχείρησι, ἀπὸ τὴν ὁποίαν δὲν ξεύρω ἂν θὰ γυρίσουμε. Δὲν εἶναι ντροπή. Ἂς βγοῦν στὴν στεριά.

Αὐτὰ εἶπεν ὁ γενναῖος κυβερνήτης τοῦ ὑποβρυχίου. Ὅμως κανεὶς δὲν ἐφάνη ρίψασπις.

—Θὰ ἔλθουμε ὅλοι μαζί σου κ. κυβερνῆτα, εἶπαν μὲ μιὰ φωνή.

Καὶ ἀμέσως τὸ χαμηλὸ κῦτος τοῦ ὑποβρυχίου ἀντήχησε.

—Ζήτω ἡ Ἑλλάς!

—Ζήτω τὸ ναυτικό μας.

Τὸ ὑποβρύχιο ἀπέπλευσεν εἰς τὰς 20 Δεκεμβρίου γιὰ ἕνα ταξίδι ποὺ ἔμοιαζε τόσο μὲ τὸ ταξίδι τοῦ Ψαριανοῦ Παπανικολῆ ὅταν ἐξεκίνησε τὸ 1821 ἀπὸ τὰ Ψαρὰ μὲ λίγους ἄνδρες γιὰ νὰ κάψη εἰς τὸ λιμάνι τῆς Ἐρεσσοῦ ἕνα μεγάλο τουρκικὸ δίκροτο. Καὶ τὸ μεσημέρι τῆς παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων ἐτορπίλλισε τὸ ἑλληνικὸν ὑποβρύχιον, ποὺ ἔχει τὸ ὄνομα τοῦ Ψαριανοῦ πυρπολητοῦ, τέσσερα ἰταλικὰ μεταγωγικά. Ἀποτελοῦσαν αὐτὰ τμῆμα νηοπομπῆς μεγάλης. Ἔφερναν πολεμεφόδια, στρατό, ὅπλα, τροφὰς εἰς τὸν στρατὸν τὸν ἰταλικὸ τῆς Ἀλβανίας. Τὰ ἀντιτορπιλλικὰ συνώδευαν τὰ μεταγωγικά. Ἕξη μεγάλα καὶ γρήγορα ἀντιτορπιλλικὰ καὶ ἐπάνω, ἀπὸ τὸν ἀέρα, ἀεροπλάνα καὶ ὑδροπλάνα. Μέγιστος ὁ κίνδυνος, γιατὶ τὸ ὑποβρύχιο τὸ ἀνακαλύπτουν πολλάκις τὰ ἀντιτορπιλλικὰ καὶ τὰ ἀεροπλάνα καὶ τὸ καταστρέφουν. Ρίχνουν βόμβας ποὺ ἐκρήγνυνται εἰς τὸν θαλάσσιον βυθόν. Ταράσσεται τὸ νερό, συγκλονίζεται τὸ ὑποβρύχιο. Ἂν ἡ βόμβα πέση κοντά, τὸ ὑποβρύχιο δὲν ἀντέχει. Χαλοῦν τὰ εὐαίσθητα μηχανήματά του καὶ αὐτὸ μένει εἰς τὸν βυθό. Οἱ ἄνθρωποι παθαίνουν ἀπὸ ἀσφυξία. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἴδιο σκάφος χαλᾶ. Στὸ βάθος τῆς θαλάσσης πεθαίνουν μὲ τὸν τραγικώτερον θάνατο οἱ ἄνδρες τῶν ὑποβρυχίων. Σπανιώτατα νὰ γλυτώσουν ἢ σχεδὸν ἀδύνατο στὴν περίπτωσι αὐτήν. Ἐνῷ εἰς τὰ ἀεροπλάνα ὁ κίνδυνος ἔχει μετριασθῆ. Πολλὲς φορὲς ὁ ἀεροπόρος τοῦ κτυπημένου ἀεροπλάνου κατορθώνει νὰ κάνη προσγείωσι καὶ νὰ σωθῆ. Ἀλλὰ ἔχει καὶ τὸ ἀλεξίπτωτό του. Ρίχνεται ὁ ἀεροπόρος εἰς τὸ κενόν, ἐνῷ τὸ ἀεροπλάνο του καίεται ἢ πέφτει. Τὸ ἀλεξίπτωτον ἀνοίγει σὰν ὀμπρέλλα, καὶ ὁ ἀεροπόρος πέφτει μαλακὰ εἰς τὴν γῆ. Τὰς πιὸ πολλὰς φορὰς σώζεται. Γι' αὐτό, στὸν σημερινὸ πόλεμο, ποὺ εἶναι, ὅπως καὶ κατὰ τὸ 1914, σχεδὸν παγκόσμιος, πολλοὶ ἀεροπόροι ἔχουν σωθῆ καὶ σώζονται. Ἐχάλασε τὸ ἀεροπλάνο, ἀλλὰ καὶ πάλι προσεγειώθησαν σιγὰ-σιγὰ ἢ ἔπεσαν μὲ ἀλεξίπτωτο. Εἰς τὰ ὑποβρύχια ὅμως δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιο. Ὅταν τὸ σκάφος εἶναι κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τὸ παραμικρὸ νὰ πάθη πρέπει νὰ θεωρηθῆ πὼς ἐχάθηκε. Καὶ οἱ ἄνδρες μέσα σκάζουν ἀπὸ ἀσφυξία. Εἶναι ὁ πιὸ ἀπελπιστικὸς θάνατος. Ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου δὲν μπορεῖ νὰ συλλάβη τὴν φρίκην αὐτοῦ τοῦ θανάτου μέσα σ' ἕνα ὑποβρύχιο. Μεγάλοι λοιπὸν ἥρωες οἱ ἄνδρες τοῦ «Παπανικολῆ». Ἥρωες ἡρώων. Νέοι ὅλοι, νεώτατοι. Καὶ ὁ κυβερνήτης κ. Μίλτων Ἰατρίδης καὶ οἱ ἄλλοι ἀξιωματικοὶ καὶ οἱ ὑπαξιωματικοὶ καὶ οἱ ναῦτες. Ἐξετέθησαν εἰς βεβαιότατον θάνατον. Ἔπλευσαν πρὸς τὰ νερὰ τοῦ Αὐλῶνος μὲ τὴν ἀπόφασι νὰ ἀποθάνουν.

Ἕνας ἀπὸ τοὺς ἄνδρας τοῦ «Παπανικολῆ» ἔλεγε μετὰ τὴν θριαμβευτικὴν ἐπιστροφὴν τοῦ ὑποβρυχίου.

—Εἴχαμε ἀποφασίσει νὰ πεθάνουμε. Δὲν ἐλέγαμε πὼς θὰ γυρίσουμε ζωντανοί.

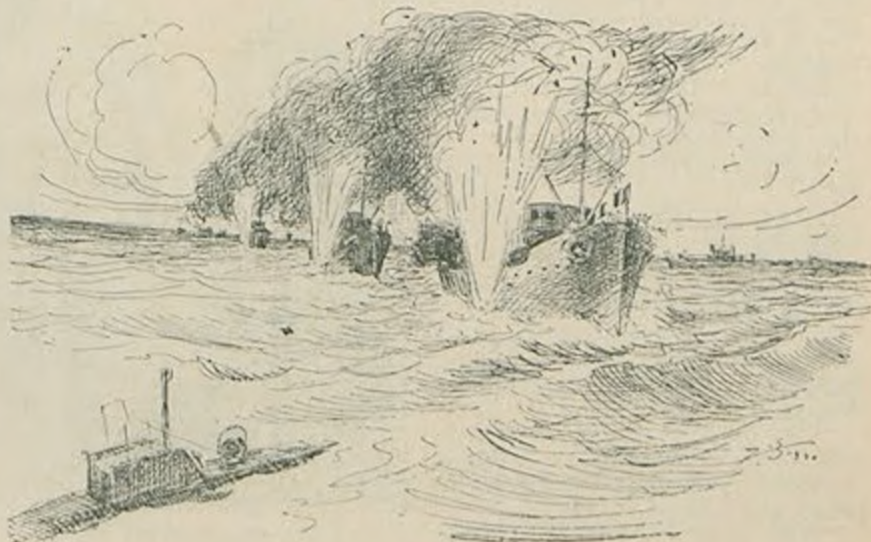
Τὸ ὑποβρύχιο αὐτὸ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ ἓξ τοῦ στόλου μας. Ἡ Ἰταλία ἔχει τριάντα σχεδὸν φορὰς περισσότερα. Ἀλλὰ ὁ ἰδικός μας μικρὸς στόλος εἶναι πανένδοξος, ἐνῷ οἱ Ἰταλοὶ φοβοῦνται καὶ στὴν ξηρὰ καὶ στὴν θάλασσα. Εἰρωνικὰ λέγουν γιὰ τὸν ἰταλικὸ στόλο ποὺ δὲν βγαίνει νὰ ναυμαχήση μὲ τοὺς Ἄγγλους, μὲ ὅλην τὴν δύναμίν του, πὼς «τὸν φυλάσσουν στὴν ναφθαλίνη».

Πρέπει ὅμως νὰ ἀποφασίζη κανεὶς τὴν ζωήν του γιὰ νὰ νικήση.

Ὁ πυρπολητὴς Παπανικολῆς ἐλέγετο Δημήτριος καὶ εἶχε γεννηθῆ εἰς τὴ ὁλόμαυρη ράχη τῶν Ψαρῶν. Αὐτὸ τὸ νησὶ ἔχει βγάλει τοὺς θρυλικωτέρους πυρπολητάς. Ὅταν ἐξερράγη ἡ Ἐπανάστασις τοῦ 1821, ὁ Δημήτριος Παπανικολῆς, ποὺ δὲν ἦτο τότε περισσότερο ἀπὸ εἰκοσιενὸς ἔτους, μὲ ἕνα παληὸ πλοῖο ποὺ τὸ ἐγέμισε ρετσίνι, κατράμι, μπαροῦτι, ἔκαψεν εἰς τὸν κόλπον τῆς Ἐρεσσοῦ ἕνα τουρκικὸν δίκροτον, μὲ δυὸ σειρὰς κανόνια καὶ χίλιους ἄνδρας. Μέσα εἰς τὸ πυρπολικὸν τοῦ Παπανικολῆ ἦσαν δεκαεννιὰ ἐν ὅλῳ ἀποφασισμένοι ναυτικοί, νεώτατοι ὅλοι. Ὁ Ψαριανὸς Παπανικολῆς ἄναψε τὴν δᾶδα. Ὁ Γορτύνιος Θεοφιλόπουλος, ἂν καὶ ἀπὸ μέρος τόσω στεριανό, ἄριστος ναυτικός, ἐκρατοῦσε τὸ τιμόνι. Οἱ ἄλλοι ἦσαν Ψαριανοὶ ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἄλλα μέρη. Ὅλοι ἀποφασισμένοι νὰ πεθάνουν. Ἡ πυρπόλησις ἔγινεν εἰς τὰς 25 Μαΐου 1821, δύο μῆνας μετὰ τὴν ἔκρηξιν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως. Ἔδωσε μεγάλο θάρρος ἐκεῖνο τὸ κατόρθωμα, καὶ μποροῦμε νὰ εἰποῦμε ὅτι μέγα μέρος τῆς ἐπιτυχίας τῆς Ἐπαναστάσεως κατὰ θάλασσαν ὀφείλεται εἰς αὐτό.

Οἱ Ἕλληνες ἐπῆραν θάρρος, καὶ ἀπὸ τότε ἄρχισεν ἡ μεγάλη δρᾶσις τῶν πυρπολικῶν. Γιὰ τὴν ἱστορία ὅμως καὶ γιὰ τὴν δικαιοσύνην εἶναι δίκαιο νὰ εἰποῦμεν ὅτι ὁ πρῶτος ποὺ εἶχε ρίξει τὴν ἰδέα τῶν πυρπολικῶν ἦτο ὁ Ψαριανὸς πλοίαρχος Καλαφάτης. Αὐτὸς εἶχε κατασκευάσει καὶ τὸ πρῶτο πυρπολικό, ποὺ ἔπειτα ἐσυστηματοποίησε τὴν κατασκευήν του ὁ Πατατοῦκος ἀπὸ τὴν Πάργαν τῆς Ἠπείρου. Εἰς τὰ πυρπολικὰ ἐλάμβανον μέρος οἱ πλέον ἀποφασιστικοὶ νέοι. Καὶ ὁ Ψαριανὸς Κωνσταντῖνος Κανάρης, ὁ ἐνδοξότερος ὅλων, ἦτο νεώτατος. Καὶ ἔλεγε «Κωνσταντῆ θὰ πεθάνῃς». Εἶχεν ἀποφασισμένη τὴν ζωήν του ὁ πυρπολητὴς Κανάρης, ὅπως εἶχαν ἀποφασισμένη τὴν ζωήν των οἱ πυρποληταὶ Παπανικολῆς καὶ Καλαφάτης καὶ Θεοφιλόπουλος καὶ τόσοι ἄλλοι. Τώρα τὴν ζωήν των τὴν ἀποφασίζουν κατὰ θάλασσαν οἱ ἄνδρες τῶν ὑποβρυχίων. Τὸ ὑποβρύχιον μας «Παπανικολῆς», ποὺ ἐπῆρε τὸ ὄνομα τοῦ Ψαριανοῦ πυρπολητοῦ, ἀποτελεῖ συνέχειαν ἑλληνικῆς ναυτικῆς παραδόσεως ἀπὸ τὴν Σαλαμῖνα μέχρι σήμερα. Οἱ ἄνδρες του, νεώτατοι ὅλοι, ἀπεφάσισαν τὴν ζωήν των καὶ γιὰ τὴν Πατρίδα, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸ γόητρον τοῦ ναυτικοῦ μας ποὺ ἔχει τόσην ἱστορίαν. Εἶπαν «θὰ πεθάνουμε». Καὶ γι' αὐτὸ ἔκαναν τὸ μεγάλο αὐτὸ θαλασσινὸ κατόρθωμα καὶ ἐνίκησαν.

Κ. Φαλτάϊτς

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ Υπο Α. Β. Γ.

ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

47. (Συνέχεια)

Κι' ἔπειτα, τὴν ὥρα ποὺ ζύγωνε πιὰ στὸ βωμὸ κι' ἔσκυβε, πὼς ἄστραψαν τὰ δυὸ μαχαίρια καὶ κυλίστηκε ὁ τύραννος στὸ χῶμα... Καὶ τότε πετάχτηκε ὁ Ἑρμόλαος, σήκωσε τὸ αἱματωμένο μαχαίρι μπροστὰ ἀπὸ τὸ τρομαγμένο πλῆθος καὶ φώναξε:

— Νὰ ὁ βωμὸς τῆς ἐλευθερίας, προσφέρετε θυσία τὸν τύραννο! Ζήτω ἡ Ἑλλάδα!

Ὅσο μιλοῦσε ὁ Καλλισθένης ἄναβε. Ἡ φωνή του σιγὰ σιγὰ ἀγρίευε. Ὁ Χαρικλῆς κοίταζε ἀνήσυχος πρὸς τὴν πόρτα. Σὰ νὰ τοῦ φάνηκε πὼς εἶχε ἀνοίξει λίγο καὶ κάποιος κρυφάκουγε.

Ὅταν τέλειωσε ὁ Καλλισθένης, σούρθηκε σιγὰ στὴν πόρτα καὶ κοίταξε: Κανένας.

— Πηγαίνετε τώρα, παιδιά μου, εἶπε ὁ Καλλισθένης. Θὰ καθίσω ἀμέσως νὰ γράψω τὴν αὐριανὴ σκηνή. Ἔχει ἀνάψει τώρα ἡ φαντασία μου, θὰ γράψω ὡραῖα.

Κοίταξε μιὰ στιγμὴ τοὺς δυὸ νέους.

— Μακάριοι εἶστε σεῖς, εἶπε, ποὺ ὄχι μονάχα σκοτώνετε ἕνα τύραννο, παρὰ κι' ἔχετε κι' ἕναν Ὅμηρο νὰ ὑμνήσῃ τὸ ἔργο σας!

Κεφ. 64

Ὁ Στέφανος μπῆκε ἀργὰ στὸ δωμάτιο τοῦ Ἀλεξάνδρου. Ὁ βασιλιᾶς ἦταν κουρασμένος, ἄργησε νὰ ξυπνήσῃ. Ὁ πατέρας τοῦ Στέφανου καθόταν στὸ προσκεφάλι τοῦ βασιλιᾶ. Χαιρέτησε ὁ Στέφανος, στάθηκε σὲ μιὰ γωνιὰ κι' ἄκουγε τὸν πατέρα του ποὺ μιλοῦσε.

— Βασιλιᾶ μου, ἔλεγε, λυπήσου τὸ σῶμα σου, μὴν τὸ ἐξαντλῇς. Τὸ σῶμα μας εἶναι τὸ ἄλογο, ἡ ψυχὴ ὁ καβαλλάρης. Καὶ κάθε ψυχὴ ἔχει ἕνα μονάχα ἄλογο...

Ὁ Ἀλέξανδρος χαμογέλασε.

— Ἔχω ἐμπιστοσύνη στὸ ἄλογό μου, εἶπε. Μὴ φοβᾶσαι, γιατρέ μου.

Κι' ἀνυπόμονος στράφηκε στὸ Στέφανο.

— Ἦρθε ὁ Νέαρχος ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα; ρώτησε.

Τὸν εἶχε καλέσει νἄρθη γρήγορα, νὰ φκιάσῃ νέο στόλο, μεγάλο, ἀναρίθμητο, νὰ περάσουν τὸν Ὠκεανό.

— Ἀκόμα, βασιλιᾶ μου, ἀποκρίθηκε ὁ Στέφανος κι' ἡ καρδιά του χτύπησε. Περίμενε κι' αὐτὸς μὲ λαχτάρα τὸ Νέαρχο.

— Σοῦ ἀρέσει ἡ Σαμαρκάνδη; ρώτησε πάλι ὁ Ἀλέξανδρος τὸ Στέφανο.

— Πολύ, ἀποκρίθηκε ὁ Στέφανος μ' ἐνθουσιασμό. Πάρα πολύ!

— Καλά, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος χαμογελῶντας. Μιὰ μέρα θὰ θυμηθῶ τὸ λόγο σου αὐτόν, Στέφανε.

Ὁ ἀξιωματικὸς τῆς φρουρᾶς πρόβαλε:

— Βασιλιᾶ μου, εἶπε, κάποιος ναυτικὸς θέλει νὰ σὲ δῇ. Εἶναι, λέει, μεγάλη ἀνάγκη.

— Ἂς ἔρθη!

Σὲ λίγο ὁ Βόγας, ὁ σπιτονοικοκύρης τοῦ Καλλισθένη, ἦταν πεσμένος πίστομα μπροστὰ ἀπὸ τὸ βασιλικὸ κρεββάτι καὶ μιλοῦσε. Δὲν ἤξερε καλὰ ἑλληνικὰ κι' ὁ Ἀλέξανδρος δυσκολεύουνταν νὰ καταλάβῃ. Ἅμα πιὰ τέλειωσε ὁ ντόπιος νὰ μιλάῃ ὁ Ἀλέξανδρος στράφηκε στὸ Στέφανο.

— Τί εἶπε; τὸν ρώτησε. Κατάλαβες ἐσύ, Στέφανε;

— Κατάλαβα, ἀποκρίθηκε ὁ Στέφανος πὼς ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς καταγγέλνει κάποια συνωμοσία. Σήμερα, τὴν ὥρα ποὺ θὰ κάνῃς τὴ συνηθισμένη θυσία στοὺς θεούς, δυὸ νέοι... δὲν κατάλαβα ποιοί... θὰ σηκώσουν τὸ μαχαίρι...

— Καλά, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος στὸ Βόγα. Ἄνοιξε τὰ χέρια σου... Στέφανε, σκύψε στὴν κασσέλα αὐτή... Γέμισε τὰ χέρια του χρυσάφι...

Ὁ Βόγας ἅρπαξε τὸ χρυσάφι κι' ἔγινε ἄφαντος.

Ὁ Ἀλέξανδρος γέλασε:

— Κάθε μέρα, εἶπε, κάποιος θἄρθη καὶ θὰ μοῦ καταγγείλῃ κι' ἀπὸ μιὰ συνωμοσία. Ἔπαψα πιὰ νὰ πιστεύω.

Δυὸ νέοι ὡδηγοῦσαν ἕνα κριάρι...

Δουλεύει ἐδῶ πολὺ ἡ φαντασία τῶν ἀνθρώπων. Κι' ἔπειτα ἀγαποῦν πολὺ τὸ χρυσάφι...

Μὰ ὁ γιατρὸς εἶχε ἀνησυχήσει.

— Βασιλιᾶ μου, εἶπε, νὰ προφυλάγεσαι. Κάποτε ἡ συνωμοσία μπορεῖ νἆναι σοβαρὴ καὶ τότε... Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς μοῦ φάνηκε πολὺ εἰλικρινής. Πρόσεχε...

— Καλά, ἂς κάμω τὸ χατῆρι σου, γιατρέ μου, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος. Στράφηκε στὸ Στέφανο:

— Στέφανε, εἶπε, τὴν ὥρα ποὺ θὰ κάνω τὴ θυσία, ἔχε τὸ νοῦ σου.

Σηκώθηκε ὁ Ἀλέξανδρος, μπῆκε στὸ λουτρό. Ὁ Φίλιππος στράφηκε στὸ γυιό του:

— Στέφανε, εἶπε, ξέρεις ποιοὶ θἆναι οἱ δυὸ νέοι ποὺ θὰ παρασταθοῦν τοῦ βασιλιᾶ στὴ θυσία;

— Ὄχι, ἀποκρίθηκε ὁ Στέφανος. Ἀλλάζουν' σήμερα θὰ τοὺς διαλέξῃ ἡ μακεδονικὴ φάλαγγα, γιατὶ αὐτὴ προσφέρει δῶρο στὸ βασιλιᾶ τὸ κριάρι ποὺ θὰ σφαγῇ.

— Ἔχε τὸ νοῦ σου, εἶπε σιγὰ ὁ Φίλιππος. Ἔχω ἕνα κακὸ προαίσθημα.

— Ἔννοια σου, πατέρα. Θὰ λάβω ὅλα τὰ μέτρα. Φόβος δὲν ὑπάρχει.

Ὁ Στέφανος βγῆκε ἔξω· ἔδωσε διαταγές. Στὴ μεγάλη αὐλὴ ὁ βωμὸς ἦταν ἕτοιμος, μαζεύτηκε ἡ μακεδονικὴ φάλαγγα, φάνηκε κι' ὁ Καλλισθένης μὲ τὸ ραβδί του. Ὁ Στέφανος κοίταζε μὲ ἀνυπομονησία νὰ δῇ ποιοὶ θἄταν οἱ δυὸ νέοι ποὺ θἄφερναν τὸ κριάρι καὶ νὰ βοηθοῦσαν τὸ βασιλιᾶ στὴ θυσία. Εἶχε στήσει τριγύρω στὸ βωμὸ τοὺς πιὸ ἀφωσιωμένους του στρατιῶτες.

— Τὸ νοῦ σας, εἶπε, ἅμα σφυρίξω! Χυμήξετε, ὁ βασιλιᾶς κιντυνεύει.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἦταν ἀκόμα στὸ λουτρὸ κι' ἄργησε νὰ προβάλῃ. Οἱ Μακεδόνες χτυποῦσαν τὶς ἀσπίδες μὲ ἀνυπομονησία. Ἔξαφνα ὁ Στέφανος τινάχτηκε. Οἱ στρατιῶτες εἶχαν ἀνεμερίσει καὶ δυὸ νέοι ὡδηγοῦσαν ἕνα παχὺ κριάρι μὲ στρουφιχτὰ χρυσωμένα κέρατα.

— Ὁ Ἑρμόλαος, ψιθύρισε ὁ Στέφανος μὲ τρόμο. Ὁ Ἑρμόλαος, κι' ὁ φίλος του ὁ Χαρικλῆς!

Ἔκαμε ἕνα βῆμα. «Θὰ πάω νὰ τοῦ μιλήσω» συλλογίστηκε, «Ἴσως εἶναι ἀκόμα καιρός!»

— Ἑρμόλαε! Ἑρμόλαε! φώναξε. Μὰ ὁ φίλος του μήτε στράφηκε νὰ τὸν δῇ.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη πρόβαλε ὁ Ἀλέξανδρος καὶ τράβηξε βιαστικὰ πρὸς τὸ βωμό. Ὁ Στέφανος ζύγωσε κι' εἶχε τὰ μάτια του καρφωμένα ἀκίνητα στοὺς δυὸ νέους.

(Ἀκολουθεῖ)

ΙΤΕ ΠΑΙΔΕΣ ΕΛΛΗΝΩΝ!....

Τέσσερις χιλιάδες χρόνια πρό Χριστοῦ, ἔξη χιλιάδες πρίν ἀπό τὴν ἐποχή μας κι' ἐνῶ ὁ ἄνθρωπος παράδερνε ἀκόμα μέσα στὴ μισοκτηνώδη κατάστασι τῆς νεολιθικῆς ἐποχῆς, σ' ἕνα μικρό νησί τοῦ Αἰγαίου, ποὺ ἀποτελοῦσε ἕνα ἀσήμαντο στίγμα τοῦ γήϊνου πλανήτη μας, οἱ κάτοικοί του ξέσχιζαν τὸν σκοτεινό πέπλο τῆς βαρβαρότητας ποὺ ἁπλώνετο πάνω στὴ γῆ κι' ἀπό τίς χαραμάδες ποὺ δημιουργοῦσαν πάνω σ' αὐτὸν ἄρχισαν νὰ ξεχύνωνται οἱ θερμὲς ἀκτῖδες τοῦ ἥλιου τοῦ πολιτισμοῦ ποὺ δημιούργησαν μόνοι τους χωρὶς καμμιά βοήθεια.

Στὴν Κρήτη ἐγίνετο τὸ θαῦμα αὐτό. Κι' ὁ πολιτισμὸς ἐκεῖνος, ὁ Μινωϊκὸς πολιτισμός, προκαλεῖ τὸν θαυμασμὸ ὅσων τὸν μελέτησαν στὴν ἐποχή μας.

Λαὸς φιλειρηνικὸς ἦταν ὁ λαὸς ἐκεῖνος. Στά ὅπλα δὲν ἦταν ἰσχυρός. Ὡστόσο ἅπλωσε τὴν ἰσχύ του σ' ὅλη τὴν Μεσογειακὴ λεκάνη κι' ἁπλώθηκε ὡς τὴ Συρία.

Γοργὰ κυλοῦσαν οἱ αἰῶνες. Βάρβαρα στίφη τῶν ἡμιαγρίων λαῶν μετεκινοῦντο σ' ὁλόκληρη τὴν ὑφήλιο. Ὅπου πήγαιναν, ἀπ' ὅπου περνοῦσαν, ὅπου ἐγκαθίσταντο συνέτριβον τὰ πάντα.

Κάτω ἀπὸ τὸ πέλμα τέτοιων στιφῶν ἐξέπνευσεν ὁ Μινωϊκὸς πολιτισμός. Ὁ φιλειρηνικὸς ἐκεῖνος λαὸς ποὺ τὸν δημιούργησε τσακίστηκε κάτω ἀπὸ τὴ βία. Τὰ περήφανα παλάτια τῆς Κνωσσοῦ καὶ τῆς Γόρτυνος γκρεμίστηκαν.

Τὸ πνεῦμα ὅμως δὲν πεθαίνει!

Κάτω ἀπὸ τὴ βία εἶχε χαθῆ ἕνας πολιτισμὸς καὶ ὁ λαὸς ποὺ τὸν δημιούργησε εἶχε διασκορπισθῆ. Ὁ σπόρος ὅμως ποὺ ἔρριξαν οἱ πρῶτοι ἐκεῖνοι ἄνθρωποι εἶχε ριχτῆ στὴ γῆ. Καὶ καρποφόρησε.

Στὸ 1400 περίπου π. Χ. ἐξαφανίζεται ὁ Μινωϊκὸς πολιτισμός. Δὲν περνοῦν κατόπιν πολλὰ χρόνια καὶ στὶς ἑλληνικὲς ἀκτές, ὅπου εἶχαν ξεφυτρώσει ἀλλοτινὰ οἱ περίφημες πολιτεῖες τοῦ Μινωμυκηναϊκοῦ πολιτισμοῦ, ξαναν- θίζει καὶ πάλι ὡραιότατο τὸ μυρωμένο λουλοῦδι τοῦ πνευματικοῦ πολιτισμοῦ.

Θρέμμα τοῦ Μινωϊκοῦ πολιτισμοῦ, ὁ Ἑλληνικὸς πολιτισμὸς σκορπᾷ τὸ φῶς του στὸν γνωστὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη κόσμο καὶ ὁ Παρθενὼν ὑψώνεται αἰώνιος φάρος καὶ ἡ φλόγα τοῦ πνεύματός του θὰ μείνῃ ἄσβεστος ὁδηγητὴς τῆς ἀνθρωπότητος στοὺς κατοπινοὺς αἰῶνες. Ὁ Σόλων καὶ ὁ Σοφοκλῆς, ὁ Πλάτων καὶ ὁ Σωκράτης γίνονται παγκόσμιοι δάσκαλοι.

Ὡστόσο κάπου ἐκεῖ ἐμφανίζεται πάλιν ὁ βάρβαρος. Οἱ Περσικὲς ὀρδὲς ἐμφανίζονται στὶς Θερμοπύλες. Ἡ μικρὴ Ἑλλάδα στέκει φραγμὸς στὰ καταχθόνια σχέδια τοῦ βαρβάρου. Τί τὸ ἁπλούστερο νὰ ἐκμηδενισθῇ; Ἑκατομμύρια ἐκεῖνοι. Ὀλίγες ἑκατοντάδες οἱ ἄλλοι. Μιὰ πνοή, ἕνα φύσημα καὶ οἱ ὀλίγοι θὰ σαρωθοῦν.

Καὶ τότε συμβαίνει τὸ θαῦμα.

Ὁ Λεωνίδας μὲ τοὺς τριακόσιους του ὑψώνει τὸ ἀνάστημά του στὸν κατακτητή. Θυσιάζεται ἐκεῖ στὶς Θερμοπύλες. Μὰ ἡ θυσία του δίδει στοὺς Ἕλληνες τὴν Πίστι.

Οἱ Πλαταιὲς συμπληρώνουν τοῦ ξένου τὴν καταστροφή. Τὸ πνεῦμα νικᾷ τὴν ὕλη. Ἡ Πίστις τοῦ Ὡραίου καὶ τῶν Ἰδανικῶν τὴ βάρβαρη βία.

Καὶ ἡ Ἑλλάδα, ἡ μικρὰ χώρα, ποὺ ὁ πλάστης τῆς γῆς τῆς ἔδωκε μοναδικὴ γεωγραφικὴ θέσι, δημιουργὸς τοῦ Δυτικοῦ πολιτισμοῦ, γίνεται καὶ ἀκοίμητος φρουρὸς τοῦ πολιτισμοῦ αὐτοῦ. Ὁ βάρβαρος δὲν κατέχτησε τὴν Ἑλλάδα. Ὁ ἀσιατικὸς δεσποτισμός, κῦμα καταστροφῆς καὶ ὀλέθρου, σκάζει στὸν κυματοθραύστη ποὺ ἔστησε ἀνάμεσα αὐτοῦ καὶ τῆς Εὐρώπης ἡ ἑλληνικὴ ἀνδρεία.

Ἂν ἔλειπαν οἱ Θερμοπύλες, ἡ Σαλαμίνα καὶ οἱ Πλαταιές, ἡ ὄψι τῆς Εὐρώπης θᾶταν διαφορετικὴ σήμερα. Ὁ Ἀσιάτης καταχτητὴς θᾶχε ἁπλώσει τὴν δεσποτεία του στὴν Εὐρωπαϊκὴ ἤπειρο.

Ἀργότερα ὁ Ἀλέξανδρος μετέφερε ὡς τὰ βάθη τῆς Ἀσίας τὸν Ἑλληνικὸ πολιτισμό.

Ἡ Ἀλεξανδρινὴ περίοδος, μιὰ ἀπὸ τὶς φωτεινότερες τοῦ ἀρχαίου κόσμου, στὸ Ἑλληνικὸ πνεῦμα ὀφείλεται. Ἀπὸ τὶς καταχτήσεις τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ξεπήδησε.

Καὶ οἱ αἰῶνες κυλοῦν!

Ὁ Ρωμαϊκὸς χείμαρρος ξεχύνεται στὸν κόσμο. Τραυματισμένη ἀπὸ τὶς ἐξωτερικὲς ἐπιθέσεις, ἐξουθενωμένη ἀπὸ τοὺς ἐσωτερικοὺς διχασμοὺς ἡ Ἑλλάδα, δὲν μπορεῖ ν' ἀντισταθῇ στὴ Ρωμαϊκὴ βία. Μὰ κι' ἂν ὑποκύπτῃ, κατακτᾷ μὲ τὸ πνεῦμα της τὸν κατακτητή. Τὸ Ἑλληνικὸ πνεῦμα εἰσβάλλει στὴ Ρώμη καὶ προετοιμάζει τὴν κατάρρευσι τῆς Ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας, μὲ τὴν ἐπικράτησι τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Τὰ χρόνια περνοῦν.

Ἡ Αὐτοκρατορία τῶν Καισάρων, λαμπρὸ κτίσμα μὲ πήλινα πόδια, κατρακυλᾷ μ' ὀχλοβοή. Τίποτε δὲν μένει ἀπὸ τὸ ὀγκῶδες οἰκοδόμημα τῆς βίας. Τὸ Ἑλληνικὸ ὅμως πνεῦμα δὲν χάνεται. Ἁπλώνεται ἀπ' ἄκρου σ' ἄκρο στὸ Βυζάντιο καὶ ἀποτελεῖ τὸν θερμουργὸ σπινθῆρα στὸ κέντρο τῆς παγωνιᾶς τοῦ Μεσαίωνα.

Ἀκολουθοῦν οἱ Ἄραβες, οἱ Ἐνετοί... οἱ Οὖννοι... Σωρεία ἀγρίων στιφῶν. Πληγὲς τῆς ἀνθρωπότητος. Ὄγκοι ἀνθρωπίνου ὑλικοῦ! Στίφη βάρβαρα! Καταχτητὲς ἄγριοι. Καὶ τὸ Βυζάντιον, μὲ τὸ Ἑλληνκὸ πνεῦμα, προπύργιο τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς πανανθρώπινης θρησκείας, δέχεται μὲ καρτερικότητα κι' ἀπαντοχὴ τῶν βαρβάρων τὰ κτυπήματα. Ἔχει μιὰ κληρονομιὰ νὰ προασπίσῃ καὶ τὴν προασπίζει μὲ ὅλα του τὰ μέσα. Στὸ τέλος τίποτε. Πίπτει στραπατσαρισμένο, προδομένο τὸ Βυζάντιο. Προδομένο ἀπὸ τοὺς Γενοβέζους. Πρόγονοι τῶν Ἰταλῶν ἦσαν οἱ Ἐνετοὶ καὶ τὸ πρόδοσαν. Στὶς πλάτες του ἔμπηξαν τὸ δολοφόνο ἐγχειρίδιο.

Τῶν Ἰταλῶν τῶν σημερινῶν πρόγονοι ἦσαν οἱ Ἐνετοί.

Τὸ Βυζάντιο, τελευταῖο προπύργιο τοῦ πολιτισμοῦ, ἔπεσε! Μὰ τὸ πνεῦμα, τὸ Ἑλληνικὸ πνεῦμα, δὲν ἔσβησε. Ἡ Ἀθηνᾶ φτερούγισε ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολι στὶς χῶρες τῆς Δύσης. Οἱ προδομένοι ἀπὸ τὴν Δύσι Ἕλληνες μετέφεραν ἐκεῖ τὸ πνεῦμα τους. Καὶ ἡ μισοβάρβαρη Εὐρώπη ξύπνησε! Πῆρε καινούργια ζωή! Καὶ τέκνο τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος, τοῦ καταδιωγμένου ἀπὸ τὴν κοιτίδα του, ὑπῆρξεν ἡ Ἀναγέννησις.

Ὁ Ἀριστοτέλης ὑπῆρξε τῶν Εὐρωπαίων σοφῶν ὁ διδάσκαλος.

Μόνοι οἱ Ἕλληνες στὴ φτωχική τους γωνιὰ σαράκιαζαν τὸν ζυγό τους ὡς ὅτου τὸν ἀνετίναξαν. Τὸ Σοῦλι, τὸ Ζάλογγο, τὸ Μεσολόγγι καὶ τὸ Ἀρκάδι γίνηκαν τὰ σύμβολα κάθε λαοῦ ποὺ ποθεῖ τὴν ἐλευθερία του.

. . . .

Καὶ τώρα, ἔπειτα ἀπὸ τόσων αἰώνων ἱστορία, ἕνας λαός, λαὸς ποὺ ὑπάρχει γιατὶ ὑπήρξαμε ἐμεῖς καὶ τὸ δικό μας πνεῦμα, σκέφτηκε νὰ μᾶς δέσῃ στὴν οὐρὰ τοῦ ἅρματός του. Τὸ ὄραμα τῶν Καισάρων τάραξε τοῦ ἡγέτου του τὴν ἡσυχία. Τοῦ Νέρωνός τὸ φάσμα ἐξῆψε τὴν φαντασία του.

Καὶ πάνω ἐκεῖ στὰ Ἠπειρωτικὰ βουνὰ δίδεται ἡ ὑπέρτατη μάχη. Λαὸς αἰώνων, κληρονόμοι τοῦ Μινωϊκοῦ πολιτισμοῦ, τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τῶν ναῶν θεματοφύλακες, δὲν μπορούσαμε νὰ ξεχάσωμε τὴν ἱστορία μας. Τῶν Θερμοπυλῶν οἱ τριακόσιοι ξανασηκώνονται. Τῆς Σαλαμίνας οἱ θαλασσομάχοι ξαναξυπνοῦν. Τῶν πολεμιστῶν τῶν Πλαταιῶν οἱ σκιὲς βρίσκονται ξανὰ μαζί μας.

Καὶ θὰ νικήσωμε!

Γιατὶ ἡ Ἑλλάδα, ἡ μικρή μας Ἑλλάδα μὲ τὴν μεγάλη Ἰδέα καὶ τὴν μεγάλη καρδιά, ξαναδίνει τὴν μάχη τοῦ πολιτισμοῦ.

Καὶ ἡ Ἑλλάδα μας ξαναπαίρνει τὴν θέσι της στὴν παγκόσμια σκηνή:

Προμαχὼν τῆς Ἐλευθερίας!
Προμαχὼν τοῦ Πολιτισμοῦ!
Προπύργιο τῆς παγκόσμιας Ἰδέας.
Ἡ Ἑλλάδα μας!
Ἴτε παῖδες Ἑλλήνων!

Ι. Ν. Β.

ΜΙΑ ΝΥΧΤΑ ΑΓΡΙΑ ΚΑΙ ΣΚΟΤΕΙΝΗ

Ἦταν μιὰ νύχτα ἄγρια καὶ σκοτεινή. Νόμιζες πῶς ὁ Θεὸς εἶχε ἀποστρέψει τὸ πρόσωπό του ἀπὸ τὴ γῆ κι' ἡ παγωνιά, τὸ χιόνι κι' ὁ βοριᾶς βάλθηκαν νὰ ξεκάνουνε τὰ πάντα. Ἀπὸ βραδὺς οἱ νιφάδες στίβαζαν ἀδιάβατους σωροὺς σ' ἀπάνεμες γωνιές.

Θᾆταν πάνω - κάτω μεσάνυχτα. Ἄξαφνα μοῦ φάνηκε σὰ νάκουσα στὴν πόρτα κάποιο κτύπημα.

Μπᾶ, εἶπα μὲ τὸ νοῦ μου, ὁ ἀέρας θᾆφερε κάποιο ξύλο. Ὅμως, σὲ λίγο, ὁ κτύπος ξανακούστηκε, πιὸ δυνατά.

Πῆγα κι' ἄνοιξα. Στὸ θαμπὸ φῶς, ποὺ ἔφτανε στὴν ξώπορτα, γυάλισε ὁ διπλοπέλεκυς πάνω σ' ἕνα καλοβαλμένο δίκωχο κι' ἀνάμεσα στὸ σκοτεινὸ τὸ φόντο ἄνοιξε τοῦ φαλαγγίτη ἡ ὁλόλευκη γραβάτα.

Προχώρησε ἕνα βῆμα, στάθηκε σὲ προσοχή, χαιρέτησε μὲ χάρι καὶ μίλησε εὐγενικά:

—Ἡ περίπολός μας βρῆκε ἕναν παγωμένο στὴν αὐλή σας, μποροῦμε νὰ τὸν φέρωμε μέσα νὰ ζεσταθῇ;

Στὸ μεταξὺ τέσσερις φαλαγγῖτες μετέφερναν λιπόθυμο ἕναν ἄνθρωπο. Ἦταν ἀσπρομάλλης. Φοροῦσε ἕνα στενὸ τριμμένο πανωφόρι κι' ἀνάμεσα ἀπ' τὰ τρύπια του παπούτσια πρόβαλλαν γυμνὰ τὰ δάκτυλά του.

—Ἐδῶ ξαπλῶστε τον, εἶπε ὁ ἐπικεφαλῆς. Ὄχι κοντὰ στὴ σόμπα. Τὴν πόρτα ἀφῆστε την ἀνοιχτή. Σύ, εἶπε σ' ἕναν, τρίβε του τὰ πόδια. Σύ, δείχνοντας ἕνα δεύτερο, τὰ χέρια. Ὁ ἴδιος στὸ ἀναμεταξὺ τοὔκανε ἐντριβὴ στὰ νεῦρα πίσω ἀπὸ τ' αὐτιά.

— Εἶναι ὁ μπάρμπα - Νικολῆς, εἶπε ἕνας φαλαγγίτης. Εἶναι αὐτὸς ποὺ ἔφερε γιὰ τὴν Π.Υ.Α.Μ. προχθὲς μία φανέλλα μάλλινη κι' ἕνα ζευγάρι κάλτσες.

Δὲν ἄργησε πολὺ γιὰ νὰ συνέλθῃ ὁ γέρος. Κινήθηκε, ἔβγαλε μιὰ ἀνάσα καὶ ἄνοιξε τὰ μάτια του. Τὸν βοήθησαν νὰ σηκωθῇ κι' ἔπειτα τὸν ἔβαλαν σ' ἕνα κάθισμα ἀπέναντι στὴ σόμπα.

— Σεῖς, εἶπε ὁ ἀρχηγός, δείχνοντας δύο ἀπὸ τὴν ὁμάδα, θὰ μείνετε γιὰ νὰ τὸν πᾶτε σπίτι του ἅμα θὰ ζεσταθῇ καλὰ καὶ θ' ἀναλάβῃ. Οἱ ἄλλοι πᾶμε. Ἐμπρός!...

Χαιρέτησαν καὶ βγῆκαν. Τὸ βάδισμά τους ἀργὸ καὶ σταθερὸ σβήστηκε στὸ λιθόστρωτο. Σὲ πεῖσμα τοῦ βοριᾶ πήγαιναν βῆμα.

Ὁ γέρος ἀκίνητος κι' ἀμίλητος κοίταζε τὴ φωτιά. Φαινόταν ὅλο σκέψι. Ὁ ἕνας φαλαγγίτης εἶπε κάτι στὸ σύντροφό του σιγαλὰ καὶ βγῆκε βιαστικός.

Κοίταξα τριγύρω μου γιὰ νὰ πεισθῶ στ' ἀλήθεια ἂν εἶμαι μέσ' στὸ σπίτι μου. Ὅλα αὐτὰ γενῆκαν τόσο ἁπλᾶ καὶ γρήγορα, ποὺ νόμισα πὼς βρισκόμουν σὲ κάποιον τόπο μαγικό.

Ὁ φαλαγγίτης ποὺ ἔφυγε, σὲ λίγο ξαναγύρισε. Ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα ζευγάρι κάλτσες κι' ἔπειτα γονατίζοντας τὶς φόρεσε τοῦ γέρου.

Ὁ γέρος γύρισε τὸ κεφάλι. Μὰ πρόλαβα νὰ δῶ τὰ βουρκωμένα μάτια του.

Α. Κοντολέφας

Τὰ ἡρωϊκὰ φανταρ
πληξαν ὁλόκληρο τ
τορθώματά τους, ἐξ
φουν σελίδες θριάμ
νίαν. Αἱ δημοσιευόμ
χουν ληφθῆ εἰς τὴ
δείχνουν τὴν προέλ
ἐπάνω εἰς τὰ χιονισ
μα ποὺ ἦταν ὁ ἀ
τῶν πολεμιστῶν μας
ἐσοδεία φρατέλλων
πισθεν διὰ τὴν «πο
᾿Αθήνας». Κάτω κα
πανικολῆς» ἀναπαυ
σταθμον ὕστερα ἀ
κατόρθ

κια μας, πού κατέ-
όν κόσμο μὲ τὰ κα-
ακολουθοῦν νὰ γρά-
δων εἰς τὴν 'Αλβα-
ενаι εἰκόνες, πού ἔ-
ν πρώτην γραμμήν,
ασιν ἑνὸς τμήματος
μένα βουνά. Τὸ ὕψω-
τικειμενικὸς σκοπὸς
κατελήφθη, καὶ νέα
ἐστάλη εἰς τὰ μετό-
ρείαν των πρὸς τὰς
εἰς τὸ μέσον ὁ «Πα-
όμενος εἰς τὸν Ναύ-
πὸ τὸ μεγαλειῶδες
ωμά του.

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

Ὑπὸ Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

43. (Συνέχεια)

Γιὰ ποιὸν ἄνομο φράγε μιλοῦσε; Τὸ πέλαγο ἁπλωνότανε στρωτὸ κι' οὔτε ἕνα κυματάκι δὲν ἔκοβε τὴν ἀστραφτερὴ γυαλάδα του...

Ὁ κὺρ Θόδωρος σήκωσε τὸ χέρι κι' ἔδειξε πέρα κατὰ τὸ βοριᾶ. Μιὰ σκούρα γραμμὴ βαθυγάλαζη ἄρχισε νὰ χαράζεται ἐκεῖ κάτω' σὰ νὰ περνοῦσε ἕνας ἴσκιος πάνω ἀπὸ τὰ νερὰ καὶ τὰ σκοτείνιαζε... Κι' ὁλοένα σήμωνε ὁ ἴσκιος αὐτὸς κι' ὁλοένα ἡ σκούρα γραμμὴ μεγάλωνε... Βουὴ ἀνάερη ἔφτανε κεῖθε, σὰ ν' ἀναταράχτηκαν χιλιάδες δέντρα σὲ καμμιὰ δασωμένη βουνοπλαγιά.

— Τὸ μελτέμι, εἶπε.

Ὕστερα ἀπὸ λίγο κυματάκια γοργὰ πλατάγισαν στὰ βράχια τῆς ἀκρογιαλιᾶς. Τὸ καράβι ποὺ ἔστεκε ἀκίνητο, ὡς τότε, στοιχειωμένο, θαρρεῖς, μὲ διπλωμένα τὰ πανιά του... ἄρχισε νὰ χοροπηδᾷ χαρούμενο... σὰ ζῶο ἄγριο ποὺ ὡσμίστηκε ξαφνικὰ κυνήγι καὶ σηκώθηκε ἀπὸ τὴ βαρειὰ νάρκη του καὶ τίναξε τὴ χαίτη καὶ κοίταξε πέρα κατὰ τὴ βαθύσκιωτη λαγκαδιὰ μὲ λαμπερὰ μάτια...

— Τὸ νοῦ σας!... Ἐσεῖς ἐκεῖ πάνω..., φώναξε ὁ καραβοκύρης στοὺς βιγλάτορες ποὺ εἶχαν ἀνεβῆ πιὸ πέρα σ' ἕνα λόφο κι' ἀγνάντευαν ὁλόγυρα.. Τὰ κουρσάρικα, ἂν βρίσκωνται κάτι τέτοια σ' αὐτὰ τὰ μέρη, δὲ θὰ βροῦν καλλίτερη εὐκαιρία γιὰ ν' ἀρμενίσουν... Ἐξήγησε ὕστερα στοὺς τρεῖς φίλους.

Καὶ πρόσθεσε...

— Ἐσεῖς τώρα μὴ χάνετε καιρό... Πηγαίνετε στὴ σπηλιά... ξετάσετε μὲ προσοχὴ τὸ κάθε τὶ καὶ γυρίσετε πίσω ὅσο μπορεῖτε πιὸ γρήγορα... Δὲ ξέρουμε τὶ μπορεῖ νὰ γίνη... Κι' ἂν σταθοῦμε τυχεροί...

Πήρανε ἀναμμένα δαδιὰ καὶ τράβηξαν κατὰ τὴ χαράδρα...

Στὸ δυνατὸ φῶς ἡ σπηλιὰ τοὺς φάνηκε πιὸ μικρή... Μπόρεσαν ὅμως τώρα νὰ παρατηρήσουν μερικὲς λεπτομέρειες καὶ νὰ βγάλουν ἀνάλογα συμπεράσματα...

— Αὐτὰ τὰ χαλιὰ εἶναι ἀπὸ τὰ πιὸ ἀκριβά... γνήσια Περσάνικα κι' ἀξίζουν ὁλόκληρη περιουσία. Δίχως ἄλλο ὁ νοικοκύρης δὲ λογάριαζε τὰ λεπτά του... εἶπε ὁ Μιχαήλ.

Ἰδιαίτερα τοὺς τράβηξε τὴν προσοχὴ ἕνα μικρὸ σεντούκι ἀπὸ μαῦρο ξύλο, σκαλισμένο μὲ πολλὴ τέχνη...

Ποιὸς ξέρει τὶ μποροῦσε νὰ ἦταν κρυμμένο ἐκεῖ μέσα!... Τ' ἄνοιξαν μὲ τρεμάμενη καρδιά...

Ἄδειο ὁλότελα... Ὄχι, ὄχι... σὲ μιὰ γωνιά, ἐκεῖ στὸ βάθος, πῆρε τὸ μάτι τους ἕνα μικρὸ δέμα τυλιγμένο μὲ προσοχή... Ἦταν ἕνα ἐγκόλπιο, μιὰ μικρὴ εἰκόνα τῆς Παναγίας, περασμένη σὲ χρυσῆ ἀλυσιδίτσα... Ἡ εἰκόνα ἦταν ἐργασμένη μὲ σμάλτο κι' εἶχε ὁλόγυρα μικρὰ ρουμπίνια καὶ σμαράγδια ποὺ ἀστραποβολοῦσαν στὸ φῶς τῶν δαδιῶν...

Τίποτε ἄλλο... Ἀπογοήτευση!

— Ἂν μποροῦσε αὐτὸ τὸ μικρὸ ἐγκόλπιο τοὐλάχιστο νὰ μᾶς πῆ τὴν ἱστορία του! εἶπε ὁ Δημήτρης καθὼς τὸ κρατοῦσε καὶ τὸ περιεργαζόταν.

— Θαρρῶ πὼς δὲν εἶναι δύσκολο νὰ τὴ μαντέψουμε, παρετήρησε ὁ Μιχαήλ. Καμμιὰ ἀρχοντοπούλα ποὺ πιάσανε οἱ κουρσάροι σκλάβα θὰ τὸ εἶχε περασμένο στὸ λαιμό της.

— Ὡς ἐκεῖ πάει καλά... Πάρα κάτω;

— Μὰ ὅλες αὐτὲς οἱ ἱστορίες ἔχουν ἁπάνω κάτω τὸ ἴδιο τέλος. Ἂν ζῆ λόγου χάρη, θὰ δουλεύη στὸ χαρέμι κάποιου Σαρακηνοῦ ἄρχοντα καὶ θὰ θυμᾶται μὲ λαχτάρα τὰ εὐτυχισμένα χρόνια ποὺ πέρασε ἄλλοτε στὴν πατρίδα της, κοντὰ στοὺς δικούς της. Κι' ἂν ἤξερε πὼς πᾶμε νὰ τὴν λυτρώσουμε!...

— Μεγάλος κλῆρος μᾶς ἔλαχε, παιδιά... εἶπε ὁ Γρηγόρης ποὺ ὡς τότε ἔμενε σιωπηλός... Ζοῦμε μιὰ μεγάλη στιγμὴ καὶ δὲν τὸ καταλαβαίνουμε, ὅσο πρέπει... Χιλιάδες ἄνθρωποι, αἰῶνες τώρα, στενάζουν καὶ παρακαλοῦν τὸ Θεὸ νὰ τοὺς λυτρώση ἀπὸ τὴ σκλαβιὰ καὶ τὴν ἀνομία...

Σκεφθῆτε ἂν ἐμεῖς οἱ ταπεινοὶ γενήκαμε τὸ ἐκλεκτὸ ὄργανο τοῦ Κυρίου!

Τὰ λόγια τοῦτα μ' ὅλο ποὺ εἰπώθηκαν ἔτσι ἁπλᾶ, γέμισαν ἀπὸ ξεχωριστὴ συγκίνηση τὴν καρδιά τους. Συχνὰ ὁ ἄνθρωπος ἐνεργεῖ χωρὶς συνείδηση καὶ παρασύρεται ἀπὸ τὶς συνθῆκες ποὺ τὸν περικυκλώνουν, σὰν ἕνα ἄχυρο, νὰ ποῦμε, ἀφημένο στὸ ρέμα τοῦ ποταμοῦ... καὶ ξαφνικά, ἕνας λόγος, ἕνα περιστατικὸ ἀσήμαντο τὸν κάνει νὰ σηκωθῆ καὶ νὰ κοιτάξη μπροστὰ καὶ πίσω του ποῦθε ξεκίνησε καὶ ποῦ πάει καὶ σὲ ποιὰ μυστικὴ δύναμη δουλεύει.

Γιὰ λίγες στιγμὲς κράτησαν σιωπή... Ὕστερα ὁ Γρηγόρης πρόσθεσε.

— Ἕνα πρᾶμα ὡς τόσο δὲν καταλαβαίνω. Πῶς ἕνας κουρσάρος, ἂν ἡ σπηλιὰ πραγματικὰ τούτη ἀνήκη σὲ κανένα κουρσάρο... πῶς... γιατί ἔδωσε ξέχωρη σημασία σ' ἕνα ἐγκόλπιο ποὺ δὲ φαίνεται δὰ νάχη καὶ πολὺ μεγάλη ἀξία...

Ἡ παρατήρηση ἦταν σωστή.

Ὕστερα, ἐξὸν ἀπ' αὐτό, τίποτα ἄλλο, τίποτα ἄλλο παρόμοιο δὲ βρισκόταν ἐκεῖ μέσα μ' ὅλο ποὺ σήκωσαν τὰ χαλιὰ ἀπὸ τὸ πάτωμα καὶ τοὺς τοίχους γιὰ νὰ βεβαιωθοῦν πὼς δὲν ἤτανε ἀπὸ κάτω κανένας μυστικὸς κρυψώνας...

Κείνη τὴ στιγμὴ ἀκούστηκε ἔξω ἕνας ἦχος βαρὺς διαπεραστικός...

— Τὸ βούκινο! φώναξε ὁ Γρηγόρης... Κάτι τρέχει. Καὶ πετάχτηκε ἔξω ἀπὸ τὴ σπηλιά. Οἱ ἄλλοι τὸν ἀκολούθησαν. Ἀνέβηκαν τὴν πλαγιὰ τῆς χαράδρας καὶ στάθηκαν λαχανιασμένοι στὸ ψήλωμα... Τὸ μελτέμι εἶχε δυναμώσει τώρα... Κύματα παντοῦ... Ἀνάερος ἀχνὸς κρεμόταν πάνω ἀπὸ τὰ νερά.

— Ἐκεῖ... ἐκεῖ... κοιτάξετε ἐκεῖ... φώναξε ὁ Δημήτρης δείχνοντας δυτικά, δείχνοντας στὸ πέλαγος ἕνα μικρὸ μαῦρο σημάδι πὼς ξεχώριζε καθαρὰ πὼς ἦταν καράβι...

— Τὰ πανιά του εἶναι μαῦρα... Κουρσάρικο λοιπὸν θἆναι... παρετήρησε ὁ Γρηγόρης...

Τὸ βούκινο ἀκούστηκε πάλι.

Δὲν ἔπρεπε νὰ χάνουν καιρό. Ἡ τύχη τοὺς βοηθοῦσε.

Ἐκεῖ κάτω ὁ καραβοκύρης τοὺς περίμενε μὲ ἀνυπομονησία...

Ἔκαμαν πρόχειρο συμβούλιο, ἔτσι στὸ πόδι, κι' ἀποφάσισαν νὰ τὸ κυνηγήσουν.

— Θὰ τὸ ἀφήσουμε νὰ πλησιάση, ὅσο τὸ δυνατὸ περισσότερο, εἶπε ὁ κὺρ Θόδωρος. Φαίνεται πὼς ἔχει βάλει πλώρη κατὰ δῶ... Καὶ μιὰ στιγμὴ ξαφνικὰ νὰ βρεθοῦμε μπροστά του καὶ νὰ τοῦ κόψουμε τὸ δρόμο... Εἴμαστε τοὐλάχιστο δυὸ φορὲς περισσότεροι ἀπ' αὐτούς...

(Ἀκολουθεῖ)

Ἀνέβηκαν τὴν πλαγιὰ τῆς χαράδρας καὶ στάθηκαν λαχανιασμένοι κοιτάζοντας.

Πῶς ἀντικρύζουν τὰ Ἑλληνόπουλα τὶς μεγάλες ἱστορικές μας στιγμές

Σελίδες ἀπὸ τὸ ἡμερολόγιο τοῦ μαθητοῦ Μιχαλάκη Στρούζα

Ὁ Πόλεμος

6ον

— Καὶ θὰ νικήσουμε, πατέρα! Ἔννοια σου!

Ὁ Γιῶργος, καθὼς λέει μ' ὅλη του τὴ δύναμι καὶ τὴ φωνὴ αὐτὰ τὰ τελευταῖα λόγια, εἶναι ὄρθιος καὶ τὰ μάτια του εἶναι νοτισμένα ἀπὸ δάκρυα συγκινήσεως. Ὅσο γιὰ μένα, ἔνοιωθα ἕνα παράξενο κόμπο στὸ λαιμό κι ἔβλεπα, ἔβλεπα χωρὶς νὰ μπορῶ νὰ πῶ οὔτε λέξι. Εἶδα τότε τὸν πατέρα νὰ σηκώνεται ἀπὸ τὴ θέσι του κι' αὐτὸς ὄρθιος, μὲ τὸ ποτήρι τοῦ κρασιοῦ στὸ δεξὶ του χέρι ποὺ ἔτρεμε ἀπὸ συγκίνησι, ἐνῶ ἡ μητέρα ἀγωνιζότανε νὰ πνίξη τοὺς λυγμοὺς της πάνω ἀπὸ τὸ κεφαλάκι τῆς Μίκας, ποὺ εἶχε προστρέξει στὴν ἀγκαλιά της:

— Στὴν ὑγειά σου, παιδί μου! Στὴν ὑγειά σου, λεβέντη μου! Ἔτσι σὲ θέλω!, φωνάζει ὁ πατέρας προτείνοντας τὸ ποτήρι του καὶ τσουγκρώντας μὲ τὸ ποτήρι τ' ἀδερφοῦ μου. Στὴν ὑγειά σου καὶ καλὴν ἀντάμωσι. Μὲ τὸ καλὸ νὰ μᾶς ἔρθης νικητής!

— Ἀμὴν Παναγία μου, λέει ἀπὸ τὴ θέσι της ἡ μητέρα καὶ σταυροκοπιέται.

Κείνη τὴ στιγμὴ κανεὶς ἄλλος δὲν ἐπρόσεξε, ἐνῶ ὅμως εἶδα τὸ Δημητράκη νὰ σηκώνεται κι' αὐτὸς ὄρθιος καὶ ν' ἀδειάζη τὸ ποτήρι του τοῦ νεροῦ στὸ στόμα, μὲ ὕφος ὄχι λιγώτερο συγκινημένο ἀπὸ τοῦ πατέρα καὶ τοῦ Γιώργου...

* * *

Σ' αὐτὴ ἀκριβῶς τὴ θέσι καὶ τὴ στιγμὴ μᾶς βρῆκε ὁ τρίτος ἀντιαεροπορικὸς συναγερμὸς τῆς ἡμέρας, στὶς 28 Ὀκτωβρίου.

Οἱ πληροφορίες ποὺ κυκλοφοροῦσαν ὡς αὐτὴ τὴ στιγμή, ἔλεγαν ὅτι τὰ ἰταλικὰ ἀεροπλάνα ποὺ μᾶς εἶχαν ἐπισκεφθῆ τὸ πρωῒ εἶχαν βομβαρδίσει τὸ ἀεροδρόμιο στὸ Τατόϊ. Τηλεγραφήματα ἀπὸ τὴν Πάτρα ἔλεγαν ἀκόμα πὼς ἐχθρικὰ βομβαρδιστικά, καμουφλαρισμένα, μὲ ἑλληνικὰ χρώματα στὰ φτερά των, εἶχαν πετάξει χαμηλά, πάνω ἀπὸ τὴν ἀνυπεράσπιστη πόλι, στὶς δεκάμιση τὸ πρωῒ, πὼς ἔρριξαν πολλὲς μπόμπες ἐπάνω στὰ σπίτια, πὼς ἐπολυβόλησαν τὸν ἄμαχο πληθυσμὸ καὶ πὼς ἐθέρισαν ἕνα σωρὸ ἀθῶα γυναικόπαιδα ποὺ βρέθηκαν ἀνύποπτα στοὺς δρόμους.

Τὰ νέα αὐτά, μαζὶ μὲ τὶς συχνὲς καὶ αὐστηρὲς ἀνακοινώσεις τῶν ἀρχῶν πρὸς τὸ λαό, κατὰ τὸ διάστημα τῆς πρωΐας, εἶχαν φέρει μιὰ κάποια ταραχὴ στὸν πολὺ κόσμο, ποὺ ἀσυνήθιστος καθὼς ἦταν ἀπὸ παρόμοιες περιπέτειες προσπαθοῦσε βιαστικὰ νὰ προσανατολισθῆ μὲ τὴ νέα κατάστασι τοῦ πολέμου.

Οἱ ραδιοφωνικὲς αὐτὲς ἀνακοινώσεις τῶν ἀρχῶν πρὸς τὸν πληθυσμό, μᾶς παράγγελναν νὰ λάβουμε ἄμεσα προφυλακτικὰ μέτρα, ν' ἀποθηκέψουμε ὅσο μποροῦμε περισσότερο νερό, νὰ σκεπάσουμε τὰ παντζούρια τῶν παραθυριῶν μας ἀπὸ μέσα μὲ σκοῦρες κόλλες χαρτὶ γιὰ νὰ μὴ φαίνεται φῶς ἀπ' ἔξω τὸ βράδυ, νὰ κολλήσουμε ταινίες χαρτιοῦ σταυρωτὰ ἀπάνω στὰ τζάμια γιὰ νὰ μὴ θρυμματίζωνται σὲ καιρὸ βομβαρδισμοῦ καὶ τέλος, νὰ μὴ ξεχνᾶμε τὰ ἔκτακτα περίπτερα τῶν πρώτων βοηθειῶν γιὰ τοὺς τραυματίες ποὺ ἱδρύθηκαν καὶ ἄρχισαν νὰ λειτουργοῦν γιὰ τὸν κόσμο τὴν ἴδια μέρα, σ' ὅλες τὶς συνοικίες.

Φυσικὸ ἤτανε λοιπὸν ἡ κάποια αὐτὴ μικρὴ νευρικότητα ποὺ σκόρπισαν τὶς πρῶτες ὧρες στὸν ἄμαχο πληθυσμὸ ὅλες αὐτὲς οἱ διαδοχικὲς εἰδήσεις κι' ἀνακοινώσεις, νὰ ἔχη τὸν ἀντίκτυπό της καὶ στὴν τρυφερὴ καρδιὰ τῆς μανούλας μου, ποὺ, ὅταν γύρισα σπίτι τὸ μεσημέρι, τὴν βρῆκα γιομάτη ἔγνοια κι' ἀνησυχία γιὰ ὅλους καὶ γιὰ ὅλα.

Νὰ ὅμως ποὺ τώρα, ἀκούγοντας πάλι τὶς σειρῆνες τοῦ συναγερμοῦ νὰ οὐρλιάζουν, πρώτη καὶ καλλίτερη ἡ μητέρα μου δίνει σ' ὅλους μας τὸ παράδειγμα τῆς ψυχραιμίας, τῆς γαλήνης καὶ τοῦ κουράγιου.

Μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χείλη, παίρνει ἀπὸ τὸ χεράκι τὴ Μίκα καὶ κάνοντάς της ἀστεῖα σχετικὰ μὲ τὸ ἄγριο οὐρλιαχτὸ τῆς σειρῆνας, κατορθώνει νὰ τῆς μεταδώση θάρρος καὶ νὰ τὴν ὁδηγήση γελαστὴ στὰ σκαλοπάτια ποὺ κατεβαίνουν πρὸς τὸ ἰσόγειο ποὺ χρησιμοποιήσαμε γιὰ καταφύγιο τὴν πρώτη αὐτὴ μέρα, ἀφοῦ, γιὰ τὴν ὥρα, δὲν εἴχαμε καὶ ἄλλο καλλίτερο.

Τὰ πρόσφατα λόγια τοῦ πατέρα εἶχαν κάνει τὸ θαῦμα τους ὄχι μονάχα σ' ὅλους ἐμᾶς, τοὺς μεγάλους τοῦ σπιτιοῦ, ποὺ δὲν μᾶς ἔλειψε ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ τὸ κουράγιο κι' ὁ ἐνθουσιασμός, ἀλλὰ καὶ σ' αὐτὴ τὴ μητέρα μου, ποὺ σὰν μητέρα εἶχε κάθε δικαίωμα νὰ γνοιάζεται καὶ ν' ἀνησυχῆ περισσότερο ἀπὸ μᾶς. «Χρειάζεται πρὶν ἀπ' ὅλα, νὰ μὴ φοβηθοῦμε, νὰ μὴ λιγοψυχήσουμε, ἀλλὰ νὰ δείξουμε ὅλοι, μικροὶ καὶ μεγάλοι, πὼς ἀψηφᾶμε τὸν κίνδυνο, ὅπως τὰ παλληκάρια μας ἀπάνω στὸ μέτωπο!»

Ὡς κι' ὁ μικρὸς Δημητράκης, φάνηκε ἐπηρεασμένος ἀπὸ τὰ ὡραῖα αὐτὰ λόγια τοῦ πατέρα. Θέλει, σώνει καὶ καλά, νὰ βγῆ τελευταῖος ἀπὸ τὸ δωμάτιο, ποὺ μένει τώρα ἔρημο πίσω μας, μὲ ζεστὰ ἀκόμα τὰ πιάτα τοῦ φαγητοῦ ἀπάνω στὸ στρωμένο τραπέζι...

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ

Στὸ ἰσόγειο, κάτω ἀπὸ τὸ δικό μας σπίτι, μένει ἕνας συνταξιοῦχος καθηγητὴς μὲ τὴ γυναῖκα του καὶ τὶς δυὸ μεγάλες του κόρες, τὴν Καλλιόπη ποὺ εἶναι δασκάλα καὶ τὴν Ἄννα ποὺ εἶναι ἡ μικρότερη καὶ ποὺ, κατὰ τὴ γνώμη τοῦ ἀδερφοῦ μου τοῦ Γιώργου, εἶναι καὶ ἡ πιὸ ὄμορφη ἀπὸ τὶς δυό.

Κατεβαίνοντας στὸ σπίτι τους γιὰ νὰ προφυλαχτοῦμε ἀπὸ τὴν ἐπιδρομή, τοὺς βρήκαμε νὰ κλείνουν τὰ παντζούρια τῶν παραθυριῶν καὶ ν' ἀνάβουν τὸ ἠλεκτρικὸ φῶς.

— Τί λὲς Νικολάκη, θὰ τοὺς φᾶμε; ρώτησε ὁ συνταξιοῦχος τὸν πατέρα, γελαστός, μόλις τὸν ἀντίκρυσε.

— Γιὰ τοὺς φαγωμένους μιλᾶς, κὺρ Ἠλία;! Γιὰ κοίτα μὲ τί λεβέντη στέλνω χαιρετίσματα στὸ σινιὸρ Μουσσολίνι!

— Ἀχ, τί νὰ σοῦ κάνω, Νικολάκη μου, λέει ὁ συνταξιοῦχος, ποὺ αὐτὴ ἡ εὐλογημένη ἡ γυναῖκα μου ἔπιασε καὶ μοῦ σκάρωσε αὐτὲς τὶς δυὸ τσοῦπες κι' ἔτσι δὲν μπορῶ τώρα νὰ βλέπω καὶ γὼ τὸν κόσμο καθὼς ἐσύ, μὲ ψηλὰ τὸ κεφάλι!

(Ἡ συνέχεια στὸ ἑπόμενο)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ο ΑΝΤΙΧΤΥΠΟΣ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Αἱ προκηρύξεις τοῦ Ὑψηλάντη διαδόθηκαν παντοῦ. Κάθε τόπος ὅλο καὶ παραμόρφωνε τὰ γεγονότα, στρεβλώνε τὰ νοήματα. Στὴν Ἑλλάδα κάτου ποὺ ἔφτασαν, ἐπροκάλεσαν ρίγη χαρᾶς. Στὴν Εὐρώπη ρίγη τρόμου.

Οἱ πολιτικοὶ τῆς Εὐρώπης, ποὺ δὲν εἶχαν ἀκόμη ἡσυχάσει ἀπὸ τὰ πολεμικὰ τραύματα τοῦ Ναπολέοντα, βρίσκονταν τώρα μπροστὰ σὲ καινούργιες φασαρίες. Κι' αὐτοὶ ποὺ νόμιζαν πὼς οἱ λαοὶ θὰ σεβόταν τὴν ἱερὴ συμμαχία καὶ τὰ καθεστῶτα ποὺ αὐτὴ εἶχε ἀναγνωρίσει. Νάτο πάλι ὁλοζώντανο μπροστά τους τὸ ἀνατολικὸ ζήτημα.

Ἀλλὰ κι' ὁ Ὑψηλάντης δὲν ὑστέρησε σὲ πολιτικότητα. Στὸ Λέϊμπαχ ποὺ ἐπρόκειτο νὰ συνεδριάση τὸ συμβούλιο τῶν αὐτοκρατόρων εἶχε φτάσει ἀπεσταλμένος του μὲ τὴν παραίτησί του ἀπὸ τὸ Ρωσσικὸ στρατὸ καὶ μὲ γράμμα του, ποὺ ἐγνώριζε στὸν Τσάρο τοὺς λόγους ποὺ τὸν ἀνάγκασαν νὰ ζωσθῆ τὸ σπαθί του καὶ νὰ κυρύξη τὴν ἐπανάστασι. Καὶ τοῦ τόνιζε μέσα σ' αὐτὸ πὼς δὲν πρέπει ἕνας αὐτοκράτορας χριστιανὸς ν' ἀφήση τοὺς ὁμοθρήσκους του νὰ πεθάνουν. Καὶ γιὰ νὰ διαλύση ἀκόμα πιὸ πολὺ τὴν παρεξήγησι ποὺ μποροῦσε νὰ προκαλέση ἡ παραμονή του στὴ Μολδοβλαχία, γιὰ τὴν ὁποίαν καὶ ἐνδιαφερόταν ἄμεσα ἡ Ρωσσικὴ πολιτική, τοὔγραφε πὼς βρισκόταν ἐκεῖ ὄχι γιὰ νὰ τὴν ἐπαναστατήση, ἀλλὰ γιὰ νὰ συγκροτήση στρατὸ καὶ νὰ τραβήξη ἀπ' ἐκεῖ γιὰ τὴ Βουλγαρία καὶ τὴν Ἑλλάδα.

Τὰ ἔγγραφα καὶ οἱ προκηρύξεις τοῦ Ὑψηλάντη δὲν ἄφηκαν τὸν Τσάρο ἀσυγκίνητο. Καὶ εἶπε στοὺς αὐλικούς του ποὺ στέκονταν γύρω του, περιμένοντες ν' ἀκούσουν ἀπ' τὰ χείλη του τὴν ἔγκρισι τοῦ κινήματος ἢ τὴν ἀποκήρυξι:

— Πάντα ἔλεγα πὼς ὁ νέος αὐτὸς ἔχει γενναῖα φρονήματα.

Τὰ λόγια του αὐτὰ ἔδειξαν τὴν ἀρχικὴ του θέλησι νὰ βοηθήση τὸν Ὑψηλάντη.

Στὸ Λέϊμπαχ ὅμως δὲν ἦταν μονάχα οἱ λίγοι φίλοι τοῦ Ὑψηλάντη καὶ τῆς Ἑλλάδος. Ἦταν κι' ἄλλοι, οἱ ἐχθροὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ φίλοι, τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας. Καὶ πρῶτος ἀπ' ὅλους ὁ Μέττερνιχ. Μὲ τὴ διπλωματική του γλῶσσα ἄρχισε ν' ἀναπτύσση στὸν Τσάρο τοὺς λόγους γιὰ τοὺς ὁποίους τὸ κίνημα τοῦ νεαροῦ αὐτοῦ στρατηγοῦ ἔπρεπε νὰ καταδικασθῆ καὶ νὰ ἀποκηρυχθῆ γιὰ νὰ διατηρηθῆ τὸ κῦρος τῆς ἱερῆς συμμαχίας καὶ νὰ σωθοῦνε οἱ λαοὶ ἀπὸ τὴ φωτιὰ τοῦ πολέμου. Ὁ Καποδίστριας πάλι προσπαθοῦσε νὰ κρατήση τὸν Τσάρο στὴ Χριστιανική του ἰσορροπία, καὶ νὰ μὴν ἀποκηρύξη τὸ κίνημα. Ὁ Καποδίστριας ἔβλεπε πὼς μιὰ καὶ ἄρχισε ὁ ἀγώνας, ἔπρεπε τώρα νικηφόρα νὰ τελειώση. Κι' ἔδωσε στὸ Λέϊμπαχ τὴν νέα του πολιτικὴ μάχη. Ὁ καχεκτικὸς Κερκυραῖος πέρασε καὶ ἐκεῖ μέρες τρομαχτικῆς ἀγωνίας.

Ὁ Μέττερνιχ ὅμως τὰ καταλάβαινε ὅλα αὐτὰ κι' ἔρριξε ἐπάνω στὸν Τσάρο ὅλο τὸν διπλωματικὸ ὄγκο τῆς Εὐρώπης. Ὁ Τσάρος λύγισε. Δὲν ἦταν ἀπὸ ἐκείνους ποὺ μποροῦν καὶ ἐπιμένουν ὡς τὸ τέλος στὶς ἀρχές τους καὶ στὶς ἰδέες τους. Ἔτσι πιεζόμενος ἀπὸ τὸ Μέττερνιχ καὶ τὴν συντροφιά του ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ κι' ἀπὸ τὴν Πόλη ἀπὸ τὴν ἄλλη, ποὺ γύρευε νὰ καθαρίση ἡ Ρωσσία τὴ θέσι της, χαρακτήρισε τὸ κίνημα τοῦ Ὑψηλάντη «ὡς ἀποτέλεσμα τοῦ ἐκδηλωθέντος ἤδη πλειστάκις φιλοταράχου πνεύματος τῶν μεσημβρινῶν λαῶν, καὶ τῆς ἀπειρίας καὶ ἐπιπολαιότητος τῆς ἡλικίας τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ κινήματος».

Οἱ διπλωμάτες τοῦ Λέϊμπαχ πήρανε θάρρος καὶ τοῦ γύρεψαν περισσότερα. Συντάχτηκε τότε Αὐτοκρατορικὸ διάταγμα μὲ τὰ κατωτέρω τέσσαρα ἄρθρα, ποὺ τόσο συνετέλεσαν στὴν ἠθικὴ συντριβὴ τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντη:

1ον) Ὁ πρίγκηψ Ὑψηλάντης ἀποβάλλεται τῆς ὑπηρεσίας τῆς Ρωσσίας.

2ον) Νὰ γνωστοποιηθῆ εἰς αὐτὸν ὅτι ὁ Μεγαλειότατος Αὐτοκράτωρ ἀποδοκιμάζει ἐπισήμως τὴν ἐπιχείρησίν του καὶ ὅτι εἰς ὑποστήριξιν αὐτῆς οὐδεμίαν ἔπρεπε ποτὲ νὰ ἐλπίζη βοήθειαν παρὰ τῆς Ρωσσίας.

3ον) Νὰ σταλοῦν ρηταὶ διαταγαὶ πρὸς τὸν κόμητα Βιγκενστάϊν, γενικὸν ἀρχηγὸν τῶν ἐπὶ τοῦ Προύθου καὶ ἐν Βεσσαραβίᾳ ρωσσικῶν στρατευμάτων, ὅπως τηρῆ αὐστηροτάτην οὐδετερότητα καὶ ἀμεροληψίαν, ὡς πρὸς τὰς ἐκραγείσας ἐντὸς τῶν ἡγεμονιῶν ταραχάς.

4ον) Νὰ κοινοποιηθοῦν αἱ ἀποφάσεις αὗται εἰς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβυν τῆς Ρωσσίας, διὰ νὰ τὰς γνωστοποιήση εἰς τὴν Ὑψηλὴν Πύλην, ἐπαναλαμβάνων ταυτοχρόνως τὰς εἰλικρινεῖς καὶ σαφεῖς διαβεβαιώσεις, τὰς παρ' ἡμῶν ἐπὶ τῆς ἀποστασίας τῶν ἡγεμονιῶν δοθείσας. Νὰ ἀναγγείλη δὲ εἰς αὐτὴν ρητῶς ὅτι ἡ πολιτικὴ τοῦ Μεγαλειοτάτου Αὐτοκράτορος εἶναι καὶ θὰ εἶναι ἀλλοτρία τῶν ραδιουργιῶν, δι' ὧν ἀπειλεῖται ἡ ἡσυχία ὁποιουδήποτε τόπου, ὅτι πᾶσα τοιαύτης φύσεως ἐνοχὴ ἀντίκειται εἰς τὴν εὐθύτητα τῶν σκοπῶν του, καὶ ὅτι περὶ τῶν πρὸς τὴν Πύλην σχέσεών της ἡ Μεγαλειότης δὲν τρέφει ἄλλον σκοπόν, οὐδὲ ἄλλην ἐπιθυμίαν, παρὰ τὴν διατήρησιν καὶ τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν συνθηκῶν καὶ τῶν δύο δυνάμεων.

Ὁ διπλωμάτης τῆς Αὐστρίας εἶχε νικήσει. Ἡ συντριβὴ τοῦ Ὑψηλάντη ἦταν βεβαία. Ἡ Τουρκία ἀσφαλισμένη τώρα ἀπὸ τὸ Ρωσσικὸ κίνδυνο, θὰ τραβοῦσε τὸ σπαθί της γιὰ νὰ συντρίψη τοὺς ἐπαναστάτες ποὺ γύρευαν νὰ μεταβάλουν τὴ μορφὴ τοῦ κράτους της.

(Ἀκολουθεῖ)

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ

Η ΣΕΛΙΣ των κοριτσιών

 Η ΚΑΛΤΣΑ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗ

«Σᾶς ὑπόσχομαι τὴν νίκην καὶ τὰς ὡραίας ἡμέρας ποὺ θὰ ἐπακολουθήσουν».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Νέο κορίτσι,

Ἀγαπημένη Φαλαγγίτισσα,

«Ἡ κάλτσα τοῦ στρατιώτη!» Ἕνας λόγος ἤτανε πρίν, μιὰ φράσι ὅπως ὅλες οἱ ἄλλες ποὺ ἀποτελοῦν τὴ γλυκειά μας ἑλληνικὴ γλῶσσα. Τί ἔγινε ὅμως τώρα καὶ δυὸ μῆνες ποὺ κηρύχθηκε ὁ πόλεμος ἐνάντια στὸν κακόβουλο ἐπιδρομέα; Ἔγινε ὑψηλὴ ἔννοια καὶ σύμβολο. Κάθε ἐφημερίδα ποὺ θὰ ἀνοίξουμε πέφτει στὰ μάτια μας μὲ μεγάλα γράμματα, κάθε σπίτι ποὺ θὰ ἐπισκεφθοῦμε ἀντιλαλεῖ ἀπὸ τὴ φράσι αὐτή, κάθε χέρι Ἑλληνίδας γυναίκας κινεῖται γιὰ τὴν πραγματοποίησίν της, κάθε καρδιὰ γέμισε ἀπὸ τὸν ἀχό της. Πράγματα καὶ ζητήματα ποὺ δὲν εἴχανε πρὶν σημασία γέμισαν σήμερα τὴ ζωή μας καὶ κινοῦν τὶς σκέψεις μας ἐντατικά. Ἡ φράσι αὐτὴ μποροῦσε νὰ τεθῇ ὡς τίτλος σ' ἕναν ὁλόκληρο τόμο ποὺ τὸ πρῶτο του κεφάλαιο θὰ ἄρχιζε σὰν παραμῦθι.

«Ἦταν μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ἕνας λαὸς μικρὸς μὰ μὲ μεγάλη ἱστορία, φτωχὸς μὰ πολὺ ἐργατικὸς καὶ περήφανος, ὀλιγάριθμος μὰ πολὺς καὶ τρανὸς σὲ συναισθήματα καὶ σὲ ἐθνισμό. Ὁ λαὸς αὐτὸς ζοῦσε εἰρηνικὰ καὶ κάτω ἀπὸ τὴν ὁδηγία τοῦ ἐμπνευσμένου του Ἀρχηγοῦ δούλευε ἐντατικὰ τὴ γῆ του τὴν ἀγαπημένη γιὰ τὸ ψωμὶ καὶ τὴν εὐημερία τῶν παιδιῶν του. Ἕνας γείτονάς του ὕπουλος καὶ πονηρὸς τοῦ ὑπέσχετο φιλία. Μὰ κάποια νύχτα χτύπησε τὴν πόρτα του καὶ θέλησε νὰ τοῦ πάρῃ τὸν ἱδρῶτα του, νὰ τοῦ πατήσῃ τὴ γῆ του. Δὲν πρόφτασε νὰ τελειώσῃ τὰ λόγια του καὶ τὰ γερὰ παιδιὰ τοῦ λαοῦ ἐκείνου χύθηκαν στὰ βουνὰ καὶ στὰ λαγκάδια προτείνοντας ἀσπίδα τὰ στήθη τους. Ἡ γῆ μας βρίσκεται σὲ κίνδυνο, ἡ γῆ μας!... ἡ γῆ μας!...». Καὶ χτυπήθηκαν μὲ τὸν ἐχθρὸ μὲ τόση φλόγα καὶ τόση ὁρμὴ ποὺ σάστισε ὁ κόσμος. Ὅλοι Διγενῆδες κι' ὅλοι ἥρωες. Πέρασαν μέρες, βδομάδες! Ἦλθε ὁ χειμῶνας. Τὰ βουνὰ ἐκεῖνα τ' ἀγαπημένα ντύθηκαν μὲ χιόνια καὶ πάγους. Ὁ ἐχθρὸς εἶχε πάντα μιὰ ἐλπίδα πὼς τὰ χιόνια θὰ ψύχραιναν τὴν ὁρμὴ καὶ οἱ πάγοι θὰ σβῆναν τὴ φλόγα. Πόσο ὅμως ἀπατήθηκε κι' ἐδῶ ὅπως ἀπατήθηκε σὲ ὅλους τοὺς ὑπολογισμούς του. Ἀντὶς νὰ σβήσῃ ἡ φωτιὰ φουντώνει καὶ φουσκώνει καὶ τὸν κυνηγᾶ καταπόδι καταστροφικὴ καὶ ἐκδικητικὴ σὰν Ἐρινύα. Τὸν ξετοπίζει ἀπὸ πόλεις, τὸν κατρακυλᾶ ἀπὸ κορφὲς κι' αὐτὸς φεύγει μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα, χλωμὸς καὶ τρομαγμένος. Νόμισε πὼς θὰ βρῇ σύμμαχό του τὸ κρύο ποὺ θὰ καρφώσῃ κάπου τὰ παιδιά μας, τοὺς ἥρωές μας. Μὰ γυναῖκες ἐμεῖς καὶ κορίτσια κάνουμε σύμβολό μας τὴ φράσι «κάλτσα καὶ φανέλλα τοῦ στρατιώτη». Κάθε θηλιὰ τοῦ μαλλιοῦ μας ποὺ φτερωτὰ πλέκουν τὰ δάχτυλά μας εἶναι μιὰ θηλιὰ στὸ λαιμὸ τοῦ ἐχθροῦ μας. Ἡ βελόνα μας εἶναι ἡ λόγχη ἡ δική μας στὰ μετόπισθεν. Εἶναι ἡ λόγχη ποὺ τσακίζει ἕναν ἄλλον ἐχθρό, ἐπίσης ἐνοχλητικὸ καὶ φοβερό: Τὸ κρύο πάνω στὰ βουνὰ τῆς Ἠπείρου καὶ τῆς Ἀλβανίας. Κανένα πόδι τῶν παιδιῶν μας δὲν θὰ προσβληθῇ ἀπὸ τὸν ἐχθρὸν αὐτό, κανένα χέρι δὲν θὰ σκεβρώσῃ πάνω στοῦ ντουφεκιοῦ τὸν κόκκορα, κανένα πνευμόνι δὲν θ' ἀδυνατίσῃ.

Ἡ δική μας ἡ λόγχη, ἡ βελόνα, θὰ σκοτώσῃ τὸν ἄλλο ἐπίσης μεγάλο ἐχθρό, τὴν πνευμονία καὶ τὸ κρυολόγημα. Μὲ τὴν ἐνέργεια τῆς δικῆς τους λόγχης θὰ γυρίσουν πίσω τὰ παλληκάρια μας νικητές. Μὲ τὴν βοήθεια τῆς δικῆς μας λόγχης θὰ μᾶς ἔλθουν πάλι μὲ γερὰ πνευμόνια χωρὶς ἀρρώστιες καὶ χωρὶς ρευματισμούς.

Κάθε ἀπόβραδο ποὺ γύρω στὴ φωτιὰ μαζεμένες πλέκουμε ἐπίμονα καὶ ἐντατικὰ πολεμοῦμε καὶ μεῖς σὲ μιὰ ἀόρατη γραμμὴ χωρὶς κανόνια καὶ ὀβίδες. Πολεμοῦμε ὅμως. Τὰ χέρια μας κινοῦνται καὶ οἱ καρδιές μας συγκινοῦνται γιὰ τὸ μεγάλο θαῦμα, γιὰ τὴ Νίκη τῆς ἑλληνικῆς Φυλῆς. Πολεμοῦμε σὲ σχηματισμούς, σὲ συντάγματα, σὲ λόχους, ἐπίσης ὠργανωμένες, ἐπίσης πειθαρχικές. Κι' ἡ Νίκη μᾶς στέλνει ἀπὸ κεῖ πάνω φτερωτὴ τὰ γλυκά της μηνύματα, τὰ πιὸ γλυκὰ μηνύματα ποὺ ἔνοιωσε ὣς τὰ τώρα ἡ ψυχή μας.

Κοντὰ στὴ λάμπα καθισμένες ἀκοῦμε τὶς ἐπιτυχίες τῶν παιδιῶν μας κι' ἀναγαλλιάζουμε. Πόσα θαύματα δὲν συντελοῦνται γύρω μας τὴ μεγάλη γιὰ τὸ Ἔθνος μας αὐτὴ ἐποχή. Ἀκοῦμε καὶ μιὰ συγκίνησι ἱερὴ περνᾶ τὸ Εἶναι μας. Κορυτσά, Ἅγιοι Σαράντα, Ἀργυρόκαστρο! Καὶ τὰ χέρια μας κινοῦνται πιὸ βιαστικὰ ἐνῶ ἡ ἀγάπη μας γιὰ τὰ ἡρωϊκὰ παιδιά μας ὅλο καὶ φουντώνει. Ἂν πλέκουμε τώρα σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα ἕνα ἑκατομμύριο γυναῖκες, μποροῦμε νὰ βγάλουμε σ' ἕνα μῆνα τέσσερα κομμάτια πλεχτὰ ἀπὸ τὰ χέρια μας. Ἕνα πουλόβερ, ἕνα κασκόλ, ἕνα ζευγάρι γάντια κι' ἕνα ζευγάρι κάλτσες. Τότε θὰ εἴμαστε βέβαιες πὼς μὲ τὴν ἀγάπη μας καὶ μὲ τὴν προκοπή μας ντύσαμε ζεστὰ τὰ παλληκάρια μας.

Κι' ἀργότερα, ὅταν μητέρες πιὰ καὶ γιαγιάδες θὰ καθώμαστε κάποιον χειμῶνα στὸ τζάκι πλέκοντας χωρὶς βιάσι πιὰ μιὰ κάλτσα, τότε θὰ θυμώμαστε τὴν παλιά μας ἐτούτη συγκίνησι καὶ θὰ τὴν λέμε σὰν ὡραῖο παραμῦθι στὰ παιδιά μας καὶ στὰ ἐγγονάκια μας.

«Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρό...» Τὸ τέλος τοῦ παραμυθιοῦ θὰ εἶναι: Τὸν νικήσαμε τὸν ἐχθρὸ μιὰ νίκη περίλαμπρη, γιατὶ δουλέψαμε, προσφέραμε, πονέσαμε, ἀγωνιστήκαμε, πολεμήσαμε ὅλοι μαζί, σύσσωμος καὶ σύψυχος ὁ ἑλληνικὸς λαός. Τὸν νικήσαμε ἀκόμα παιδιά μου, γιατὶ ἤτανε μεγάλη ἡ πίστι μας στὰ λόγια τοῦ Ἀρχηγοῦ μας: «Σᾶς ὑπόσχομαι τὴν νίκη καὶ τὰς ὡραίας ἡμέρας ποὺ θὰ ἐπακολουθήσουν». Κι' ἀπὸ τότε ζοῦμε καλὰ καὶ σεῖς θὰ ζήσετε, μικρά μου, καλλίτερα! Ναί, ἔτσι θὰ τελειώσῃ τὸ παραμῦθι.

Σ. Καρ.

 Πλέκοντας μιὰ φανέλλα γιὰ κάποιον ἄγνωστον ἥρωα

Πλέχτε χέρια μου ὅσο μπορεῖτε πιὸ γοργά. Καὶ σὺ κουβάρι μὴν μπερδεύεσαι, γιατὶ βιάζομαι, γιατὶ θέλω γρήγορα νὰ τελειώσω. Πέρα μακριά, ἐκεῖ ποὺ μόνο τὸ μάτι τῆς ψυχῆς μου φτάνει, ἕνας ἄγνωστος ἀλλὰ τόσο γνωστός, τόσο δικός μας, προσμένει ἐσένα φανέλλα ποὺ βελόνα στὴ βελόνα γεννιέσαι ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ δάκτυλά μου.

Ποιὰ μοῖρα φωτεινὴ σ' ἔταξε ἄσημο μαλλὶ νὰ γίνῃς ζέσταμα ἑνὸς ἥρωα!

Θὰ ἤθελα μαζί σου νὰ πλεχτῶ κι' ἐγώ, γιὰ νὰ ἔρθω κι' ἐγὼ ἐκεῖ ποὺ θὰ πᾷς κι' ἐσύ, ἀλλὰ δὲν πειράζει. Σὲ κυττῶ, σὲ κυττῶ βγάζοντας μέσα ἀπὸ τὰ μάτια μου αὐτὴ τὴν ψυχή μου, γιὰ νὰ φύγετε συντροφιὰ καὶ νὰ πῆτε σ' αὐτόν, ποὺ αὐτὲς τὶς ὧρες ὑπερασπίζει τὰ ὡραιότερα ἰδανικά μας, πὼς μαζὶ μὲ κάθε βελονιὰ τύλιξα μιὰ εὐχὴ γιὰ κεῖνον καὶ γιὰ τοὺς συντρόφους του, μιὰ εὐχὴ ὁλόθερμη.

Σὰν πλέκω ὁ νοῦς μου ταξιδεύει. Παίρνει τραῖνα ἀόρατα καὶ καράβια φανταστικά. Πηδάει τοὺς καιρούς, τὶς μέρες, τοὺς μῆνες. Κτίζει κάστρα ἀπὸ ὁράματα καὶ παλάτια ἀπὸ ὄνειρα. Σὲ μιὰ στιγμή, πόλεις σημαιοστόλιστες, δρόμοι στρωμένοι μὲ ἄνθη, στρατοὶ στολισμένοι μὲ δάφνες προβάλλουν κι' ἁπλώνονται πάνω σὲ σένα φανέλλα μὲ τὸ σταχτί σου χρῶμα. Κι' ἄλλες, κι' ἄλλες φαντασίες ποὺ ἴσως πρῶτα νὰ ὑπῆρχαν, χωμένες ὅμως στὸ βάθος τῆς σκέψης μου, ἀλλὰ τώρα ξεχείλισαν πάνω στὸν ἀφρὸ τῆς λαχτάρας μου. Βλέπω κι' αὐτὸν τὸν ἄγνωστο ποὺ θὰ σὲ φορέσῃ. Αὐτὸν τὸν κάποιο ποὺ ἔφυγε τραγουδῶντας, ποὺ τὸν χαιρετήσαμε γελαστά. Τὸν βλέπω ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους, τοὺς ἀγνώστους, πάλι νὰ τραγουδάῃ, κι' αἰσθάνομαι τὴν καρδιά μου πάλι νὰ γελᾷ, ἕνα μεγάλο ἀληθινὸ αὐθόρμητο γέλιο ποὺ σκάει στὰ χείλη παράξενα, ζυμωμένο μὲ ὑπερηφάνεια, μὲ ἐνθουσιασμό. Σὰν φθάσῃς στὸν προορισμό σου, μικρὸ ἐργόχειρό μου, πὲς σ' αὐτὸν πὼς εἶδες πάνω στὸ στόμα μου τὸ θεῖο γέλιο τῆς καρδιᾶς μου. Κι' ἂν θὲς μπορεῖς νὰ τοῦ πῇς καὶ τὶς σκέψεις μου γιατὶ εἶμαι βεβαία πὼς θὰ τὶς ἀδελφώσῃ μὲ τὶς δικές του.

Τώρα ποὺ σὲ τελείωσα φανέλλα, τώρα ποὺ θὰ σὲ βάλω διπλωτὰ μέσ' στὸ κουτί σου, μάθε, αὐτὸ δὲν στὸ εἶπα ἀκόμα, πὼς καθόλου δὲν μὲ κούρασε τὸ κάμωμά σου. Καὶ ἂν ἔτρεμαν καμμιὰ φορὰ τὰ χέρια μου, δὲν ἦταν ἀπὸ τὸν κόπο. Ἔτρεμα, αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια, ἀπὸ λαχτάρα. Λαχτάρα γι' αὐτὸν ποὺ σὺ θὰ ζεστάνῃς μὲ τὸ θερμὸ μαλλί σου. Γι' αὐτὸν ποὺ συμβολίζει ὅ,τι καλλίτερο ἔχουμε στὴν ψυχή μας. Γιὰ τὸν ὑπερασπιστὴ τῆς μεγάλης μας Πατρίδας.

ΜΑΙΡΗ ΜΑΥΡΑΚΗ—ΒΡΥΑΚΟΥ

Η ΑΠΗΧΗΣΙΣ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΜΑΣ ΕΠΟΠΟΙΪΑΣ

ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΥΜΝΟΥΝ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΑ ΠΟΛΕΜΙΣΤΗΝ

Ὁ Ἀμερικανὸς δημοσιογράφος Lelande Stowe, τοῦ ὁποίου καὶ ἄλλοτε ἐδημοσιεύσαμεν κρίσεις γιὰ τὸν στρατόν μας, ἀποστέλλει μακρὸν ὕμνον πρὸς τὸν Ἕλληνα πολεμιστήν, τὸν ὁποῖον ἐκ τοῦ σύνεγγυς παρακολουθεῖ εἰς τὸ Μέτωπον. Ἀποσπάσματα τινὰ τῆς ὑπερόχου ταύτης ἀνταποκρίσεως δημοσιεύομεν κατωτέρω λυπούμενοι διότι ὁ στενὸς χῶρος τοῦ περιοδικοῦ δὲν ἐπιτρέπει τὴν πλήρη δημοσίευσίν των.

Πουθενὰ ἀλλοῦ δὲν εἶδα στρατὸν νὰ κυριεύη τὸ ἕνα Γιβραλτὰρ μετὰ τὸ ἄλλο, ἕνα στρατὸν τόσον ἀτρόμητον ἐνώπιον ἐμποδίων, τὰ ὁποῖα θὰ συνέτριβαν τὸ ἠθικὸν τῶν περισσοτέρων ἀνθρώπων εἰς οἱονδήποτε μέρος τοῦ κόσμου.

Ὅταν ὁμιλῶ περὶ μαχητικότητος ἀναφέρομαι εἰς πράγματα τὰ ὁποῖα εἶδα. Πρὸ ἡμερῶν εὑρέθην εἰς μίαν ἑλληνικὴν πυροβολαρχίαν παρὰ τὸ Τεπελένι. Ἡ μονομαχία τοῦ πυροβολικοῦ ἐσυνεχίζετο σφοδρὰ ἐπὶ ἡμέρας καὶ κάθε ὀλίγα λεπτὰ αἱ ὀβίδες τῶν Ἰταλῶν ἐσφύριζαν ἐπάνω ἀπὸ τὸν λόφον ποὺ εὑρίσκετο μπροστά μας. Κατὰ τὸ πλεῖστον ἔπιπταν μακράν, ἀλλὰ κάποτε ἐξερρηγνύοντο ἐπὶ σημείου ὅπου μερικοὶ ἄνευ ὑπηρεσίας στρατιῶται τοῦ μεταγωγικοῦ εἶχαν ἐκλέξει διὰ τὴν ἀνάπαυσίν των. Εἶδα λοιπὸν κάτω ἀπὸ ἕνα δένδρον ἡμίσειαν δωδεκάδα στρατιωτῶν νὰ τραγουδοῦν ὑψηλοφώνως, ἐνῷ αἱ ὀβίδες ἔπιπταν κάποτε πολὺ κοντά των, τὸ λαϊκὸν πολεμικὸν τραγοῦδι «Κορόϊδο Μουσσολίνι, χωρὶς νὰ ἐνδιαφέρωνται διὰ τὰς ἐκρήξεις τῶν ὀβίδων ποὺ ἐδονοῦσαν ὁλόκληρον τὴν κοιλάδα.

Ἄκουσα Ἕλληνας στρατιώτας νὰ τραγουδοῦν εὔθυμοι κατόπιν ὁλονυκτίου πορείας ἐν μέσῳ φοβεροῦ ψύχους ἐν γνώσει των ὅτι μετὰ τρεῖς ὥρας θὰ ἐρρίπτοντο εἰς τὴν μάχην μὲ ἕνα ξεροκόμματο ψωμιοῦ ὡς πρόγευμα. Ἦσαν ἄνθρωποι, τῶν ὁποίων τὰ φορέματα δὲν ἦσαν κατάλληλα δι' αὐτὸν τὸν καιρόν, ἄνθρωποι ποὺ κτυποῦσαν ὅλην τὴν νύκτα τὰ πόδια των ἐπὶ χιόνος 90 ἑκατοστῶν, ἐπὶ τῶν κορυφογραμμῶν, διὰ νὰ μὴ ξεπαγιάσουν, ἄνθρωποι ποὺ ἐπολεμοῦσαν ἤδη ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας χωρὶς νὰ κοιμηθοῦν. Τοὺς μετέφεραν τώρα εἰς τὰ νοσοκομεῖα πρὸς περίθαλψιν, ἀλλὰ δὲν ἤθελαν νὰ φύγουν. Συχνότατα παρακαλοῦν τοὺς ἀξιωματικούς των νὰ τοὺς ἀφήσουν νὰ λάβουν μέρος εἰς τὴν ἐπίθεσιν.

Ὁ φασισμὸς ἔχει κατασκευάσει θαυμασίας μηχανάς, τέλεια πυροβόλα, θαυμασίως ἀκριβῆ πολυβόλα καὶ χιλιάδες ἀεροδυναμικὰ καὶ ἀποτελεσματικὰ ἀεροπλάνα. Ὁ φασισμὸς ὅμως δὲν κατεσκεύασε πολεμικὲς καρδιές. Οἱ Ἕλληνες δὲν εἶχαν κἂν νὰ κατασκευάσουν τέτοιες καρδιές. Εἶχαν γεννηθῆ μὲ αὐτές. Εἶναι εὔκολον νὰ λέγωνται λέξεις περὶ ἐλευθερίας. Οἱ Ἕλληνες εἶναι ἀπὸ τοὺς σπανίους αὐτοὺς λαούς, ποὺ γνωρίζουν πῶς νὰ ἀποθάνουν διὰ τὴν ἐλευθερίαν μὲ ἕνα τραγοῦδι εἰς τὰ χείλη των.

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν ἑβδομάδων αὐτῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰς τὴν Ἀλβανίαν οὐδέποτε εἶδα Ἕλληνα στρατιώτην μὲ κατηφὲς πρόσωπον, δὲν εἶδα κανένα νὰ παραπονῆται, εἶδα ὅλους νὰ κάνουν τὸ καθῆκον τους μὲ καλὴν θέλησιν. Οὔτε καὶ ἄκουσα ποτὲ πολίτην νὰ παραπονῆται διὰ τὰ δεινὰ καὶ τὰς θυσίας, τὰς ὁποίας ἐπιβάλλει ὁ πόλεμος αὐτὸς ἑνὸς λαοῦ 9 ἑκατομμυρίων.

Ἀλλὰ ἡ ἐξαιρετικὴ αὐτὴ μαχητικότης τῶν Ἑλλήνων δὲν θὰ ἀπώθει τὰς συντριπτικῶς ἀνωτέρας εἰς ἀριθμόν, εἰς ὁπλισμὸν καὶ εἰς ἀεροπορίαν δυνάμεις τῆς Ἰταλίας, ἐὰν οἱ Ἕλληνες στρατιῶται δὲν εἶχαν τόσον καταπληκτικὴν ρώμην καὶ τόσον ἰσχυροὺς ὡς σίδηρον μῦς, ὅσον καὶ τὸ ἀδάμαστον θάρρος των. Οἱ μικροὶ αὐτοὶ ὀροφάγοι εἶναι σκληροί. Εἶναι οἱ υἱοὶ μιᾶς γῆς, ἡ ὁποία μοῦ φαίνεται πῶς εἶναι κατὰ τὰ 95% βράχοι καὶ πέτρες. Μόνον μιὰ σκληρὴ ράτσα θὰ μποροῦσε νὰ ἔχῃ ἐπιζήσει εἰς τὰς βραχώδεις αὐτὰς κοιλάδας ἐπὶ χιλιετηρίδας. Ἡ βραχώδης χώρα γρανιτώνει τὰ σώματα καὶ τὰς ψυχὰς τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν. Λέγεται ὅτι ὁ Ἕλλην στρατιώτης μπορεῖ νὰ ζῇ καὶ νὰ πολεμᾷ μὲ ὀλιγωτέραν τροφὴν ἀπὸ κάθε ἄλλον στρατιώτην τῆς Εὐρώπης. Ἀμφιβάλλω ἐὰν πρόκειται περὶ ὑπερβολῆς. Δώσατε εἰς ἕνα Ἕλληνα ἕνα κομμάτι ψωμί, ἢ ἕνα ξηρὸ σῦκο καὶ αὐτὸ θὰ τοῦ ἀρκέσῃ ὡς συσσίτιον, χωρὶς διαμαρτυρίαν. Φαίνεται πῶς οἱ Ἕλληνες ἔχουν πειθαρχήσει τὸν ἑαυτόν των νὰ ὑπομένῃ τὴν ἔλλειψιν τροφῆς ἐπὶ ὥρας ὁλοκλήρους, ἐὰν παραστῇ ἀνάγκη. Αὐτὸς εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς κυρίους λόγους διατὶ προελαύνουν ἐπὶ ἀλβανικῶν ὀρέων ὕψους τριῶν, τεσσάρων καὶ πέντε χιλιάδων ποδῶν. Ἡ προέλασίς των γίνεται συχνὰ μὲ τὸ ἐλάχιστον ὅριον τροφῆς, τὸ ὁποῖον θὰ ὑπέσκαπτε τὴν μαχητικότητα τῶν περισσοτέρων ἀνθρώπων.

Χωρὶς νὰ ἔχω τὴν ἐλαχίστην πρόθεσιν νὰ μειώσω τὸ μέγεθος τῶν κατορθωμάτων τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ, θὰ μποροῦσα νὰ πῶ ὅτι τὸ ἠθικὸν τοῦ Ἰταλοῦ στρατιώτου εἶναι τὸ χειρότερον ποὺ ἔχω συναντήσει ποτέ. Ἔχομεν ἴδῃ ἑκατοντάδες Ἰταλῶν αἰχμαλώτων ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἰταλίας καὶ ἠκούσαμεν τὰς μαρτυρίας πολλῶν Ἑλλήνων στρατηγῶν, οἱ ὁποῖοι διηύθυναν ἐπιχειρήσεις ἐναντίον των. Οἱ Ἕλληνες δὲν ἔχουν καμμίαν ἐκτίμησιν διὰ τὰς πολεμικὰς ἀρετὰς τῶν Ἰταλῶν, διότι οἱ Ἰταλοὶ δὲν πολεμοῦν σχεδὸν ποτὲ σκληρὰ ὅταν οἱ ὅροι εἶναι ἴσοι, ἢ ὅταν πρόκειται νὰ πληρώσουν ἀρκετὰ ἀκριβὰ ἀμυνόμενοι ἐπὶ ἀκαλύπτων θέσεων. Ὅταν εὑρίσκωνται εἰς ὠχυρωμένας θέσεις ἢ φυσικῶς ὀχυρὰς ἐπὶ γιγαντιαίων βράχων καὶ χιόνων, οἱ Ἰταλοὶ ἀνθίστανται, κάποτε δὲ καὶ μετὰ πείσματος. Ἐξ ἄλλου ὅμως ἐξετοπίσθησαν ἀπὸ πολλὰ ὄρη, τὰ ὁποῖα στρατιῶται μὲ ὅπλα καὶ μὲ καρδιὰ δὲν θὰ ἄφιναν ποτὲ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ.

Ὅλα αὐτὰ καταλήγουν εἰς τὸ ὅτι οἱ Ἰταλοὶ δὲν πιστεύουν εἰς τὸν ἀγῶνα των, δὲν ἐνδιαφέρονται δι' ἕνα κατακτητικὸν πόλεμον ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος. Μερικοὶ ὑποστηρίζουν ὅτι βασικῶς οἱ Ἰταλοὶ δὲν εἶναι φτιαγμένοι γιὰ στρατιῶται. Αὐτὸ ἐνισχύεται ἀπὸ τὸ Καπορέττο, τὴν Γκουαδαλαχάραν, τὴν Κορυτσὰ καὶ τὸ Ἀργυρόκαστρον. Ἀλλὰ εἰς τὸν ἑλληνοϊταλικὸν αὐτὸν πόλεμον κάτι ἄλλο ἀκόμη γίνεται ἐμφανές. Τὸ βλέπετε στὰ μάτια κάθε Ἰταλοῦ αἰχμαλώτου. Εἶναι ἡ βουβὴ ὁμολογία ὅτι οἱ σκλάβοι αὐτοὶ τοῦ Μουσσολίνι δὲν εἶναι δυνατὸν μέσα εἰς τὰς καρδίας των νὰ σέβωνται αὐτὰ ποὺ τοὺς διέταξε νὰ κάνουν ὁ Μουσσολίνι. Δὲν τὰ σέβονται καὶ ἐξηναγκάσθησαν νὰ τὰ πράξουν, παραδιδόμενοι δὲ ὁμαδικῶς χάνουν καὶ τὸν αὐτοσεβασμόν των ἢ ἀλλέως — καὶ αὐτοὶ εἶναι ἡ μειονότης — γίνονται σαρκασταί, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν τίποτε εἰς τὴν ζωήν, τὸ ὁποῖον νὰ βασίζεται εἰς τὴν ἀλήθειαν, τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ τὴν ὑψηλοφροσύνην.

Αὐτὴ εἶναι ἡ τρομακτικὴ διαφορὰ μεταξὺ τῶν στρατιωτῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν στρατιωτῶν τοῦ φασισμοῦ. Εἰς τὸν πόλεμον αὐτὸν οἱ Ἕλληνες εἶναι ἕνας ἐμπνευσμένος λαός. Κατέπληξε τὸν κόσμο μὲ τὰς συντριπτικὰς νίκας του ἐναντίον τῶν εἰσβολέων, διότι καὶ ὁ πλέον ταπεινὸς καὶ ὁ πλέον ἀσήμαντος εἰς ἐμφάνισιν Ἕλλην στρατιώτης γνωρίζει ὅτι πράττει κάτι διὰ τὸ ὁποῖον μπορεῖ νὰ εἶναι ἀνερυθριάστως ὑπερήφανος, κάτι διὰ τὸ ὁποῖον ὁλόκληρος ἡ Ἑλλὰς μπορεῖ καὶ εἶναι ὑπερήφανη. Ἐὰν χρειάζεται νὰ ὑπομνησθῇ εἰς τὸν κόσμον ὅτι εἰς πεῖσμα τῶν δικτατόρων καὶ τῆς τρομοκρατίας τὸ δίκαιον μπορεῖ ἀκόμη νὰ δημιουργήσῃ τὴν ἰσχύν, οἱ Ἕλληνες ἔδωσαν τὸ παράδειγμα εἰς ἑκατομμύρια ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι ζοῦν ἤδη εἰς τὴν σκλαβιάν.

Ὁ Ἀμερικανὸς δημοσιογράφος κ. Στόου.

Γιὰ νὰ μαθαίνετε

Τονόγριφος

Τοῦ Αἰγαίου μία νῆσο
Ἂν τὴν ἀποκεφαλίσω
Κι' ἂν ἀλλιῶς τήνε τονίσω
Μηχανὴ θὲ νὰ κινήσω.

ΟΜ. ΑΛΕΤΡΑΣ

Αἴνιγμα

Ποιὸς εἶδε ἐκεῖνο τὸ πουλὶ
ὅπου γεννᾶ ἀπ' τὴ μύτη
τρεῖς τὸ βαστοῦν ὅταν γεννᾶ
μὰ ὅμως πρῶτα πίνει,
μαῦρα εἶν' τὰ πουλάκια του
κι' ἀνθρωπινὰ μιλοῦνε
ἄλλοι ξέρουν τὴν γλῶσσα τους
καὶ ἄλλοι δὲν τὴν ξέρουν.

ΠΟΠΗ ΦΛΩΡΟΥ

Τρίγωνον

* * * * * = 1η σειρά: Ἀρ-
* * * * = χαία πόλις τῆς
* * * = Μ. Ἀσίας. 2α
* * = σειρά: Σαλατι-
* = κόν. 3η σειρά:
Μέτρον βάρους. 4η σειρά: Ἄνθη. 5η σειρά: Φωνῆεν.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Τετράγωνον

* * * * = Ὁ Δημιουργὸς
* * * * = Οὕτω
* * * * = Ἅγια, ἱερὰ
* * * * = Κράτος τῆς Ἀσίας

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Β. ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 13ου ΦΥΛΛΟΥ

Τὸ Σταυρόλεξό μας: Ὁριζοντίως: 1 Ἀργυρόκαστρον, 2 Σατανᾶς, 3 ἁπαλὸς—Σῆς, 4 Ἶρις—Ὄμ, 5 γαρίδας, 6 ὑπέρ—ἴα, 7 Ρᾶ—παρά, 8 ὄασις, 9 Π. Μ.—ἔαρος, 10 Ρὸ—Ἰανός, 11 προστάτης—ἀνά, Καθέτως: 1 Ἀχρὶς—ΣΠΑΠ, 3 πρό, 4 ὑπαστυνόμος, 6 ὅσα—Ἐρσέκα, 7 καλογραῖα, 8 ἄτομα—Σ.Ρ., 9 σᾶς—οἱς, 10 Τ.Ν.—σὶ—πίσα, 11 Αἶα νά, 12 ὅση—Ἄαρ—ὄν, 13 σᾶς—ἀνάσσα. Κρυπτογραφικόν: Ἀδριανούπολις, Ὀλλανδία, Ἄνδρος, Ἵππος, δρῦς, Ναός, πλοῖον, πούς. 100 πόντοι: Γιὰ νὰ ἐπιτύχετε τὸ ζητούμενον ἀποτέλεσμα ἔπρεπε νὰ κτυπήσετε 4 φορὲς τὸ 17(=68) καὶ δύο φορὲς τὸ 16(=32)68+32=100. Συλλαβόγριφος: Σιρόπι (Σὶ ρό, πί). Αἴνιγμα: Τὸ κρεμμύδι. Τρίγωνον: Γαλατᾶς, ἀγορᾶς, λόγος, ἄρον, τάς, ἅς, Σ. Ἀκροστιχίς: Ἀνδροῦτσος (Ἀλέξανδρος, Νικηταρᾶς, Δούναβις, Ρῆνος Ὅμηρος, Ὕδρα, Τρίπολις, Σαρωνικός, Ὁδός, Σάμος). Αἴνιγμα: Ἡ θάλασσα. Ἐλλιποσύμφωνον: Ἐκύλισε ὁ τέντζερης καὶ βρῆκε τὸ καπάκι. Ἀκροστιχίς: Ἀλέξανδρος (Ἀραβία, Λονδῖνον, Ἑλλάς, Ξύλα, Ἀαρών, Νάξος, Δάσος Ρῆνος, Ὄνος, Σῦρος).

Λαβυρινθοσταυρόλεξο

Θὰ μπῆτε ἀπὸ τὸ πρῶτο ἄνω ἀριστερὰ τετραγωνίδιον καὶ θὰ φθάσετε στὸ σταυρόλεξο ἀπὸ τὸ 5 καθέτως, ὅπως δείχνει τὸ βέλος, χωρὶς ἐννοεῖται νὰ περάσετε δυὸ φορὲς ἀπὸ τὸ ἴδιο τετραγωνίδιο. Ἔπειτα μπορεῖτε νὰ λύσετε τὸ σταυρόλεξον. Ἡ σημασία τῶν λέξεων εἶναι ἡ ἑξῆς:

Ὁριζοντίως:

1) Σύμφωνον. 2) Ἀριθμητικόν. 3) Μέγας ἐθνικὸς εὐεργέτης εἰς τὴν δωρεὰν τοῦ ὁποίου ὀφείλεται ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν. 4) Ἐξ — Σύνδεσμος. 5) Κράτος ἀσιατικὸν — Τὸ Ἅγιον Ὄρος ἔχει πολλὲς τέτοιες (ἑνικός). 6) ΑΛ — Προτάσσεται τοῦ ὅρκου. 7) Τὰ μὴ ἔχοντα ραφή. 8) Ἄλογο (δημ.) — Φωνῆεν.

Καθέτως:

1) Σύμφωνον. 2) Συντροφιά. 3) Σταλαματιὰ (δημ.). 4) Νότα εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς — Αἰγυπτιακὴ θεότης. 5) Βιβλικὸν ὄρος — Τοπικὸν ἐπίρρημα. 6) Φωνῆεν εἰς διπλοῦν — Γράμμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου. 7) Δι' αὐτοῦ εἰσάγονται εἰς τὸ στμάχι αἱ τροφαὶ (ὀνομ.). 8) Ἀριθμητικόν. 9) Φωνῆεν.

ΑΓΓ. ΜΟΣΧΟΣ

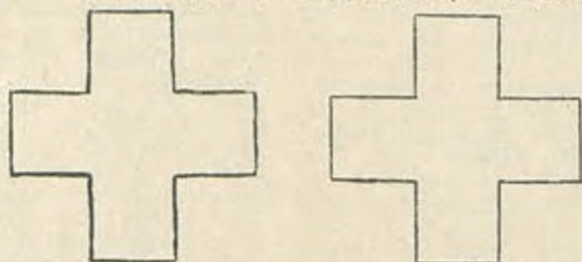
Μεταγραμματισμὸς

Κράτος ἦμουν μιὰ φορὰ
ἂν μ' ἀλλάξης τὸ κεφάλι
μία πόλις ξαφνικὰ
Γερμανικὴ προβάλλει.

Ι. Λ. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

ΕΝΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟΝ

Μπορεῖτε νὰ κόψετε, μὲ μιὰ εὐθεῖα γραμμή, κάθε ἕνα ἀπὸ τοὺς δύο σταυροὺς τοῦ σχήματος, σὲ μέρη ἴσα καὶ ὅμοια καὶ ἔπειτα

ἑνώνοντας καταλλήλως τὰ τέσσαρα κομμάτια ποὺ θὰ προκύψουν, νὰ σχηματίσετε ἕνα τέλειον τετράγωνο;

Ε. Κ. ΓΚΟΥΜΑΚΟΣ

ΘΑΥΜΑΤΑ...

Παρακαλεῖτε τοὺς φίλους σας νὰ καθίσουν στὰ καθίσματα εἰς εὐθεῖαν γραμμὴν ἢ εἰς κύκλον. Προηγουμένως θὰ φροντίζετε νὰ ἔχετε ἕναν ἀπ' αὐτοὺς σύντροφόν σας, χωρὶς νὰ τὸ ἔχουν ἀντιληφθῆ οἱ ἄλλοι ὅτι συνεννοεῖσθε.

Ἀφήνετε εἰς ἕνα κάθισμα, εἰς τὸ κέντρον τῆς εὐθείας, ἢ τοῦ κύκλου ἕνα πρᾶγμα, κάποιο ἀντικείμενο. Κατόπιν κλείνετε τὰ μάτια σας μέχρις ὅτου ἕνας ἀπὸ τοὺς θεατὰς πάρῃ τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο καὶ τὸ βάλῃ στὴν τσέπη του. Σᾶς φωνάζουν ἔπειτα νὰ ἀνοίξετε τὰ μάτια σας, καὶ νὰ βρῆτε ποιὸς τὸ ἔχει.

Ἀλλὰ σεῖς ὁ ὁποῖος θὰ ἔχετε τονίσει ἀπὸ πρὶν ὅτι θὰ εὕρετε ὁπωσδήποτε τὸ πρόσωπο ἐκεῖνο, τοὺς κάνετε καὶ μιὰ μικρὰ συμφωνία. Μόλις ἀνοίξετε τὰ μάτια σας, ἐρωτᾶτε τοὺς θεατὰς νὰ σᾶς ἀπαντήσουν ὅλοι μαζὺ στὴν ἑξῆς ἐρώτησι: «Πόσες δραχμὲς θέλετε νὰ χάσω ἂν δὲ τὸ εὕρω;». Ὁ καθένας ἀπ' αὐτοὺς θὰ πῇ φυσικὰ κατὰ βούλησιν, ὅσας θέλει, ἄλλος 10, ἄλλος 18 κλπ. Ὁ φίλος σας ὅμως ὁ ὁποῖος θὰ εἶναι μεταξὺ τῶν θεατῶν, δὲν θὰ πῇ ὅσας θέλει, ἀλλὰ ἀφοῦ προσέξῃ ποιὸς πῆρε τὸ πρᾶγμα, θὰ ἀρχίσῃ μέσα του νὰ ἀριθμῇ ἀπὸ τὸν πρῶτον δεξιόν του ἢ ἀριστερόν του κατ' αὔξοντα ἀριθμόν. Ἂν τώρα ἀριθμῶντας φθάσῃ στὸ πρόσωπον τὸ ὁποῖον ἔχει πάρει τὸ πρᾶγμα, καὶ ὁ ἀριθμὸς τοῦ προσώπου εἶναι π. χ. ὁ 7, τότε θὰ πολλαπλασιάσῃ τὸν ἀριθμὸν 7×4=28. Καὶ θὰ φωνάξῃ, ὅπως θὰ κάνουν καὶ οἱ ἄλλοι, ἀλλὰ τὸν ἀριθμὸ 28 αὐτός.

Τώρα σεῖς γνωρίζετε ὅτι ὁ 28 προέκυψεν ἀπὸ κάποιον ἀριθμὸν πολλαπλασιασθέντα ἐπὶ 4. Διαιρεῖτε λοιπὸν 28 διὰ 4 καὶ εὑρίσκετε τὸν 7. Πλησιάζετε ἑπομένως εἰς τὸν 7ον καὶ τοῦ λέτε: «Σεῖς τὸ ἔχετε!»

Λ. ΜΙΧΑΛΑΚΟΣ

ΚΑΙ ΛΙΓΗ

ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΘΡΕΦΤΗ...

Ὁ ἰδιοκτήτης ἐκθειάζει εἰς τοὺς ὑποψηφίους ἐνοικιαστὰς τὰ προτερήματα τοῦ σπιτιοῦ του:

— Καί, χάρις σ' αὐτὸ τὸ μικρὸ καθρέφτη, ἔχετε ἔξοχον θέαν στὴ θάλασσα!...

Πολὺ σωστὰ

Στὸ ἑστιατόριο:

Ὁ πελάτης: Ἔλα ἐδῶ, γκαρσόν, τὸ νερὸ ποὺ μοῦφερες δὲν εἶναι καθαρό.

Τὸ γκαρσόνι: Καὶ τί θέλετε νὰ σᾶς κάνω, κύριε; Τὸ καθῆκον τὸ δικό μου εἶναι νὰ πλένω τὰ ποτήρια, δὲν μπορῶ ὅμως νὰ πλένω καὶ τὸ νερό!

ΑΛ. ΑΣΤΕΡΙΑΔΟΥ

Γιατὶ περπατοῦσε...

Μιὰ κυρία ρώτησε ἕνα κοριτσάκι τεσσάρων χρόνων:

— Πόσων χρόνων εἶναι ὁ ἀδελφός σου;

— Ἑνὸς χρόνου.

— Καὶ δὲν περπατᾶ ἀκόμα;

— Ὄχι, εἶναι πολὺ μικρός.

— Καλά... ἐγὼ ἔχω ἕνα σκυλάκι ποὺ εἶναι μόνον ἕξη μηνῶν κι' ὥστόσο περπατᾶ θαυμάσια.

— Μὰ τὸ σκυλάκι σας ἔχει... τέσσερα πόδια.

Μπαμπᾶς καὶ παιδὶ...

Ὁ μικρὸς Τοτὸς ἐπιστρέφει ἀπὸ τὸν περίπατο μὲ τὰ ροῦχα του καταλερωμένα. Ὁ μπαμπᾶς τοῦ φωνάζει θυμωμένος:

— Τί χάλια εἶναι αὐτά; Εἶσαι ἕνα γουρουνάκι! Ξέρεις τί εἶναι τὸ γουρουνάκι;

— Ναὶ μπαμπᾶ, τὸ παιδὶ τοῦ γουρουνιοῦ!...

Διασκεδάζοντας

ΕΥΘΥΜΙΑ

Ὁ αἰώνιος...

Ὁ Λεβύ, ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους Ἑβραίους καταστηματάρχας τοῦ τόπου του, προσεκάλεσε κάποτε σὲ γεῦμα κάποιον παλιό του φίλο γιατρὸ ποὔλειπε χρόνια στὸ ἐξωτερικό.

Οἱ δυὸ φίλοι τρῶνε σιωπηλοί, ὅταν ξαφνα ὁ Λεβὺ βλέποντας τὸν γιατρὸ νὰ παίρνῃ κι' ἄλλο φαγητὸ στὸ πιάτο του, τοῦ λέει:

— Ἄκουσε φίλε μου, πρέπει νὰ τρῶς καὶ ψωμὶ ποὺ δυναμώνει!!

Ὅποιος δὲ θέλει νὰ ζυμώσῃ...

Ἕνας ἄνεργος παρουσιάζεται στὸ γραφεῖον εὑρέσεως ἐργασίας:

— Ἐπάγγελμα; ρωτᾶ ὁ ὑπάλληλος.

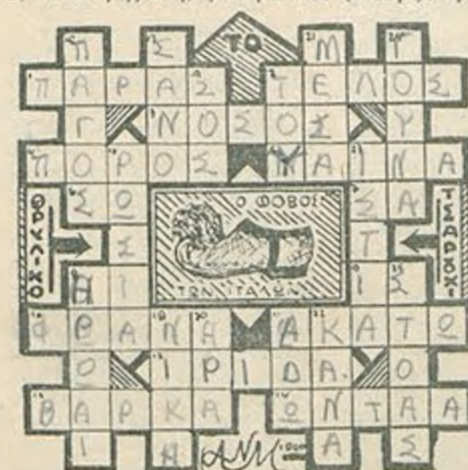
— Κυνηγὸς ἐλεφάντων, στὴ Ρουμανία...

— Μὰ δὲν ὑπάρχουν ἐλέφαντες στὴ Ρουμανία

— Ἔ! γι' αὐτὸ κι' ἐγὼ εἶμαι ἄνεργος!

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΜΑΣ

Ὁριζοντίως: 1) Χρῆμα, λεφτὰ (δημ.), 2) Σημειώνεται συμβολικῶς διὰ τοῦ Ω, ἐνῷ τὸ ἀντίθετόν του σημειώνεται διὰ τοῦ Α, 3) Εἶναι ἡ γρίππη, ἡ ἱλαρὰ κλπ. (καθαρ.). 4) Νησὶ τοῦ Σαρωνικοῦ. 5) Θηρίον. 6) Περίφημος Ἄγγλος συγγραφεύς. 7) Τὰ δικά σου. 8) Δύο φωνήεντα, μὲ τὴν αὐτὴν προφοράν, ἀλλὰ μὲ διαφορετικὴν γραφήν. 9) Κλωστή. 10) Κατοικία ζώων. 11) Μικρὸν ἱστιοφόρον (καθ. δοτ.). 12 Θεὰ τοῦ Ὀλύμπου, ἀγγελιαφόρος τῶν θεῶν, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα φέρει ἕνα συνηθισμένο οὐράνιον φαινόμενον (αἰτ.). 13) Λέμβος (δημ.). 14) Τοὺς ὑπάρχοντας (ἀρσ.). Καθέτως: 15) Εἶναι εὐεργετικὸς τὸ καλοκαίρι ὁπότε μᾶς ἀνακουφίζει ἀπὸ τὴν ζέστην, ἀλλὰ τρομερὸς τὸν χειμῶνα. 8) Εἰς τὸ Ἀβανικὸν μέτωπον καὶ τὸ μέτωπον τῆς Λιβύης, αἱ... τῶν Ἰταλῶν διαδέχονται ἡ μία τὴν ἄλλην. 16) Κράτος τῆς ΒΑ. Εὐρώπης. 17) Τροφὴ τῶν ζώων (αἰτ.). 18) Τὴν κερδίζουν κάθε μέρα στὰ ἀλβανικὰ βουνὰ τὰ γενναῖα στρατεύματά μας (ὀνομ.). 19) Δικός σου. 20) Μήτηρ Θεῶν. 2) Ἄρθρον (γεν.). 11) Τραγουδῶ, ψάλλω (ἀρχ.). 21) Ἐντὸς (δημοτ.). 22) Ὄνομα πόλεως τῆς Γαλιλαίας εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Χριστὸς ἔκαμε τὸ πρῶτο του θαῦμα. 23) Τὰ πανιὰ τῆς βάρκας (καθαρ.). 24) Προϊὸν πολύτιμον διὰ τὰς κυρίας ἰδίως, τὸ ὁποῖον προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀλεποῦ καὶ ἄλλα ζῶα. 25) Σκεπασμένος διάδρομος καὶ εἶδος κτίσματος συνηθισμένου εἰς τὰς ἀρχαίας ἑλληνικὰς πόλεις (γεν).

ΑΓΓ. Ν. ΜΟΣΧΟΣ

Ἀκροστιχίς

Τὰ ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν ἕνα ἀπὸ τοὺς ἑπτὰ σοφούς.

1) Ἑλληνικὸ βουνό, 2) Πατρὶς ἡρώων, 3) Κράτος τῆς Εὐρώπης, 4) Ὠκεανός, 5) Ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος, 6) Πόλις τῆς Πελοποννήσου, 7) Νῆσος τοῦ Αἰγαίου, 8) Μία τῶν δωδεκανήσων ποὺ περιμένει καὶ αὐτὴ τὴν ἀπελευθέρωσίν της, 9) Ἀρχαῖος Ἕλλην ποιητής, 10) Χώρα τῆς Δ. Ἀσίας.

Ν. Α. ΗΛΙΑΚΗΣ

Κρυπτογραφικὸν

123456789 = Ὄνομα
8416789 = Ἥρως
653459 = Βασιλεὺς
645259 = Θεὸς
123459 = Νῆσος
45359 = Νῆσος
38759 = Νῆσος
61959 = Νῆσος
5994 = Ὄρος
1489 = Θεὸς

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

Ο ΔΑΚΡΥΟΓΕΝΝΗΜΕΝΟΣ

Ἦταν μιὰ γυναῖκα κι' ἕνας ἄντρας μιὰ φορὰ κι' εἶχαν ἕνα παιδί. Τὸ παιδὶ ἤτανε μικρό, κι' ὁ ἄντρας πήγαινε μοναχὸς στὴ βοσκή, κι' ἡ γυναῖκα τοῦ ἔφερνε τὸ ψωμί. Μιὰ μέρα τῆς λέει:

— Ταχιὰ νὰ στείλῃς τὸ παιδὶ νὰ φέρῃ τὸ ψωμί.

Καὶ τοῦ λέει ἡ γυναῖκα:

— Τὸ παιδὶ εἶναι μικρὸ καὶ δὲν ξέρει ποῦ νἄρθῃ.

Καὶ τῆς λέει αὐτός:

— Βάνω ἐγὼ ἄχυρα, σὰ στράτα, κι' ἔρχεται τὸ παιδί.

Πάει ὅμως τὸ στοιχειὸ κι' ἀλλάζει τ' ἄχυρα κατὰ τὴν τρύπα του, καὶ πάει τὸ παιδὶ νὰ φέρῃ τὸ ψωμὶ καὶ τὸ στοιχειὸ ἔφαγε τὸ παιδί.

Ἔρχεται τὸ βράδι αὐτὸς στὸ σπίτι του, καὶ τῆς λέει:

— Πῶς δὲν μοῦ ἔφερες ψωμί;

— Καὶ αὐτὴ τοῦ ἀπαντάει:

— Ἔστειλα τὸ παιδὶ σήμερα, δὲν σοῦ ἔφερε ψωμί;

Τότες σηκώνεται κι' αὐτός, καὶ παίρνει τ' ἄχυρα γραμμή, καὶ φτάνει ὡς τὴν τρύπα, καὶ τὸν ἔφαγε κι' αὐτὸν τὸ στοιχειό.

Κατέβηκε ἄγγελος ἀπ' τὸ Θεὸ στὴ γυναῖκα του καὶ τῆς εἶπε:

— Μὴν κλαῖς! Αὐτοῦ ποὺ κλαῖς, μάσε μιὰ κοῦπα δάκρυα, καὶ πιέ τα νὰ κάνῃς ἕνα παιδί, κι' αὐτὸ τὸ παιδὶ θὰ μεγαλώνῃ μὲ τὶς ὧρες.

Καὶ καθὼς εἶπε ὁ ἄγγελος ἔκανε ἡ γυναῖκα. Κι' ἔκανε ἕνα παιδὶ καὶ τὸ εἶπαν Γιάννη Δάκρυ. Κι' αὐτὸ τὸ παιδὶ μεγάλωνε μὲ τὶς ὧρες. Κι' ἀφοῦ ἔγινε τρανό, μιὰ μέρα τῆς λέει:

— Ποῦ εἶναι ὁ πατέρας μου;

— Τὸν πατέρα σου, τοῦ λέει αὐτή, τὸν ἔφαγε τὸ στοιχειό, καὶ τὸν ἀδερφό σου τὸν ἔφαγε τὸ στοιχειό.

Τότες πάει κι' αὐτὸς στὸ γύφτο,

Τοῦ δίνει μιὰ μὲ τὸ σκεπάρνι καὶ τὸ σκοτώνει.

καὶ τοῦ παραγγέλνει ἕνα σκεπάρνι. Καὶ τοῦ φτειάχνει ὁ γύφτος ἕνα σκεπάρνι. Τὸ παίρνει αὐτός, τὸ ρίχνει κατὰ γῆς, καὶ τσακίζεται. Γυρνάει καὶ τοῦ λέει:

— Φτειάξε μου ἄλλο σκεπάρνι.

Τὸ παίρνει κι' αὐτό, τὸ ρίχνει κατὰ γῆς, καὶ τσακίζεται κι' αὐτό. Τότες γυρνάει καὶ τοῦ λέει:

— Φτειάξε ἕνα ἄλλο γερώτερο.

Τὸ παίρνει κι' αὐτὸ καὶ τὸ ρίχνει χάμω καὶ δὲν τσακίζεται. Τότες σηκώνεται τὸ παιδὶ καὶ πάει στὸ κονάκι του, καὶ παίρνει καὶ τὴ μάνα του, καὶ φεύγει πέρα.

Ἐκεῖ ποὺ πάγαιναν πέρα, βρῆκαν τὸ στοιχειὸ γιὰ νὰ τοὺς φάῃ, καὶ τοῦ δίνει μιὰ μὲ τὸ σκεπάρνι τὸ παιδί, καὶ τὸ σκοτώνει, καὶ τράβηξαν πέρα.

Ἐκεῖ ποὺ πάγαιναν τώρα, βρῆκαν μιὰ πλάκα τετράγωνη μὲ σαράντα κρίκους, καὶ μέσα σ' αὐτὴ τὴν πλάκα ζοῦσαν σαράντα δράκοι. Μόλις τὴν εἶδε τὸ παιδί, κάνει ἔτσι μιά, καὶ τὴν πετάει πέρα. Καὶ μπαίνουν μέσα. Σὲ λίγο ἔρχονται οἱ δράκοι καὶ βρίσκουν τὴν πλάκα πεταγμένη. «Ποιὸς ξέρει πόσες χιλιάδες νὰ μπῆκαν ἐδῶ μέσα» λένε οἱ δράκοι. Κι' ἀφοῦ ἔκατσαν κάνα δυὸ μέρες καὶ πείνασαν, στέλνουν ἕνα δράκο ντυμένο στὰ διακονιάρικα νὰ 'δῇ τί συμβαίνει. Μπαίνει λοιπὸν μέσα καὶ βρίσκει τὴ μάνα τοῦ παιδιοῦ καὶ τῆς λέει:

— Εἶστε πολλοὶ ἐδῶ μέσα;

(Ἀκολουθεῖ)

ὁ κῆπος τῶν

Η ΑΔΕΡΦΟΥΛΑ

Εἶναι κάμποσος καιρός, ποὺ ἡ «Νεολαία» ἀπέκτησε καὶ μιὰ ἄλλη ἀδερφούλα. —τὴν «Ἐξόρμησι». Θὰ τὴν ἔχετε δῆ, στὰ κιόσκια καὶ θὰ ἀκούσατε τοὺς ἐφημεριδοπώλας νὰ τὴν διαλαλοῦν κάθε Τετάρτη στοὺς δρόμους καὶ θὰ τὴν ἔχετε διαβάσει ἀσφαλῶς καὶ οἱ περισσότεροι ἀπὸ σᾶς. Ἡ καινούργια αὐτὴ ἀδερφούλα εἶναι λίγο ζωηρά, εὔθυμη καὶ καλόκαρδη καὶ τἄχει βάλει πρὸ πάντων μὲ τὸν Μουσσολίνι καὶ τοὺς Ἰταλούς. Ὤχ! τί γίνεται κάθε βδομάδα μὲ δαύτους! Κοροϊδία γιὰ τὶς ἧττες τους, περίγελο γιὰ τὴ φουσκωμένη μ ε γ α λ ο μ α ν ί α τους, ποὺ ξεκίνησαν νἄρθουν νὰ πάρουν τὴν Ἑλλάδα μας καὶ ἀντὶ νὰ τὴν πάρουν... τοὺς πῆραν φαλάγγι τὰ φανταράκια καὶ τοὺς κυνηγᾶν νὰ πᾶν νὰ τοὺς ρίξουν στὴν θάλασσα.. Ὕστερα γράφει γιὰ τὰ φτερά... ἀκοῦς νἄχουν φτερὰ στὰ καπέλλα τους σὰν κοκκόρια! Ἡ «Ἐξόρμησι» ὕστερα δημοσιεύει εὐθυμότατα τραγουδάκια, στίχους, ἀλλὰ πρὸ πάντων εἶναι γεμάτη ἀπὸ γελοιογραφίες ἐπίκαιρες ποὺ φιλοτεχνοῦνται ἀπὸ τοὺς καλύτερους σκιτσογρά φ ο υ ς μας, ποὺ σὲ κάνουν νὰ γελᾶς μὲ τὴν καρδιά σου.

Ἡ «Ἐξόρμησις» ἀνήκει βέβαια στὴν Ε.Ο.Ν., ἡ ὁποία καὶ τὴν ἐκδίδει κυρίως διὰ τοὺς ἡρωϊκοὺς μαχητάς μας τοῦ Μετώπου, ὅπου καὶ τὴν στέλλει δωρεὰν μὲ σκοπὸ νὰ σκορπίσῃ λίγη εὐθυμία καὶ γέλιο στὶς ὧρες τῆς ἀναπαύσεως σ' ἐκείνους ποὺ ἐργάζονται καὶ θυσιάζονται γιὰ τὴ Δόξα καὶ τὸ Μεγαλεῖο τῆς Μεγάλης μας Ἑλλάδος.

Ὅσοι ὅμως θέλουν νὰ τὴν διαβάσουν τὴν βρίσκουν σ' ὅλα τὰ κιόσκια καὶ σ' ὅλα τὰ πρακτορεῖα τῶν ἐφημερίδων.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Γράμματα Σκαπανέων

Ἀγαπητή μου «Νεολαία»,

Σοῦ στέλνω τὸ γράμμα μου αὐτὸ καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ τὸ δημοσιεύσῃς γιατὶ εἶμαι βέβαιος πὼς τὴν πρότασι ποὺ κάνω θὰ τὴν δεχθοῦν ὅλοι οἱ συναγωνισταί μου Σκαπανεῖς καὶ οἱ Σκαπάνισσες ἀκόμη. Καθὼς καὶ σὺ ξέρεις τὰ σχολεῖα μας ἔκλεισαν καὶ ὅπως εἶναι φυσικὸ διαλείμματα δὲν ἔχει πιά. Στὸ διάλειμμα ὅμως ποιὸς λίγο ποιὸς πολύ, ὅλοι πέρναμε τὸ κουλοῦρι μας. Τὰ φράγκα αὐτὰ τί γίνονται τώρα; Αὐτὸ δὲν τὸ ξέρω. Ξέρω ὅμως πὼς πρέπει νὰ γίνῃ κάτι γιὰ τοὺς στρατιῶτες μας ποὺ πολεμοῦν στὴν Ἀλβανία. Προτείνω λοιπὸν νὰ γίνῃ ἕνα Ταμεῖο ποὺ νὰ ὀνομασθῇ «Τὸ κουλοῦρι τοῦ Σκαπανέως» κι' αὐτὸ νὰ μαζεύῃ ὅλες τὶς δραχμὲς ποὺ κάθε ἑβδομάδα θὰ τοῦ τὶς στέλνουμε ἐμεῖς. Αὐτὸ δὲν εἶναι δύσκολο. Ὅλοι οἱ Σκαπανεῖς καὶ οἱ Σκαπάνισσες θὰ τὶς παραδίδουν στὸν Ὑποτομέα τους κι' αὐτὸς θὰ τὶς στέλνῃ στὸ Ταμεῖο. Καὶ θὰ μαζευθοῦν μπόλικες δραχμές, γιατὶ ζωὴ νἄχουμε δὲν εἴμαστε καὶ λίγοι ἐμεῖς οἱ Σκαπανεῖς. Μποροῦν νὰ μοῦ ποῦν μερικοὶ ὅτι τὸ κουλοῦρι τους τὸ τρῶνε καὶ τώρα. Καλά, μὰ διάβολε, δὲν πρέπει νὰ προσφέρωμε κι' ἐμεῖς κάτι στὸν Ντοῦτσε; Οἱ φαντάροι μας τοῦ προσφέρουνε μπόμπες καὶ σφαῖρες. Ἐμεῖς λοιπὸν θὰ τοῦ προσφέρουμε τὸ κουλοῦρι μας.

Μὲ ἀγάπη
Λευτέρης Ἰωάννου
Σκαπανεύς.

Τοῦ σκύλου ἡ οὐρά

Ἔχω ἀκούσει χίλια λόγια
χαρωπὰ λυπητερὰ
μὰ ποτέ, καμμιὰ φορὰ
δὲν μοῦ μίλησαν τὰ λόγια
σὰν τοῦ σκύλου τὴν οὐρά.

* * *

Ἀνταμώθηκαν ἀνθρῶποι
ποὔχουν κλάψει ἀπὸ χαρὰ
μὰ κανεὶς καμμιὰ φορὰ
«καλῶς ὥρισες» δὲν μοὖπε
σὰν τοῦ σκύλου τὴν οὐρά.

* * *

Καὶ σὲ φίλους καὶ σὲ ξέ-
[νους
ἔχω δώσει τὴ χαρὰ
—μὲ ξεχάσαν μιὰ φορὰ—
μὰ πιστὸς μοῦ μένει ὁ σκύ-
[λος
καὶ σαλεύει τὴν οὐρά.

† ΖΑΧ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

5. (Συνέχεια)

Ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ πιστοὺς ὑπαλλήλους τοῦ κὺρ Μπούλη, τοῦ ἀστυνόμου. Ἕνας πιστὸς καὶ ἀξιοπρεπὴς γέρο-τράγος.

Ἄμα φτάσανε στὸ σταθμὸ ὁ κὺρ Νομάρχης ἔτρεξε νὰ βγάλῃ εἰσιτήριο μὲ τὸ Ἐξπρὲς - Ὀριάν, γιὰ τὸ ἐξωτερικό. Πῆρε πολλὲς ἐφημερίδες καὶ ἐγκατεστάθηκε μεγαλοπρεπῶς στὴν πρώτη θέσι.

Στὸ μεταξὺ κι' ὁ γέρο-τράγος δὲν ἔχασε τὴν ὥρα του... Ἀφῆκε τ' ἁμάξι του σὲ κάποιον ἄλλο κι' ἀνέβηκε κι' αὐτὸς στὸ τραῖνο τὴν ὥρα ποὺ ξεκινοῦσε. Πῆγε καὶ κάθισε στὸ διαμέρισμα ποὺ πηγαίνουν οἱ ἐπιβάτες γιὰ νὰ πάρουν τὰ δροσιστικά τους. Ἦταν ὅμως ἔτσι μεταμορφωμένος ποὺ δὲν γνωριζότανε...

Τὸ Ἐξπρὲς τρέχει μ' ὅλη του τὴ γρηγοράδα. Σηκώνει σύννεφο ἀπὸ σκόνη κι' ἀπὸ τὴν καπνοδόχο τῆς μηχανῆς πετιοῦνται τουλοῦπες ἀπὸ καπνὸ γεμᾶτο ἀπὸ καρβουνάκια. Ὁ γέρο - τράγος ἐκεῖ ποὺ καθόταν ἥσυχα καὶ καλὰ δέχτηκε ἕνα τέτοιο στὸ μάτι. Ξεφωνίζει ἀπὸ τὸν πόνο καὶ τρίβει τὸ μάτι ἀπελπισμένος.

Μὰ τί εἶναι αὐτό; Στὸ διαμέρισμα τοῦ πρώην Νομάρχη κλείνει μιὰ πόρτα μὲ μεγάλο κρότο. Μ' ὅλο τὸν πόνο του ὁ γερο - τράγος πετιέται στὸ παράθυρο...

Ἕνας εἰσπράκτορας τοῦ τραίνου μὲ κίτρινα γαλόνια περπατεῖ στὰ σκαλοπάτια τοῦ τραίνου... Τοῦ ἔκαμε ἐντύπωσι ἡ σβελτοσύνη του. Λὲς κι' ἦταν πίθηκος!...

Βρὲ κι' ἂν εἶναι πραγματικὰ πίθηκος; Κι' ἂν ὁ πίθηκος αὐτὸς εἶναι ὁ ἴδιος ὁ κύριος πρώην ποὺ τὸν πῆρε εἴδησι, μεταμορφώθηκε σὲ εἰσπράκτορα καὶ τώρα κοιτάζει νὰ τὸ σκάσῃ; Τὸ ἴδιο σουλούπι, τὸ ἴδιο ἀνάστημα!

Γρήγορα γρήγορα ἀνοίγει τὴν πόρτα καὶ βγαίνει κι' αὐτὸς στὰ σκαλοπάτια μὲ κίνδυνο νὰ κόψῃ τὸ λαιμό του... γιατὶ ἕνας τράγος, ὅσο κι' ἂν εἶναι ἀστυνομικὸς καὶ στὴν ὑπηρεσία τοῦ κὺρ Μπούλη, δὲν εἶναι κατάλληλος γιὰ μιὰ τέτοια γυμναστική.

Προχωρεῖ λίγα βήματα ἀπάνω στὰ σκαλοπάτια καὶ φτάνει ὡς τὸ διαμέρισμα ποὺ καθόταν ὁ κύριος πρώην... Κοιτάζει μέσα... τίποτα.. Τὸ πουλὶ εἶχε πετάξει.

«Τί βλάκας ποὺ εἶμαι» εἶπε μόνος του.... «τὸν ἄφησα καὶ μοὔφυγε μέσα ἀπὸ τὰ χέρια μου».

Στὸ μεταξὺ ὁ τάχα εἰσπράκτορας πηδᾶ κάτω καὶ παίρνει τὸν κατήφορο μὲ τὰ τέσσερα...

—Στάσου μασκαρᾶ! φωνάζει ὁ γέρο - τράγος καὶ χωρὶς νὰ λογαριάσῃ πὼς μποροῦσε νὰ τσακιστῇ πηδάει κι' αὐτός...

Τρομάρα του! Τὸ κεφάλι του χτύπησε τόσο δυνατὰ σ' ἕνα τηλεγραφόξυλο, ὥστε, μ' ὅλο ποὺ ἦτανε τραγίσιο καὶ δὲν ἔσπανε εὔκολα, τοῦ πετάχτηκαν ὅμως τρία δόντια καὶ ζαλισμένος στριφογύρ ι σ ε δυὸ τρεῖς φορὲς σὰν ντουφεκισμένος λαγός. Κάνοντας ντοῦμπες λοιπὸν καὶ κατρακυλώντας τὸν κατήφορο ἔπεσε μέσα σ' ἕνα χαντάκι γεμάτο νερό.

Αὐτὸ τὸ νερὸ τὸν ἔκαμε νὰ συνέλθῃ. Σηκώθηκε κι' ἡ πρώτη του φροντίδα ἦτανε νὰ κοιτάξῃ γύρω τριγύρω γιὰ νὰ κατατοπιστῇ. Ἡσυχία παντοῦ. Τίποτα δὲ φαινότανε...

Κουτσὰ στραβὰ μὲ τὸ κεφάλι σπασμένο, τρέχει βιαστικὰ στὸν πιὸ κοντινὸ σταθμὸ τοῦ σιδηροδρόμου καὶ ζητάει νὰ τηλεφωνήσῃ στὸν κὺρ Μπούλη, τ' ἀφεντικό του.

Ἡ τηλεφωνήτρια, μιὰ νεαρὴ καὶ κομψὴ ἀρνάδα, φλύαρη σὰν κίσσα, δέχτηκε αὐτὸ τὸ περίεργο πρόσωπο μὲ τὰ ξεσκισμένα καὶ λασπωμένα ροῦχα μὲ τρομερὴ πολυλογία. Ἀναγκάστηκε λοιπὸν ὁ γέ-

Σκαπανέων μας

Καθημερινὲς σκηνὲς

ΤΟ ΤΑΛΛΗΡΟ ΤΟΥ ΝΑΣΟΥ

Στὴν ἀπόμακρη συνοικία τὴν παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς ὁ Νάσος, τὸ γνωστὸ σκανταλιάρικο τῆς γειτονιᾶς, ποὺ τὰ κατορθώματα καὶ τὶς σκανταλιές του θὰ τὰ θυμοῦνται χρόνια ὅλοι ὅσοι τὸν γνώρισαν. Ὁ Νάσος—ποὺ λέτε—τὸ πειρακτήριο τῶν μικρῶν καὶ τῶν μεγάλων παρακολουθοῦσε μιὰ παρέα ἀπὸ τρία ἄλλα παιδιὰ ποὺ γυρνοῦσαν τὰ μικρομάγαζα τῆς συνοικίας καὶ τὰ σπίτια καὶ ἔλεγαν τὰ κάλλαντα.

Ὁ Νάσος ἔβαλε στὸ νοῦ του — καθὼς ἦταν καὶ χειροδύναμος — ἅμα θὰ εὕρισκε πὼς τὸ κουτὶ θἄχε πολλὰ χρήματα νὰ τοὺς κάμῃ ἐπίθεσι, νὰ τοὺς τὸ ἁρπάξῃ καὶ νὰ τὸ σκάσῃ...

Ἄρχισε λοιπόν, παριστάνοντας τὴν πάπια, νὰ τὰ πλησιάζῃ. Τὰ παιδιὰ ἐξακολουθοῦσαν «νὰ τὰ λένε», χωρὶς νὰ βάλουν καθόλου

Ὁ Νάσος ἔβγαλε κι' ἔρριξε στὸ κουτὶ ἕνα τάλληρο.

κακὸ στὸ νοῦ τους. Ὁ Νάσος ὅταν ἐπλησίασε εἶδε πὼς τὸ κουτὶ ποὺ μέσα ἔρριχναν τὰ χρήματα εἶχε μιὰ ὡραία ἐπιγραφὴ ἐπάνω: «Ὑπὲρ τῶν γενναίων τραυματιῶν μας». Ἐκατάλαβε τότε πὼς τὰ παιδιὰ αὐτὰ ἔλεγαν τὰ κάλλαντα γιὰ νὰ βοηθήσουν τὶς πολεμικὲς ἀνάγκες καὶ συνεκινήθη τόσο πολύ, ὥστε τοὺς φώναξε:

—Ἐλᾶτε δῶ ρέ!

—Τί θέλεις; τὸν ἠρώτησαν τὰ παιδιά.

—Θέλω νὰ πῆτε καὶ σὲ μένα τὰ κάλλαντα. Θὰ σᾶς πληρώσω γι' αὐτό.

Τὰ παιδιὰ γέλασαν, μὰ ἄρχισαν τὴν «Ἀρχιμηνιὰ κι' Ἀρχιχρονιὰ» καὶ ὅταν ἐτελείωσαν ὁ Νάσος σοβαρώτατος ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη τοῦ πανταλονιοῦ του ἕνα ὁλοστρόγγυλο τάλληρο καὶ τὸ ἔρριξε στὸ κουτί.

—Πάρτε το ρέ! καὶ μπράβο σας! Δὲν ἔχω ἄλλο· μὰ ἂν εἶχα θὰ τὄδινα κι' αὐτό.

Κ.

ΕΞΥΠΝΑ ΚΑΙ ΚΟΥΤΑ

Ἡ μητέρα τοῦ Μπόμπη εἶναι συγχυσμένη μὲ τὴ μικρή της κόρη, τὴν Πίτσα, ποὺ δὲν ἐννοεῖ νὰ κοιμηθῇ.

—Μητέρα, φωνάζει ὁ Μπόμπης, νὰ σοῦ φέρω βραστὸ νερὸ νὰ τῆς χύσῃς γιὰ νὰ κοιμηθῇ;

—Τρελλάθηκες, παιδί μου;

—Καθόλου μητέρα! Ἅμα θέλεις νὰ τὴν ξυπνήσῃς, δὲν τῆς χύνεις κρύο νερό;...

* * *

Κωστάκης: — Μὰ γιατί, μπαμπᾶ, ἔλεγε ἡ μαμὰ χθὲς πὼς ὁ γείτονάς μας ὁ μπάρμπα-Θωμᾶς εἶναι ἐλαφρὸς ἄνθρωπος; Αὐτὸς καλέ, ποὺ εἶναι χοντρὸς σὰν τὸ βαρέλι;

* * *

Ἡ μικρὴ Ἄννα, στὶς τέσσαρες τὸ ἀπόγευμα, φωνάζει ν' ἀνάψουν τὰ ἠλεκτρικά.

—Μὰ δὲν ἔχει ἀκόμα ρεῦμα, τῆς λένε.

Κι' ἐκείνη:

—Ἀνοίξατε λοιπὸν τὰ παράθυρα, νὰ γίνῃ!

ρο-τράγος μας νὰ τῆς δείξῃ τὸ ἐπισκεπτήριό του, ὅπου μαζὶ μὲ τ' ὄνομα ἦταν γραμμένη καὶ ἡ ἰδιότητά του, πὼς ἦταν ἀστυνομικός. Τότε μόνον ἡ τηλεφωνήτρια ἔγινε ἥσυχη σὰν ἀρνάκι πραγματικὸ καὶ τοῦ ἐπέτρεψε νὰ τηλεφωνήσῃ.

Ὁ κὺρ Μπούλης ὅταν ἔμαθε πὼς ὁ κύριος πρώην Νομάρχης τοῦ ξέφυγε, ἔγινε ἔξω φρενῶν ἀπὸ τὸ θυμό του. Κι' εὐτυχῶς γιὰ τὸ γέρο-τράγο ποὺ τοὺς χώριζε τόσο μεγάλη ἀπόστασι, εἰδεμή...

—Εἶσαι ἕνα ζῶο.. εἶσαι μιὰ σωστὴ κουτοχήνα, φώναξε, καὶ τοῦ ἔδωσε νέες διαταγές.

Ὕστερα ἀπὸ ἐννέα ὧρες, ὁ γέρο-τράγος μὲ φασκιωμένο τὸ κεφάλι σὰν κανένας Φαραώ, ἔτρεχε ἀπάνω κάτω στοὺς δρόμους ἑνὸς προαστείου, Βοϊδούπολι τὸ ἔλεγαν, γυρεύοντας τὸ δραπέτη. Μὲ πολλὰ βάσανα εἶχε κατορθώσει νὰ βρῇ τὰ χνάρια του. Περπατοῦσε σ' ἕνα μεγάλο δρόμο. Ξαφνικὰ δέχεται μιὰ μαστορικὴ κλωτσιά. Γεμάτος λύσσα γυρίζει καὶ βρίσκεται ἀπέναντι σ' ἕνα νεαρὸ ποὺ ἤτανε ντυμένος μὲ τὴν τελευταία μόδα καὶ ποὺ τοῦ εἶπε:

—Κατάλαβες;

—Μάλιστα κύριε, ἀποκρίθηκε ὁ τράγος κάνοντας μιὰ βαθειὰ ὑπόκλισι.

Εἶναι περιττὸ νὰ ποῦμε, πὼς ὁ κύριος αὐτὸς ἦταν ὁ φίλος μας ὁ κυρ-Μπούλης.

Στὶς 7 καὶ 39΄ ὁ Χάρυ Κόντακ ξαναβρέθηκε. Χρειάστηκε ὅμως τὸ τρομερὸ μάτι τοῦ Σέρλοκ Χόλμς τῶν ζώων γιὰ νὰ γνωρίσῃ τὸ φίλο μας κάτω ἀπὸ τὸ Γιαπωνέζικο κοστοῦμι ποὺ φοροῦσε. Ἔδωσε διαταγὲς στὸ γέρο τράγο καὶ τοποθετήθηκε σὲ μιὰ κατάλληλη μεριά, γιὰ νὰ παρατηρῇ τὰ κινήματα τοῦ πρώην Νομάρχη.

Κατὰ τὰ μεσάνυχτα ὁ Χάρυ Κόντακ πῆγε νὰ ρωτήσῃ στὸ σιδηρόδρομο πότε θὰ ἔφευγε τὸ ἐξπρές. Ξεχνώντας ὅμως πὼς ἔπαιζε τὸ ρόλο τοῦ Γιαπωνέζου, μουρμούρισε σὲ ἄπταιστη ἑλληνική, ἅμα τοῦ δόθηκαν οἱ πληροφορίες ποὺ ζητοῦσε...

—Πολὺ καλά... Εὐχαριστῶ.

—Πολὺ καλά, εἶπε κι' ἀπὸ μέσα του ὁ κὺρ Μπούλης, ποὺ τὸν ἄκουσε καὶ ἔτριψε τὰ χέρια του, δηλ. τὰ πόδια του, ἀπὸ εὐχαρίστησι.

Οἱ δρόμοι τῆς Βοϊδούπολης ἦσαν ἔρημοι. Οἱ κάτοικοι τοῦ προαστείου κοιμώντουσαν μὲ τὶς κόττες καὶ ξυπνούσανε μὲ τοὺς κοκόρους. Ἀπὸ τὶς 8 ἡ ὥρα πρὶν ἀκόμη σκοτεινιάσῃ καλὰ καλὰ δὲν ἔβλεπες κανένα στὸ δρόμο...

Κεφ. 3.

Ὁ πρώην Νομάρχης περπατάει μὲ μεγάλα βήματα, μὰ ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ γυρίζει καὶ κοιτάζει πίσω του μὲ προφύλαξι. Τί εἶναι ἄραγε ἐκείνη ἡ σκιὰ ποὺ τὸν παρακολουθεῖ; Κανένα μεθυσμένο μοσχαράκι; Σταματᾷ αὐτός, σταματάει καὶ ἡ σκιά. Τρέχει, τρέχει κι' ἐκείνη. Κρύβεται σὲ μιὰ γωνιά, τὸ φάντασμα χάνεται. Μὴν εἶναι παιχνίδι τῆς φαντασίας του; Ὄχι, ὄχι, κάποιος τὸν ἔχει πάρει ἀπὸ πίσω.

(Ἀκολουθεῖ)

Τὸ κεφάλι του χτύπησε δυνατὰ σ' ἕνα τηλεγραφόξυλο.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗΝ ΤΗΣ ΠΗΤΤΑΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Ἡ Α. Ε. ὁ Ἀρχηγὸς καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε. Ο. Ν. κ. Ἰ. Μεταξᾶς παρέστη εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς πήττας τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῆς Ε. Ο. Ν. Χιλιάδες λαοῦ, συγκεντρωθέντος πρὸ τοῦ κτιρίου τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, ἀπεθέωσαν τὸν Ἀρχηγὸν κατὰ τὴν ἄφιξιν καὶ ἀναχώρησίν του. Οἱ ἀνώτατοι βαθμοφόροι τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, τῆς Δ.Α.Σ., τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων καὶ τῶν Ταγμάτων Ἐργασίας μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Κ.Ε.Ν. κ. Α. Κανελλόπουλον ὑπεδέχθησαν τὸν Ἀρχηγὸν μὲ ἔξαλλον ἐνθουσιασμὸν εἰς τὴν αἴθουσαν τελετῶν. Ἀφοῦ μικτὴ χορῳδία τραγούδησε τὸν Ὕμνον τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τὸν «Πολεμικὸν Ἅη-Βασίλη» ὁ Κ. Ε. Ν. κ. Κανελλόπουλος προσεφώνησε τὸν Ἀρχηγόν, ὁ ὁποῖος ἀπήντησεν ὡς ἀκολούθως:

«Συναγωνιστὲς καὶ Συναγωνίστριες,

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Ἔρχομαι σήμερον μὲ ἐξαιρετικὴν συγκίνησιν μαζί σας. Ἕνεκα τοῦ πολέμου τὸν ὁποῖον διεξάγομεν, συνέστησα νὰ ἐλαττώσωμεν τὰς ἑορτάς μας εἰς τὸ ἐλάχιστον. Ἀλλ' ἐδῶ σήμερον δὲν εἶναι ἑορτή. Εἶναι συνάντησις μεταξὺ ἐμοῦ καὶ ὑμῶν ὅλων, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, ἀγοριῶν καὶ κοριτσιῶν, διὰ νὰ σᾶς εἴπω πόσον εἶμαι ἐνθουσιασμένος, ὅτι αὐτὸ τὸ δημιούργημα, τὸ ὁποῖον ἐβγῆκε ἀπὸ τὴν 4ην Αὐγούστου, ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις τῆς Νεολαίας πόσον μοῦ ἱκανοποιεῖ τὴν ψυχήν, διότι παντοῦ ὅπου καὶ ἂν εὑρέθησαν οἱ Σχηματισμοὶ τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας, εἴτε ἄρρενα εἴτε θήλεα, ἔκαμαν μετὰ ζήλου καὶ ἐνθουσιασμοῦ τὸ καθῆκόν τους, εἰς σημεῖον ὥστε νὰ προκαλέσουν ὄχι μόνον τὴν ἐκτίμησιν ἀλλὰ πολλάκις καὶ τὸν θαυμασμὸν τῆς Κοινωνίας. Λέγω παντοῦ ὅπου καὶ ἂν εὑρέθησαν, καὶ δὲν κάμνω καμμίαν ἐξαίρεσιν. Βέβαια ἦσαν περιστάσεις ὅπου ἄλλοι Σχηματισμοὶ Ε.Ο.Ν. προσέφερον περισσότερα καὶ ἄλλοι ὀλιγώτερα. Ἀλλὰ ἐν γένει ἡ διάθεσις ἦτο ἡ αὐτὴ καὶ δὲν ἔχω παρὰ ν' ἀναφέρω τὸ γεγονός, τὸ ὁποῖον μοῦ ἐτηλεγράφησε καὶ μοῦ διηγήθη προσωπικῶς ὁ Ὑπουργὸς τῆς Προνοίας, ὁ ὁποῖος παρευρέθη εἰς τὸν τελευταῖον βομβαρδισμὸν τῆς Κερκύρας, ὅπου ἐσκοτώθη καὶ ἐπληγώθη τόσος κόσμος καὶ ὅπου ἡ Νεολαία ἐπρωτοστάτησε προσφέρουσα ὅλην τὴν βοήθειάν της εἰς τοὺς τραυματίας καὶ διὰ τὴν ταφὴν τῶν νεκρῶν. Καὶ ὅλα αὐτὰ ὄχι μὲ θρήνους, ὄχι μὲ μοῦτρα κατεβασμένα, ἀλλὰ διαρκῶς μὲ τὸ τραγούδι τῆς Νεολαίας εἰς τὰ χείλη.

Μαντεύετε πόση εἶναι ἡ ἱκανοποίησίς μου, ὄχι μόνο διότι αὐτὸ ἦτο ἔργον τῆς 4ης Αὐγούστου, ἀλλὰ καὶ διότι ἐπάνω σὲ σᾶς βασίζω τὴν μέλλουσαν ἀνάπλασιν τῆς φυλῆς μας. Εἴσαστε τυχεροί, διότι εὐθὺς μόλις ἐσχηματίσθητε ὡς Ὀργανισμὸς καὶ περίπου συνεπληρώθητε, ἔτυχεν αὐτὸς ὁ μεγάλος πόλεμος, ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλυτέρους ἀπ' ὅσους ἔχει κάνει ἡ Ἑλλὰς ποτέ, καὶ μέσα εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον εὑρεθήκατε πολλοὶ ἀπὸ σᾶς στρατιῶται εἰς τὸ Μέτωπον. Ἄλλοι εἶναι ἔφεδροι ἀξιωματικοὶ εἰς τὸ Μέτωπον, ἄλλοι εἶναι ἀξιωματικοὶ συνεργάται τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς τὸ Μέτωπον. Ὅσους ἀπὸ σᾶς ἡ ἡλικία σας δὲν ἔφερεν εἰς τὸ Μέτωπον, ἐργάζεσθε εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἐκτιθέμενοι καὶ σεῖς εἰς ὅλους τοὺς κινδύνους λόγῳ τοῦ ἐνσερίου πολέμου.

Αἱ γυναῖκες ἄλλαι εἶναι νοσοκόμοι, ἄλλαι περιφέρονται διὰ νὰ ἠμπορέσουν νὰ συναθροίσουν ὅλα ἐκεῖνα τὰ δῶρα, τὰ ὁποῖα πολλὲς φορὲς εἶναι τόσον ἀναγκαῖα διὰ τοὺς στρατιώτας τοῦ Μετώπου καὶ τὰ συνοδεύουν πολλὲς φορὲς οἱ ἴδιες ἕως τὸ Μέτωπο.

Οὔτε οἱ Σκαπανεῖς οὔτε αἱ Σκαπάνισσαι δὲν ἔλειψαν ἀπὸ τὴν πρόσκλησιν αὐτήν. Καὶ οἱ μικροὶ Σκαπανεῖς προσέφεραν καὶ αὐτοὶ τὴν βοήθειάν τους παντοῦ καὶ πάντοτε ὥσπου τελευταῖα ἐπροκάλεσαν καὶ συγχαρητήρια τοῦ Ἄγγλου στρατηγοῦ, τὸν ὁποῖον ἐβοήθησαν εἰς τὴν ἐγκατάστασιν τῆς βάσεώς του.

Ἀπὸ αὐτὰ ὅλα ἐννοεῖτε πόσον εἶμαι εὐχαριστημένος ποὺ εἶμαι μαζί σας, διότι ἱκανοποιήσατε τὰ ὄνειρά μου καὶ πόσο χαίρομαι διότι ἐτύχατε εἰς τὴν αὐγὴν αὐτὴν ἕτοιμοι, εἰς τὴν αὐγὴν τοῦ νέου Ἑλληνισμοῦ, ὥστε νὰ προσφέρετε ἄλλοι τὸ αἷμα σας, ἄλλοι τοὺς κόπους σας, ἄλλοι τὶς θυσίες σας εἰς τὴν δημιουργίαν τῆς Νέας Ἑλλάδος, εἰς τὴν ὁποίαν βαίνομεν ἐξ ὁλοκλήρου πλέον.

Σᾶς εὔχομαι ὁ νέος χρόνος νὰ εὕρῃ τὴν Ἑλλάδα νικήτρια παντοῦ. Σᾶς εὔχομαι ὄχι εἰρήνη γιὰ τὸν νέον χρόνον, ἀλλὰ ἀγῶνας καὶ δόξαν καὶ σᾶς προσθέτω ὅτι εἶμαι βέβαιος ὅτι τόσον σεῖς, ὅσον καὶ ὁλόκληρον τὸ Ἔθνος θὰ εἶναι ἕτοιμον ὄχι μόνον διὰ θυσίας εἰς τὸν ἐρχόμενον χρόνον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς μεγαλυτέρας στερήσεις καὶ τὰ μεγαλύτερα δεινοπαθήματα, ἀρκεῖ μόνον ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα ὄχι μόνον νὰ ἔχουν σωθῇ ἀλλὰ καὶ νὰ στέκουν παντοῦ ψηλὰ γιὰ τὴν Ἑλλάδα».

Ἐνθουσιώδη χειροκροτήματα καὶ ζητωκραυγαὶ ἐκάλυψαν τὸν λόγον τοῦ Ἀρχηγοῦ.

Κατόπιν προσέφερεν εἰς τὴν Ε.Ο.Ν. ὡς Ἁγιοβασιλιάτικον πολεμικὸν δῶρον ἕνα ἀντιαεροπορικὸ πυροβόλο ἐν σμικρογραφίᾳ καὶ ἔκοψεν ἐν συνεχείᾳ τὴν πήττα.

Ὅταν ἐδόθησαν ἀπὸ ἕνα κομμάτι πήττας εἰς κάθε Περιφέρειαν, μεταξὺ τῶν ὁποίων τῆς Κορυτσᾶς καὶ τοῦ Ἀργυροκάστρου, ὁ Ἀρχηγὸς προσέθεσε:

«Πρέπει νὰ προστεθῇ τώρα καὶ γιὰ πάντα πιὰ καὶ ἡ Περιφερειακὴ Διοίκησις Δωδεκανήσου».

Τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Ἀρχηγοῦ ἐκαλύφθησαν μὲ ἐκδηλώσεις ἐξάλλου ἐνθουσιασμοῦ.

Ὁ Ἀρχηγὸς προσφωνούμενος ὑπὸ τοῦ Κ.Ε.Ν. κ. Ἀλεξ. Κανελλοπούλου κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς πήττας τῆς Ε.Ο.Ν.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησις

ΑΠΟΝΟΜΗ ΗΘΙΚΗΣ ΑΜΟΙΒΗΣ ΕΙΣ ΚΑΛΟΥΣ ΦΑΛΑΓΓΙΤΑΣ

Ὁ Διοικητὴς τῆς Β΄ Ἀνωτέρας Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Ἀντιστράτηγος κ. Ν. Ραγκαβῆς ἐξέδωκε τὴν κάτωθι Διαταγήν:

«Λαβὼν ὑπ' ὄψιν ὅτι Φαλαγγῖται τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Λαρίσης κατὰ τὸν γενόμενον βομβαρδισμὸν τῆς 21ης παρελθόντος ἐν Λαρίσῃ ἐπέδειξαν θάρρος καὶ ἀλληλεγγύην ἀνωτέραν τοῦ ἁπλοῦ καθήκοντος καὶ παρὰ τοὺς πιθανοὺς κινδύνους τῆς ζωῆς των ἔσπευσαν εἰς τὸν τόπον τοῦ βομβαρδισμοῦ, περισυνέλεξαν καὶ μετέφεραν εἰς Νοσοκομεῖα τραυματίας καὶ νεκρούς, διαρκείᾳ τοῦ συναγερμοῦ, ἐπαινῶ ἰδίᾳ μὲν τοὺς κάτωθι 7 Φαλαγγίτας: 1) Πατέραν Ἰωάννην, Τετράρχην, 2) Κακουλίδην Ἰωάννην, Τετράρχην, 3) Κουτσικογιάννην Δημ., Λοχίτην, 4) Χρονίδην Κωνστ., Λοχίτην, 5) Ἀρμενόπουλον Κων., Λοχίτην, 6) Μερτζανίδην Γεώργ., Φαλαγγίτην, 7) Φούτσην Χαρίλ., Δόκιμον Ἀξιωματικόν.

Διότι

ἔφθασαν ἐκ τῶν πρώτων διὰ τὴν παροχὴν τῶν βοηθειῶν των εἰς τὸν τόπον τοῦ βομβαρδισμοῦ.

Ποιοῦμαι δὲ εὔφημον μνείαν τῶν κάτωθι 12, διότι καὶ αὐτοὶ συνέβαλον εἰς τὴν παροχὴν τῶν Α΄ Βοηθειῶν πρὸς τὰ θύματα τῆς δολοφόνου ἐχθρικῆς ἐπιδρομῆς: 1) Κοσμόπουλον Θωμᾶν, Ἐνωμοτάρχην, 2) Παντελόγλου Ἀπόστ., Ἐνωμοτάρχην, 3) Μύτικα Δημήτριον, 4) Γραμματίδην Χρ., Ὁμαδάρχην, 5) Νίκαν Δημ., Ὁμαδάρχην, 6) Χριστοφορίδην Εὐάγγ. Ὁμαδάρχην, 7) Παπαλαζάρου Δημ., Φαλαγγίτην, 8) Μπελτὲ Ἀστ., Φαλαγγίτην, 9) Ἀναστασίου Γεώργιον, Φαλαγγίτην, 10) Ἀλιόπουλον Σωτ., Φαλαγγίτην, 11) Σαρδάρην Γεώργ., Τετράρχην καὶ 12) Βουρίκον Σωτ. Ἐπιτελῆ :».

ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗ

Ἡ Περιφ. Ὑπηρεσία Ἀλληλεγγύης Μετώπου Ε.Ο.Ν. Πρωτευούσης (Βασιλίσσης Σοφίας ἀριθ. 23).

Παρακαλεῖ θερμῶς τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ συμβάλωσι διὰ τὴν ἀρτίαν λειτουργίαν τῶν νεοϊδρυθέντων «Σπιτιῶν τοῦ Στρατιώτου», ὅπως εὐαρεστούμενοι μᾶς χορηγήσωσι τὰ κάτωθι τυχὸν εἰς τὴν διάθεσίν των εἴδη:

Πλυντρίδας, θερμοσίφωνας διὰ ξύλου, λουτῆρας, καταιωνίσεις καὶ λοιπὰ ἐξαρτήματα λουτρῶν καὶ ἐν γένει εἰδῶν ὑγιεινῆς, καθὼς ξυλείαν οἱασδήποτε οἰκοδομικῆς μορφῆς, καύσιμον τοιαύτην, κουφώματα, κεράμους, πλακάκια κλπ.

ΤΑ ΣΗΜΕΡΙΝΑ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ

Ὁ Σκαπανεὺς Ἀρβιλιᾶς Ἰωάν. τοῦ 5ου Τάγματος τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀρρένων Ἀθηνῶν ἀπέστειλε πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Κυβερνήσεως κ. Ι. Μεταξᾶν τὴν κατωτέρω ἐπιστολήν, ἡ ὁποία συνωδεύετο μὲ ἐπιταγὴν δραχμῶν 1.000.

Σεβαστέ μου Ἀρχηγέ,

«Εἶμαι μικρὸς τοῦ Λυκείου «ΠΥΡΣΟΣ» καὶ ἐκεῖ ἐδιδάχθηκα τὴν ἀρετὴ τῆς φιλοπατρίας ὡς τὸ ὑψηλότερον καθῆκον. Εἶμαι μικρὸς καὶ δὲν μπορῶ νὰ προσφέρω τὸ αἷμα μου γιὰ τὴν Πατρίδα. Αἰσθάνομαι ὅμως τὴν ἀνάγκη νὰ προσφέρω ὅ,τι ἔχω, δραχμὲς 1.000, ὅλας μου τὰς οἰκονομίας στὸ ταμιευτήριον ποὺ φύλαγα γιὰ τὸν ἑαυτό μου τὰς προσφέρω γιὰ τὸ ἔνδοξον Ναυτικόν μας, γιὰ τὸν Βασιλέα μας, γιὰ Σᾶς. Βιάζομαι νὰ μεγαλώσω γιὰ νὰ προσφέρω ὅλας μου τὰς δυνάμεις.

Ζήτω ἡ Πατρίδα».

Ἰωάννης Ἀρβιλιᾶς
ἐτῶν 11 μαθ. α΄ ὀκταταξίου
Μαρομιχάλη 100

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΑΓΩΝΩΣ

Ἡ Ε.Ο.Ν. εἰδοποιεῖ τοὺς ἐνδιαφερομένους ὅτι ἐκ δωρεᾶς τῆς Χαρτοποιΐας «Γ. Χ. Σαραντόπουλος» διαθέτει πρὸς πώλησιν χαρτόνια γκρὶ εἰς ὅλα τὰ νούμερα πρὸς δραχμὰς 165 ἑκάστην δεσμίδα.

Οἱ βουλόμενοι δέον νὰ ἀπευθύνωνται εἰς τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν Ε.Ο.Ν. Σταδίου 28 ,ὄροφος β΄, Γραφεῖον ἀριθμ. 35, τηλ. 20-362.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΜΕΤΩΠΟΥ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Ἑλληνίδες,

Ἔχομεν ἐπιτακτικὸν καθῆκον, ἱερὴν ὑποχρέωσιν, νὰ βοηθήσωμεν τὰ παιδιὰ καὶ τὴν Οἰκογένειαν ἐκείνων ποὺ πολεμοῦν, ΓΙΑ ΜΑΣ ΟΛΟΥΣ, μέσα στὰ χιόνια, τὰ βουνὰ τῆς Ἀλβανίας.

Ἐξοικονομήσατε ὅ,τι μπορεῖτε:

— Ἀπὸ τὰ γλυκά σας.
— Τὰ παιχνίδια τῶν παιδιῶν σας.
— Τὰ τσουρέκια σας κλπ. καὶ παραδῶσατέ τα στὸν Ὑποτομέα Θηλέων τῆς Γειτονιᾶς σας.

Θὰ διανεμηθοῦν.

— Στὰ Παιδάκια.
— Στὴν Γυναῖκα.
— Στὴν Οἰκογένεια τῶν γενναίων ὑπερασπιστῶν μας.

Ὅλοι σὲ μιὰ προσπάθεια σ' ἕναν ἀγῶνα
ΓΙΑ ΤΗ ΝΙΚΗ!!

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Π.Υ.Α.Μ. ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Πρὸς τὴν Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν Ἀλληλεγγύης Μετώπου Ε.Ο.Ν. Πρωτευούσης (Π.Υ.Α.Μ.), ὁ Ὑφυπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν κ. Ν. Παπαδήμας ἐπέστειλε τὴν κάτωθι ἐπιστολήν, εὐχαριστῶν διὰ τὰς προσπαθείας της ὑπὲρ τῶν πολεμιστῶν μας καὶ τῶν οἰκογενειῶν των.

«Ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἐκτιμῶν τὰς ἀδιαλείπτους καὶ ἐπαινετὰς Ὑμῶν προσπαθείας πρὸς ἀνακούφισιν τῶν ἡρωϊκῶς ἀγωνιζομένων τέκνων τῆς Πατρίδος, ἐκφράζει τὰς εὐχαριστίας αὐτοῦ διὰ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν ὑφ' Ὑμῶν πρόβλεψιν πρὸς ἵδρυσιν σπιτιῶν στρατιώτου ἐνταῦθα καὶ ἐν Πειραιεῖ διὰ τὴν στέγασιν καὶ περίθαλψιν τῶν τραυματιῶν, τῶν μὴ δυναμένων ν' ἀναχωρήσωσιν ἐντεῦθεν διὰ τὰς ἑστίας των, λόγῳ δρομολογιακῆς ἀνωμαλίας τῶν Σιδηροδρόμων ἢ τῶν ἀτμοπλοίων».

Ἀθῆναι τῇ 21ῃ Δεκεμβρίου 1940

Ὁ Ὑφυπουργὸς
Ν. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ ΕΝΙΣΧΥΟΥΝ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΗΣ Π.Υ.Α.Μ. ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Ὁ Διοικητὴς τοῦ Ἐμπέδου Πυροβολικοῦ Ἀθηνῶν δι' ἐπιστολῆς του πρὸς τὸν Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον Νεολαίας, καθιστᾷ γνωστὸν ὅτι θέτει εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Περιφερειακῆς Ὑπηρεσίας Ἀλληλεγγύης Μετώπου τῆς Ε.Ο.Ν. Πρωτευούσης (Π.Υ.Α.Μ.) τὸ ποσὸν τῶν 11 χιλιάδων δραχμῶν, προϊὸν ἐράνου μεταξὺ τῶν Ἀξιωματικῶν τοῦ Ἐμπέδου.

Οὕτω προσέφερον οἱ κάτωθι ἀξιωματικοί:

Μπουφέας Κ. 500, Φιλιππίδης Π. 400, Γεωργιάδης Ν. 300, Δούκας Α. 300, Ἰατρίδης Κ. 300, Ράντης Θ. 250, Νικολετόπουλος Π. 250, Καραμούζης Ι. 250, Ἄρχος Γ. 250, Κατσαφὸς Α. 250, Σησαΐδης Ι. 250, Δρακόπουλος Δ. 250, Δεσπόλετος Ε. 250, Σπερετζόπουλος Γ. 250, Μοσχοβάκος Μ. 250, Καλλιάνης Β. 200, Μπουλουγούρης Κ. 200,

Ὁ Ἀρχηγός, ὁ Κ.Ε.Ν. καὶ ὁ ἐπιτελάρχης τῆς Ε.Ο.Ν. Συνταγματάρχης κ. Σ. Ρούβαλης εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς πήττας τῆς Ε.Ο.Ν.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησις

Βαρδῆς Δ. 200, Τσιριγώτης Α. 200, Ζησης Γ. 200, Γυφτάκης Ι. 200, Ἀναστασόπουλος Α. 150, Γιαλῆς Δ. 150, Μπανὸς Α. 150, Χρήστου Α. 150, Βασιλείου Γ. 150, Σταματίου Ν. 150, Μητρόπουλος Ι. 150, Κωλανᾶς 150, Βανδῶρος 150, Κουτόπουλος 150, Κακαρίκος Α. 150, Χρηστόπουλος Α. 150, Καπασιέλης Φ. 150, Ζαμπετάκης Σ. 150, Ζαγανιάρης Π. 150, Παπαγεωργίου Γ. 150, Ρωμαῖος Β. 150, Θεοδωράκης Σ. 150, Καραγιάννης Ι. 150, Κρᾶνος Α. 150, Κόντος Ι. 150, Ἀνδρεαδάκης Ε. 100, Πασχάλης Γ. 100, Καραγαβριηλίδης Χ. 100, Τσολάκης Α. 100, Ἀστερίου Χ. 100, Γιαννακόπουλος Θ. 100, Κούκουρας Χ. 100, Γιαννακὸς Ζ. 100, Παπανικολαΐδης 100, Καρδιακαφτίδης Σ. 100, Ζαμποῦκος Ι. 100, Ἀνδριανόπουλος Κ. 200, Δροσογιάννης Η. 150, Λογοθέτης Ν. 150, Σταυρίδης Ι. 150, Σταμούλης Κ. 150, Παπαθανασίου Ι. 150, Σταματελόπουλος Φ. 150 καὶ Γιάννοπουλος Χ. 150.

ΓΙΑ ΤΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΑΚΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΡΑΤΩΝ

Ἡ Περιφερειακὴ Ὑπηρεσία Ἀλληλεγγύης Μετώπου Ε.Ο.Ν. Πρωτευούσης, (Π.Υ.Α.Μ.) στέλλει κάθε πρωῒ σὲ εἰδικὰς παραστάσεις ποὺ προσεφέρθησαν εὐγενῶς ὑπὸ τοῦ «Σινεάκ» τρακόσια παιδάκια ἐπιστράτων. Τὰ προγράμματα τῶν παραστάσεων αὐτῶν περιλαμβάνουν μίκυ-μάους, κωμωδιοῦλες καὶ ἄλλες παιδικὲς ταινίες. Σὲ κάθε παιδάκι ἡ Διεύθυνσις τοῦ «Σινεάκ» χαρίζει ἀπὸ ἕνα μπαλόνι καὶ ἕνα ἄλλο μικρὸ δῶρο.

Αἱ παραστάσεις αὐταὶ τῆς Π.Υ.Α.Μ. στὸ «Σινεάκ» θὰ συνεχισθοῦν μέχρι τῆς 4ης Ἰανουαρίου.

Η Ε.Ο.Ν. ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΑΣ

Ὑπὸ τῆς Περιφερειακῆς Ὑπηρεσίας Ἀλληλεγγύης Μετώπου τῆς Ε.Ο.Ν. Πρωτευούσης (Π.Υ.Α.Μ.) ἀπεστάλησαν διὰ τοὺς ἡρωϊκοὺς μας πολεμιστὰς καὶ διὰ τὸν ἄμαχον πληθυσμὸν ἀπὸ τῆς 11ης μέχρι τῆς 27ης Δεκεμβρίου τὰ κάτωθι εἴδη:

18.463 κουτιὰ σιγάρα, 2.224 πουλόβερ, 6.046 ζεύγη μάλλινες κάλτσες, 489 ζεύγη γάντια, 2375 κασκόλ, 1.775 κουτιὰ μπισκότα, 1.455 κουβέρτες, 66 ἐφαπλώματα, 31 κουρελοῦδες, 2.001 φανέλλες μάλλινες, 241 ζωνάρια, 936 σκελέες, 9.508 κουκοῦλες, 153 χλαῖνες, 250 μανδήλια, 153 κουτιὰ κονσέρβες, 280 ὀκάδες σῦκα, 48 ὀκάδες σταφίδα, 39 κουτιὰ θρεψίνη, 15 κουτιὰ μέλι, ὡς ἐπίσης καὶ ἀρκετὰ εἴδη φαρμακευτικά, σαποῦνι ὄσπρια, σοκολάτες, καραμέλες, παιχνίδια, μυθιστορήματα κλπ.

Ο ΠΟΛΕΜΙΚΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ

Ὁ Πολεμικὸς Καζαμίας 1941 τῆς Κ.Υ.Α.Μ. ὁ ὁποῖος μαζὺ μὲ τοὺς μπουναμάδες ἐστάλη νὰ διανεμηθῇ δωρεὰν εἰς τὸ Μέτωπον ἤρχισε νὰ πωλῆται καὶ διὰ τῶν περιπτέρων ἀντὶ 3 δραχμῶν. Τὸ προϊὸν τῆς πωλήσεως θὰ διατεθῇ διὰ τὴν μερικὴν κάλυψιν τῶν ἐξόδων τῆς ἐκδόσεως.

Ὁ κόσμος προθύμως σπεύδει νὰ τὸν ἀγοράσῃ ἐνισχύων οὕτω τὸ ἔργον τῆς Κ.Υ.Α.Μ.

ΣΥΓΧΑΙΡΟΥΝ ΤΑΣ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΑΣ

Πρὸς τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πρωτευούσης ἀπεστάλη ἡ κάτωθι ἐπιστολή:

«Μετὰ μεγίστου θαυμασμοῦ παρακολουθοῦμεν τὰς ἀόκνους προσπαθείας ποὺ καταβάλλετε διὰ τὰς οἰκογενείας τῶν ἐπιστρατευθέντων φρουρῶν τῆς Πατρίδος, Μεγάλης μας Ἑλλάδος, συμπληροῦντες τὸ ἀναδημιουργικὸν ἔργον τῆς 4ης Αὐγούστου.

Ἡ ἐργασία σας αὐτὴ δύναται νὰ παραβληθῇ μὲ τὴν ἰδικήν μας ἀποστολὴν ὡς Φρουρῶν τῶν συνόρων.

Σᾶς παρακαλοῦμεν ὅπως διαβιβάσητε εἰς τὰ μέλη τῆς Ὀργανώσεώς σας τὰ θερμότερα συγχαρητήριά μας.

Παπαδόπουλος Βασίλειος
ΥΙ Β. Ὀρεινὸν Χειρουργεῖον, Τ.Τ. 624
Νικολόπουλος Νικόλαος
ΥΙ Β. Ὀρεινὸν Χειρουργεῖον, Τ.Τ. 624
Ὑπαξιωματικοί
Κάτοικοι Ἀθηνῶν, Παγκρατίου 5

Η Ε.Ο.Ν. ΕΝΙΣΧΥΕΙ ΤΑΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΕΥΘΕΝΤΩΝ

Φαλαγγίτισσαι τῆς Διευθύνσεως Ἀμάχου Πληθυσμοῦ τῆς Περιφερειακῆς Ὑπηρεσίας Ἀλληλεγγύης Μετώπου τῆς Ε.Ο.Ν. Πρωτευούσης (Π.Υ.Α.Μ.), ἐπεσκέφθησαν πολλὰς οἰκογενείας στρατευθέντων καὶ διένειμαν εἰς αὐτὰς διάφορα εἴδη ρουχισμοῦ καὶ κλινοσκεπάσματα.

Αἱ οἰκογένειαι τῶν στρατευθέντων ηὐχαρίστησαν θερμῶς τὰς Φαλαγγιτίσσας διὰ τὸ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον τὸ ὁποῖον ἐπιδεικνύει δι' αὐτὰς ἡ Ε.Ο.Ν.

ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΑΙ ΚΟΝΤΑ ΣΤΟΥΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΣ

Φαλαγγίτισσαι τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πρωτευούσης ἐπισκέπτονται καθημερινῶς τὰ Νοσοκομεῖα καὶ προσφέρουν δῶρα καὶ ἄνθη εἰς τοὺς ἐνδόξους τραυματίας μας.

Ὅπως λένε οἱ ἴδιοι τραυματίαι μας ἕνα τριαντάφυλλο δοσμένο ἀπ' τὸ χέρι μιᾶς Φαλαγγίτισσας, λίγα λόγια παρηγορητικὰ μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χείλη τους, τοὺς μετριάζουν τὸ πόνο.

Ἐξ ἄλλου Φαλαγγίτισσαι τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Πρωτευούσης προσφέρουν ὑπηρεσίας εἰς τὴν Π.Υ.Α.Μ. καὶ τὴν Κ.Υ.Α.Μ. καὶ εἰς ἄλλας Ὑπηρεσίας.

ΔΩΡΑ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Ἡ Περιφερειακὴ Διοίκησις Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πρωτευούσης ἀντὶ κάθε ἄλλου ἑορτασμοῦ ἐπὶ τῷ Νέῳ ἔτει διένειμε σὲ 15.000 περίπου Σκαπάνισσες καὶ Φαλαγγίτισσες, παιδιὰ στρατευθέντων, γλυκίσματα καὶ διάφορα δωράκια.

Ἡ διανομὴ ἐγένετο εἰς τοὺς Ὑποτομεῖς, ὅπου ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἐγένοντο ἑορταστικαὶ συγκεντρώσεις.

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΤΡΑΥΜΑΤΙΩΝ

Αἱ Φαλαγγίτισσαι τοῦ τμήματος Ἐπικοινωνίας τῆς Περιφερειακῆς Ὑπηρεσίας Ἀλληλεγγύης Μετώπου τῆς Ε.Ο.Ν. Πρωτευούσης, (Π.Υ.Α.Μ.) ἐπεσκέφθησαν ὡς συνήθως τοὺς ἡρωϊκοὺς τραυματίας μας καὶ ἐβοήθησαν αὐτοὺς εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἀλληλογραφίας των.

Οὕτω ἀπεστάλησαν ὑπὸ τῆς Π.Υ.Α.Μ. 266 ἐπιστολαὶ καὶ δελτάρια, καὶ εἰδοποιήθησαν ἀρκετοὶ συγγενεῖς τῶν τραυματιῶν ἐντὸς τῆς Περιφερείας τῆς Πρωτευούσης.

Η Ε.Ο.Ν. ΠΑΝΗΓΥΡΙΖΕΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΛΗΨΙΝ ΤΗΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ

Πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικὸν Ἐπιθεωρητὴν τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ι. Μεταξᾶν ἀπεστάλησαν τὰ κάτωθι Τηλεγραφήματα, ἐπὶ τῇ καταλήψει τῆς Χειμάρρας.

Ἐξ Ἀλεξανδρουπόλεως: «Α. Ε. Πρόεδρον Κυβερνήσεως καὶ Γενικὸν Ἐπιθεωρητὴν Ε.Ο.Ν. Ἀθήνας: Ἐπὶ καταλήψει Χειμάρρας ὑπὸ ἡρωϊκοῦ μας ἐνδόξου Στρατοῦ, ὑποβάλλομεν εὐχάς μας ὑπὲρ τελειωτικοῦ Ἐθνικοῦ μας ἀγῶνος. Ε.Ο.Ν. πανηγυρίζει θρίαμβον Νίκης. Ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια Ὄλγα Μηλιώνη».

Ἐκ Χαλκίδος: «Α. Ε. Πρόεδρον Κυβερνήσεως Ἰωάννην Μεταξᾶν Ἀθήνας: Πανηγυρίζοντες διὰ νέαν περίλαμπρον Νίκην Ἑλληνικῶν ὅπλων διαδηλοῦμεν πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν ἀκλόνητον. Περιφερειακὸς Διοικητὴς Ε.Ο.Ν. Εὐβοίας Δοῦρος Βασίλειος».

Ἐκ Καλαμῶν: «Ἀρχηγὸν Κυβερνήσεως καὶ Γενικὸν Ἐπιθεωρητὴν Ε.Ο.Ν. Ἀθήνας: Ἐπὶ περιφανεῖ Νέᾳ Νίκῃ Ἑλληνικῶν ὅπλων ἅπαντες Συναγωνιστὲς Μεσσηνίας παρακαλοῦμεν δεχθῆτε ἔκφρασιν βαθείας ἐμπιστοσύνης, εὐχόμενοι ταχεῖαν καὶ πλήρη κατίσχυσιν Ἑλληνικῶν ἡρωϊκῶν ὅπλων. Ζήτω τὸ Ἔθνος, Ζήτω ὁ Βασιλεύς, Ζήτω ὁ Στρατὸς Ἐπιθεωρητ. Ε.Ο.Ν. καὶ προσωρινὸς Περιφερειακὸς Διοικητὴς Ε. Ο. Ν. Μεσσηνίας Στᾶγκος Χρῆστος».

ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΚΛΑΒΩΜΕΝΗΝ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΝ

(Συνέχεια ἀπὸ τῇ σελίδα 390)

τρόπου τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτῶν πρὸς τοὺς Ἰταλούς, ἀλλὰ καὶ νὰ παράσχωσι πᾶσαν τὴν δυνατὴν βοήθειαν διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς Ρόδου ἀπὸ τοὺς Τούρκους.

Καὶ ἀληθῶς ἡ βοήθεια αὕτη τῶν Ροδίων ὑπῆρξε σπουδαιοτάτη, διότι ἐνῷ αἱ 15.000 τῶν Ἰταλικῶν στρατευμάτων ἐπὶ 15 ἡμέρας ἡτοιμάζοντο διὰ τὴν ἐπίθεσιν κατὰ τῆς Ψίνθου καὶ ἐνῷ ἐπὶ 48 ὥρας πρὸ τῆς δῆθεν μάχης ἐβομβάρδιζον 45 Ἰταλικὰ πολεμικὰ τὰ πέριξ τῆς Ψίνθου, οἱ Ἕλληνες χωρικοί, ἐκ τῶν ὁποίων μάλιστα ἐφονεύθη καὶ ὁ Γεώργιος Κανάκης, κατώρθωσαν ἄοπλοι αὐτοὶ νὰ συλλάβωσιν ὅλους τοὺς Τούρκους, νὰ τοὺς ἀφοπλίσωσι καὶ νὰ παραδώσωσι τούτους εἰς τοὺς ἐκστρατεύοντας Ἰταλούς.

Οἱ ἀνδρεῖοι ὅμως οὗτοι Φρατέλλοι καίτοι μόνον τῇ βοηθείᾳ τῶν Ροδίων κατώρθωσαν νὰ συλλάβωσι τοὺς 1500 Τούρκους, ἐν τούτοις διὰ νὰ ἐξαπατήσωσι τὸν κόσμον ὁλόκληρον καὶ διὰ νὰ παρουσιάσωσι καὶ μάχας ἔστω καὶ ἀνυπάρκτους, δι' ὧν θὰ ἐξησφάλιζον τὴν κατοχήν των, ἐδημιούργησαν τὸν μέγιστον θόρυβον διὰ τῶν Ἰταλικῶν ἐφημερίδων περὶ τῆς Φαμόζα Μπατάλλια ντὶ Ψίντο (περιφήμου μάχης τῆς Ψίνθου), ἐπωφελούμενοι καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ξένοι δημοσιογράφοι δὲν ὑπῆρχον εἰς Ρόδον λόγῳ σκοπίμου ἀπαγορεύσεως ἀποβιβάσεως αὐτῶν, καὶ παρουσίασαν καὶ ἕνα Ἰταλὸν στρατιώτην θανόντα ἐξ ἑλονοσίας ὡς πεσόντα ἡρωϊκῶς μαχόμενον κατὰ τὴν μάχην τῆς Ψίνθου, εἰς μνήμην τοῦ ὁποίου ἐστήθη κορυφώμα ἀπάτης ἐν Ψίνθῳ καὶ ὁλόκληρον μαρμάρινον ἡρῷον, διὰ τοῦ ὁποίου δολίως ἐξηπάτησαν ὁλόκληρον τὸν κόσμον περὶ τῆς δῆθεν μάχης τῆς Ψίνθου. Ἐλησμονήθησαν δὲ οἱ Ρόδιοι, εἰς οὓς ὀφείλεται ἡ ἐκκαθάρισις τῆς Ρόδου ἀπὸ τὸν Τουρκικὸν στρατόν.

Γ. Θ. Γεωργιάδης

Χειρόγραφα καὶ φωτογραφίες δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΝ ΛΕΩΝ. ΣΥΣΙΡΟΝ, ἔφεδρον ἀξιωματικὸν πεδινοῦ πυροβολικοῦ, Τ.Τ. 724. Μὲ βαθυτάτην συγκίνησιν ἐδιαβάσαμε τὸ ἐνθουσιῶδες γράμμα σας. Ἰδοὺ μικρὰ περικοπή του: «Νέους, ποὺ τοὺς εἶχα λίγον καιρὸ πρὶν στὴ δύναμί μου ὡς ὑποφαλαγγάρχης, πολεμοῦνε τώρα δίπλα μου μὲ μῖσος καὶ γενναιότητα τὸν ἐχθρό. Πότε μὲ τραγοῦδι καὶ μὲ γέλιο, πότε μὲ ὀργὴ καὶ βρυσιὲς καὶ πότε μὲ τὴν ἐπίκλησι «βοήθα Παναγιά μου» πολεμοῦν οἱ χθεσινοὶ «συναγωνιστές» καὶ σημερινοὶ «συμπολεμιστές» μου σὰν θρυλικοὶ ἥρωες, ἀντάξια παιδιὰ τῶν πολεμιστῶν τοῦ Μεγάλου Ἀπελευθερωτικοῦ Ἀγῶνα «μεθυσμένα — ὅπως παραγέλλει ὁ ποιητὴς — μὲ τὸ ἀθάνατο κρασὶ τοῦ Εἰκοσιένα!»... Ἀφάνταστα δείγματα ἀπαράμιλλου ἡρωϊσμοῦ καὶ θυσίας! Ἐποποιΐα, ποὺ «δὲν θὰ γραφῆ» ποτὲ καὶ ἀπὸ κανένα ποιητή, ὅσο μεγάλος κι' ἂν σταθῆ, γιατὶ ξεπερνᾷ τὰ ὅρια τῆς φαντασίας. Νικοῦμε, θὰ νικοῦμε καὶ θὰ νικήσουμε, ἐπειδὴ τὸ θέλομε ὅλοι οἱ Ἕλληνες. Οἱ στρατευμένοι, ἀπὸ τὸν φαντάρο ὡς τὸν ἀνώτατο Ἀρχηγό, κι' οἱ ἀστράτευτοι, ἀπὸ τὸ νήπιο ὡς τὸν γέροντα. Θὰ νικήσουμε ἐπειδὴ πολεμοῦμε σὰν ἥρωες «ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἑστιῶν», ἀλλὰ καὶ σὰν ἄνθρωποι μὲ βαθύτατο τὸ αἴσθημα τῆς ἐλευθερίας, ἐναντίον τοῦ πιὸ ἀνελεύθερου, τοῦ πιὸ τυραννικοῦ, τοῦ πιὸ ταπεινωτικοῦ γιὰ τὸν ἄνθρωπο καθεστῶτος, ἐναντίον τοῦ Φασισμοῦ! Θὰ νικήσουμε ἐπειδὴ τὸ νοιώθουμε χρέος νὰ νικήσουμε ἐκδικούμενοι γιὰ τὴν προσβολὴ ποὺ ἔγινε στὴ Μάνα τοῦ Χριστοῦ, ἐπειδὴ πολεμοῦμε γιὰ τὴν ἐλευθερία μας κι' ἀκόμα ἐπειδὴ πολεμοῦμε ἐναντίον τοῦ Φασισμοῦ». Σ' ὅλα αὐτὰ τί νὰ προσθέσωμεν ἐμεῖς; — ΑΝΩΝΥΜΟΝ. Μᾶς γράφετε αὐτολεξεί: «Σᾶς ἐσωκλείω ἕνα μικρὸ ποίημα πρὸς δημοσίευσι στὴ «Νεολαία». Ἡ προσφιλής μας Πατρίς, ποὺ δοκιμάζεται τόσο σκληρά, ἐξύπνησε καὶ δημιούργησε μέσα μας ὁλόκληρον κόσμον ἀνωτέρων αἰσθημάτων». Ὑπογραφὴ Ἑ λ λ η ν ί ς. Σᾶς συγχαίρομε γιὰ τὸ περιεχόμενο τῆς ἐπιστολῆς σας, ἀλλὰ σᾶς κακίζομε γιὰ τὴ χρῆσι ψευδωνύμου, ποὺ — τί νὰ τὸ ἀποσιωπήσουμε; — σὰν νὰ διαψεύδη τὰ ὅσα γράφετε στὸ γράμμα σας. Διότι μιὰ Ἑλληνὶς — καὶ πολὺ περισσότερο σήμερα — ὅ,τι ἔχει νὰ πῆ τὸ λέει, ὅ,τι αἰσθάνεται τὸ διακηρύττει χωρὶς δισταγμοὺς καὶ ἐπιφυλάξεις, χωρὶς νὰ παίζη τὸ κρυφτοῦλι! Ἂν μᾶς ξαναστείλετε τὸ ποίημά σας μὲ τὴν ὑπογραφή σας, γράφετέ το μόνο στὴν μιὰν ὄψι τοῦ χαρτιοῦ. — ΓΙΑΝΝΗΝ ΑΝΔΡΙΤΣΑΚΗΝ, Φαλαγγίτην. Μπράβο σου! Πολὺ καλό. Σὲ συγχαίρομε. Ἰδού το:

ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

Πατρίδα ἡ ἀγάπη μας τὰ ὅρια ξεπερνάει
κι' ἡ πίστι μας ὁλόκληρα βουνὰ μετακινεῖ.
Ἦρθ' ἡ στιγμὴ νὰ δείξωμε τὴ δύναμι ποὺ σπάει
μηχανοκίνητες ὀρδές, μὲ μιὰ πελώρια ὁρμή.

Νικᾷ τὴν ὕλη τὴ φθαρτή, τὸ ἄφθαρτο τὸ πνεῦμα,
πέφτουν συντρίμμια οἱ μηχανὲς στὴ δοξασμένη [γῆ.
Κάστρινα στήθεια στήνονται μὲ τ' Ἀρχηγοῦ τὸ [νεῦμα
καὶ φεύγ' ἡ βαρβαρότητα μὲ ἄτακτη φυγή.

Γιὰ Σέ, Πατρίδα γαλανὴ ποὺ ἄλλη σὰν καὶ [Σένα
ὁλοῦθε κι' ἂν γυρίσωμε δὲ θἄβρωμε καμμιά.
«Μεθᾶμε μὲ τ' ἀθάνατο κρασὶ τοῦ Εἰκοσιένα»
καὶ ρίχνουμε μέσ' στὴ φωτιὰ νειᾶτα, ψυχή, [κορμιά.

Γ ι ά ν ν η ς Ἀ ν δ ρ ι τ σ ά κ η ς

ΓΙΑΝΝΗΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, Ἀγρίνιον. Ἀπὸ τὸ ποίημά σου «Ὁ στρατιώτης στὴν Πατρίδα» δημοσιεύομε ἐδῶ δύο στροφές:

Ποτέ μου δὲ θὰ λυγιστῶ
ὅσους κι' ἂν ἀντικρύσω,
μπροστὰ μονάχα θὰ ριχτῶ
κι' ἐκεῖ θὰ πολεμήσω.

Κάλλιο τὸ αἷμα μου νὰ δῶ
στὴ γῆ νὰ τρέχη βρύση
παρὰ τὸ χῶμα ποὺ πατῶ
Ἰταλὸς νὰ τὸ πατήση.

ΑΘΗΝΑΝ ΠΑΝΤΑΖΙΔΟΥ. Ἐπιστολὴ καὶ ποιήματα στὸ ἴδιο χαρτὶ καὶ γραμμένα στὶς δύο ὄψεις. Μὰ δὲν διαβάζεις τὴ «Νεολαία»; — ΔΥΣΑΝΑΓΝΩΣΤΟΝ. Μᾶς ἐστείλατε ἕνα ὀκτάστιχο μὲ τὸν πρῶτο στίχο «Τρέχετε τόσο γρήγορα» καὶ μὲ δυσανάγνωστη ὑπογραφή. Πῶς θέλετε νὰ μαντεύσωμε τὸ ὄνομά σας καὶ τὸ ἐπώνυμό σας ἀφοῦ γιὰ πρώτη φορὰ βλέπομε τὴν ὑπογραφή σας; Κρατοῦμε τὴν ὀκτάβα, ποὺ εἶναι ἐπιτυχής, περιμένοντας ἀπάντησί σας. — ΟΛΕΓ. ΚΟΡΤΣΑΚ — ΓΚΡΕΤΣΙΝΑ. Γιὰ τὶς πνευματικὲς ἀσκήσεις θὰ σοῦ ἀπαντήση ὁ ἁρμόδιος συντάκτης. — ΙΩΑΝΝΗΝ ΛΑΜΠΡΟΥ. Εἴπαμε, Λάμπρο, ν' ἀφίνουμε τὴν ἀγανάκτησί μας ἐναντίον τῆς Ἰταλίας νὰ ξεσπᾷ ἀκόμη καὶ ἐμμέτρως, ἀλλ' ὄχι ὅμως καὶ μὲ τέτοιους στίχους, σὰν αὐτοὺς ποὺ μᾶς ἔστειλες. Ἂν τοὺς διαβάση κανένας Ἰταλὸς θὰ πῆ: «Οἱ Ἕλληνες εἶναι καλοὶ πολεμισταί, ἀλλὰ κακοὶ ποιηταί». Καὶ θὰ ξέρης, Λάμπρο, πὼς ἀκόμη καὶ στὴν ποίησι βάζομε κάτω τοὺς Ἰταλούς. Ἄστο λοιπὸν τὸ ποίημα κατὰ μέρος. — Χ. Τὸ ποίημα «Εἶχα ἕνα περιβολάκι» δὲν θὰ δημοσιευθῆ. — ΓΙΑΝΝΗΝ Κ. ΛΕΟΝΤΣΙΝΗΝ. Τὸ «Στὸν Ἀρχηγὸ» ἔχει καλοὺς στίχους, ἀλλὰ δυστυχῶς καὶ κακούς. Βάλε το στὰ μέτρα του καὶ θὰ βρῆς τὶς ἐλλείψεις του. Συμβουλεύσου προηγούμενο τεῦχος, στὸ ὁποῖο δίδομε μετρικὲς ὁδηγίες. — ΔΡΑΚΟΝ. Ξαναγράψε το σὲ κανονικὸ χαρτὶ — ὄχι χαρτονάκια κόκκινα — καὶ στεῖλε το μὲ εὐανάγνωστο τὴν ὑπογραφή σου. Ἡ στήλη αὐτὴ εὔχεται στοὺς ἀλληλογραφοῦντας καὶ νέους συνεργάτας τῆς «Νεολαίας» εὐτυχισμένο τὸ 1941 καὶ νικηφόρο κι' ἔνδοξο γιὰ τὴν Ἑλλάδα μας. — ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΝ ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΧΙΩΤΗΝ, Μονὰς 474, Τ. Τ. 712. Σὲ συγχαίρομε θερμὰ καὶ σὲ θαυμάζομε ἡρωϊκὲ νέε πολεμιστή. Νά τὸ χαριτωμένο σατυρικὸ στιχούργημά σου:

Ἰταλία καϋμένη μου στάσου
καὶ ποῦ σ' ἔφερε ὁ Ντοῦτσε στοχάσου:
Κορυτσά, Πρεμετὴ καὶ Ἁγίους Σαράντα
Ἀργυρόκαστρο κι' αὔριο ἄλλα καὶ ἄλλα
θὰ τ' ἀφήσης — ντροπή! — μὲ τρεχάλα.

ΣΠΥΡΟΝ ΚΑΡΠΟΥΖΗΝ. Τὸ «Τραγούδησε ὁλόγλυκα τὴ Φύσι» ἀρκετὰ καλό. Τὸ φυλάξαμε γιὰ εὐθετώτερο χρόνο. — ΜΙΚΗΝ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΝ. Τὸ «Στ' ἀθάνατα βουνά μας» πολὺ μακρύ. Δημοσιεύουμε ἐδῶ τοὺς τελευταίους στίχους:

«Δόξα στ' ἀθάνατα βουνά»
αὐτὴ ἡ κραυγὴ καὶ μόνη
ἂς μένη φόρος μας βαρὺς
καὶ μόνη μας τιμὴ
στὰ βράχια, ποὺ οἱ ἀθάνατοι
τῆς λευτεριᾶς οἱ κλῶνοι
ἐκεῖ πρωτοφυτρώσανε
βρίσκοντας ἅγια γῆ!!...

ΑΘΑΝ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΝ. Τὸ ποίημά σου «Κρίνα μου λευκὰ καὶ μυρωμένα» ἀποτελεῖ ἱ ε ρ ο σ υ λ ί α. Ἀποροῦμε πῶς μπόρεσες νὰ γράψης ποίημα ἄ σ χ ε τ ο πρὸς τὸν μεγάλο καὶ ἱερό μας ἀγῶνα! Τὰ παιδιά μας μάχονται, τ' ἀδέλφια μας χύνουν τὸ αἷμά τους στὰ χιονισμένα βουνὰ τῆς Ἀρβανιτιᾶς γιὰ νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν ἐλευθερία, τὴν νίκη καὶ τὴν δόξα κι' ἐμεῖς ἐδῶ νὰ γράφωμε ποιήματα γιὰ τὰ λευκὰ τὰ κρίνα, ἄ! μὰ πάει πολύ! Τὸ ἐγράψαμε: κι' ἡ Μοῦσα εἶναι σήμερα ἐπιστρατευμένη! Τέχνη γιὰ τὴν Τέχνη δὲν γίνεται σήμερα. Κι' ἂν τυχὸν κανεὶς ἐξακολουθῆ νὰ κάνη Τέχνη γιὰ τὴν Τέχνη π ρ ο δ ί δ ε ι τὸν ἀγῶνα. Εἶναι ἄξιος τῆς πιὸ βαρειᾶς μομφῆς. Νοῦς καὶ καρδιὰ πρέπει νἆναι πάντα στραμμένα πρὸς τὰ Ἐκεῖ! Πρὸς τὴν Ἀλβανία, ὅπου ἡ Ἑλλάδα μὲ ξεγυμνωμένο τὸ σπαθὶ ἀγωνίζεται — ἐναντίον πολυαριθμοτέρου ἐχθροῦ — τὸν ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἑστιῶν ἀγῶνα. — ΒΑΣ. ΔΟΥΜΑΖΟΝ, ἀνάπηρον πολέμου. Σᾶς συγχαίρομε γιὰ τὸ περιεχόμενο τοῦ ποιήματός σας «Ἡ Ἑλλὰς θὰ ζήση». — ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΝ ΒΑΡΑΝ ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ, Τ.Τ. 712. Ἐνθουσιῶδες τὸ γράμμα σου, ἡρωϊκὲ πολεμιστή. Χτυπᾶτε, παιδιά! Χτυπᾶτε ἀλύπητα! Ὁ ἀγῶνας μας δὲν εἶναι μονάχα ἀγῶνας Ἑλληνικός, μ' ἀγῶνας παγκόσμιος ἐναντίον τοῦ Φασισμοῦ. Χτυπῶντας τὴν Ἰταλία, ποὺ θέλησε νὰ μᾶς καθυποτάξη, χτυπᾶτε μαζὶ καὶ τὸν Φασισμό, ποὺ ἂν ἐπικρατοῦσε θὰ βύθιζε τὴν ἀνθρωπότητα στὸ σκοτάδι τοῦ μεσαίωνα. Παιδιά, γενναῖα παιδιά! Πολεμᾶτε γιὰ τὴν Πατρίδα, τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν παγκόσμια Ἐλευθερία! Κι' ὁ κόσμος, ὁλόκληρος ὁ κόσμος, σᾶς θαυμάζει καὶ σᾶς εὐγνωμονεῖ. Πίστι στὸν ἀγῶνα κι' ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη στὸ μεγάλο μας Ἀρχηγό, ποὺ ἀπὸ τὸ πιὸ κοντινὸ κι' ἀσφαλὲς μονοπάτι σᾶς ὁδηγεῖ στὴ Νίκη καὶ στὴ Δόξα! Μᾶς γράφεις:

«Μακριὰ «κάπου» ἐδῶ στὴν Ἤπειρο, ἡμεῖς, μ' ἐφ' ὅπλου λόγχη, φρουροὶ τῆς Ἑλλάδας, στέλνουμε σὲ σᾶς ὅλους τοὺς Φαλαγγίτας καὶ Σκαπανεῖς μὲ τὴν καρδιά μας χαιρετισμούς. Ὁ κάθε φαντάρος σήμερα ποὺ ὑπηρετεῖ τὴν Πατρίδα, εἴτε κληρωτὸς εἶναι, εἴτε ἔφεδρος, καὶ πρὸ παντὸς γιὰ λόγους εὐνοήτους ὁ Ἠπειρώτης φαντάρος αἰσθάνεται πολὺ βαθιὰ στὴν ψυχή του τὸν προορισμὸ καὶ τὴν εὐθύνη ἀπέναντι τῆς Πατρίδος, τόσο, ὥστε νὰ ἀδημονῆ διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ὑπερτάτου καθήκοντος».

Καὶ μερικοὶ στίχοι ἀπὸ τὸ ποίημά σου:

...ΕΛΛΗΝΑΣ ΤΙ ΘΑ ΠΗ

Ἀπ' ὅλα πιὸ πολύ, σὲ τούτη τὴ ζωή,
μ' ἀρέσει τῆς σημαίας τὸ πανί'
τὸ χρῶμα του κι' αὐτό, μαζὶ μὲ τὸ σταυρό,
εἶναι τὰ ἱερὰ τοῦ γένους μας φτερά...

Ἀπ' ὅλα πιὸ πολύ, σὲ τούτη τὴ ζωή,
μ' ἀρέσει τοῦ φαντάρου ἡ στολή'
ἡ γκέτα ταιριαστά, τὸ δίκωχο στραβά,
καὶ ποὺ μὲ τὶς ματιὲς σκορπᾷ παντοῦ χαρές!..

Ἀπ' ὅλα πιὸ πολύ, σὲ τούτη τὴ ζωή,
μ' ἀρέσει τῆς Ἠπείρου ἡ κλαγγή'
στρατός, κανόνια ἐδῶ, πιὸ κάτω ἱππικό,
καὶ ὅλ' αὐτὰ γιατὶ τὸ θέλουν οἱ Ἰταλοί.

Ἀπ' ὅλα πιὸ πολύ, σὲ τούτη τὴ ζωή,
μ' ἀρέσει νὰ πεθαίνω μὲ τιμή'
ἐμπρός, λοιπόν, ἐμπρός! παιδιὰ ἐπὶ ποδός!
νὰ μάθουν οἱ ἐχθροὶ Ἕλληνας τί θὰ πῆ!...

ΓΙΑΝΝΗΝ Κ. ΛΕΟΤΣΙΝΗΝ. Ἀπαντοῦμε σ' ὅλους χωρὶς καμμιὰν ἀπολύτως ἐξαίρεσι. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δημοσιεύωνται ὅλα τὰ ποιήματα καὶ τὰ πεζογραφήματα, πού μᾶς ἀποστέλλονται, ἔστω κι' ἂν εἶναι δημοσιεύσιμα. Δὲν ὑπάρχει ὁ ἀπαιτούμενος χῶρος. Ἀπόδειξις ὅτι χρησιμοποιοῦμε ἀκόμη καὶ τὸ ἐξώφυλλο. Ὅσο γιὰ τὰ σατυρικά, νὰ μᾶς τὰ στείλετε, ἂν εἶναι σύντομα. — ΛΟΧΙΑΝ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΝ, συνοριακὸν τομέα, Τ. Τ. 901. Τὸ «Οἱ δύο Ἀκρῖται» πολὺ μακρύ. Γραμμένο πρὸ τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου — 20-10-40 — εἶναι κάπως ἔξω ἀπὸ τὴ σημερινὴ ἀτμοσφαῖρα. Περιμένομε κάτι ἄλλο συντομώτερο. — ΠΑΝΤΕΛΗΝ ΛΙΑΛΙΑΜΠΗΝ, Φαλαγγίτην, Αἰτωλικόν. Τὸ ἔμμετρο «Θρῆνος γιὰ τὴ Νίκη Περακάκη» πολὺ μακρύ, ἀλλὰ καὶ γραμμένο μὲ προχειρότητα:

Γοργὰ σὰν ἀνέβη
στὰ νέφη ψηλὰ
ἡ γῆ τῆς ἐφάνη
σ' ἀνόητη πλάνη
γοργὰ νὰ κυλᾷ.
Γλυκὰ νὰ τῆς νεύη
τότ' εἶδαν ἐκεῖ
τῆς Δόξας τὴ χάρι
γιὰ νὰ τὴν πάρη
σ' ὀνείρων τὴ γῆ.

ΧΡΗΣΤΟΝ ΧΑΤΖΩΚΟΝ. Τὸ «Ὁ πόνος» ἔξω τῆς σημερινῆς πραγματικότητος. Σημειώνομε ὅτι ἐλήφθη πρὸ τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου. Ἡ παρατήρησίς μας ἀναφέρεται στὴ δημοσίευσί του. Περιμένομε κάτι ἄλλο. — ΠΕΤΡΟΝ ΚΥΡΛΗΝ. Μᾶς γράφετε: «... Προχθὲς ἐπῆγα στὸ βιβλιοπωλεῖο... (διαγραφὴ δική μας) ν' ἀγοράσω κάποιο βιβλίο καὶ — χωρὶς νὰ ἐπιδιώξω φυσικὰ — ἄκουσα δύο κυρίους καὶ μιὰ κυρία νὰ συζητοῦν γιὰ τὰ νέα τους βιβλία, ποὺ πρόκειται νὰ ἐκδοθοῦν κατ' αὐτάς. Ἀπὸ τὰ λεγόμενά τους ἐμάντευσα ὅτι τὰ ἐν λόγῳ βιβλία εἶναι δύο ποιητικαὶ συλλογαὶ καὶ ἕνα μυθιστόρημα. Καὶ διερωτῶμαι: ἂν τὸ περιεχόμενο αὐτῶν δὲν εἶναι π ο λ ε μ ι κ ό, ἂν δὲν ἀφορᾷ καὶ δὲν ἐξυπηρετῆ τὸν ἀγῶνα μας, δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἐμποδισθῆ ἀπὸ τὸ Ὑφυπουργεῖον Τύπου ἡ ἔκδοσίς των;» Ἂν πρέπη ἢ ὄχι νὰ ἐμποδισθῆ ἡ ἔκδοσίς των ἀπὸ τὸ Ὑφυπουργεῖον Τύπου, δὲν εἴμεθα ἐμεῖς οἱ ἁρμόδιοι νὰ τὸ ποῦμε. Δὲν πιστεύομε ὅμως νὰ βρεθῆ Ἕλλην λογοτέχνης ἢ ποιητής, ποὺ θὰ ὑποπέση στὸ ἀσυγχώρητο αὐτὸ σφάλμα, νὰ δώση δηλαδὴ στὴ δημοσιότητα ἔργο του, ξένο πρὸς τὸν ἱερὸν ἀγῶνα τῆς Πατρίδος του. Εἴμεθα δὲ βέβαιοι ὅτι μᾶλλον θὰ παρηκούσατε ἢ θὰ παρεξηγήσατε τοὺς λόγους τῶν τριῶν συνομιλητῶν τοῦ βιβλιοπωλείου. — ΧΡΗΣΤΟΝ ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ. Νόστιμα τὰ γράφεις. Μονάχα ποὺ κάνεις κατάχρησι τοῦ «ρέ». Κι' ὄχι βέβαια γιὰ τὸν Ν τ ο ῦ τ σ ε — αὐτουνοῦ τοῦ ταιριάζει καὶ τὸ ρέ, καὶ τὸ μωρὲ καὶ τὸ βρέ. Κι' ὅμως τὰ λὲς τόσο πετυχημένα, ποὺ δὲ βαστοῦμε νὰ μὴ σοῦ δημοσιεύσωμε ἐδῶ μερικοὺς στίχους:

Ρὲ Μπενίτο, ρὲ Φασίστα, ρὲ σερέτη
ρὲ τί σοῦρθε στὰ γεράματα ρεμπέτη
νὰ μᾶς κάνης ρὲ καμώματα, γινάτια,
νὰ ζηλέψης τῆς Ἑλλάδας τὰ δυὸ μάτια;

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΞΕΧΕΙΛΙΣΜΑΤΟΣ

ΔΑΝΙΗΛΙΔΗΝ ΔΑΝΙΗΛ, δεκανέα, Τ. Τ. 712. Ὡραία ἡ περιγραφή σας, γραμμένη μὲ εὔθυμο σαρκασμό, ἀλλὰ δὲν ἔχει γενικώτερο ἐνδιαφέρον. — ΚΟΝΤΟΥΡΗΝ ΓΕΩΡΓΙΟΝ, τραυματίαν, 5ον Στρατ. Νοσοκομεῖον. Τὸ ποίημά σας, παράξενο καὶ δυνατό, εἶναι πολὺ δραματικὸ καὶ προτιμοῦμε νὰ μὴ τὸ δημοσιεύσωμε. Στεῖλτε μας κανένα ἄλλο. — ΧΡΙΣΤΟΦ. ΚΑΛΑΜΙΔΑΝ, Ἐφ. ἀξιωματικόν, Τ. Τ. 518. Τὰ ποιήματά σας δονοῦνται ἀπὸ πατριωτισμό, ὑστεροῦν ὅμως τεχνικά. Προτιμοῦμε νὰ μᾶς στείλετε κάτι καταλληλότερο γιὰ δημοσίευσι.

Τύποις: «ΠΥΡΣΟΥ» Α. Ε.

